

RUBIN SZILÁRD

**PETRECERE
ÎN
BÎRLOGUL LUPILOR**

PETRECERE ÎN BÎRLOGUL LUPILOR

COLECȚIA ENIGMA 1981 (NUMĂRUL 72)

RUBIN SZILÁRD

editare și digitizare de
CAT GRAUR

...

EDIȚIE ECAR 2024

ACEASTĂ CARTE ESTE ECAR

O copie de lectură anticipată, cunoscută și sub denumirile de copie de revizuire avansată, ediție anticipată pentru cititor sau copie electronică avansată (ARC sau ARE), este o versiune gratuită a unei cărți noi sau a unei noi ediții, oferită de editor librarilor, bibliotecarilor, jurnaliștilor și altor profesioniști din domeniu înainte de distribuirea către public. Textul acestei ediții poate suferi modificări față de varianta finală, deoarece editorii iau în considerare comentariile cititorilor sau corectarea eventualelor erori identificate în manuscris. În plus, dacă un cititor influent sau un jurnalist oferă o opinie despre copie, aceasta poate fi inclusă în versiunea finală a cărții.

PENTRU RAPORTAREA EVENTUALELOR GREȘELI SAU întrebări, ne puteți contacta la adresa de email furnizată.

Clubul cărții digitale
dr.akoep@gmail.com

DE CE POT DESCĂRCA LEGAL ACEASTĂ CARTE DE PE INTERNET?

Concluzia: Avînd în vedere toate acestea înseamnă că este legal să realizez o copie a operei protejate pentru uzul meu sau al familiei și prietenilor apropiați și /sau „să dau o copie a unei opere protejate prin dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten” îndeplinind condițiile legii. La fel de legal pot descărca de pe internet o copie digitală a unei cărți pe care o am în formă fizică, pe hîrtie deoarece „cînd deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet” ești în drepturile tale și nu încalci legea dreptului de autor.

PE LARG:

Poziția oficială a **Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală, EUIPO**, exprimată prin **Observatorul european privind încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală.**

. . .

ÎNTREBĂRI FRECVENTE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR (cu aplicare la cărțile digitale, digitizate)

ÎNTREBĂRILE AU FOST COMPILATE DE REPREZENTANȚII intereselor consumatorilor. Experții naționali în domeniul drepturilor de autor din cele 27 de state membre ale UE au oferit răspunsuri conform propriei jurisdicții. Observatorul European coordonează aceste activități în cadrul grupurilor de lucru.

.....

7. Am voie să dau o copie a unei opere protejate prin dreptul de autor unui membru al familiei sau unui prieten?

LEGEA DREPTULUI DE AUTOR PERMITE UTILIZATORILOR autorizați ai unei opere să realizeze o copie a acesteia pentru uzul lor sau al familiei și prietenilor apropiați, dar numai dacă sînt îndeplinite anumite condiții: opera copiată trebuie să fi fost făcută publică, copia privată nu trebuie să afecteze utilizarea normală a operei copiate și reproducerea nu trebuie să prejudicieze titularul dreptului.

8. Am voie să descarc o operă protejată prin dreptul de autor de pe Internet și contează ce tehnologie este utilizată sau dacă descarc doar părți ale operei?

ESTE FOARTE POSIBIL CA DESCĂRCAREA UNEI OPERE protejate prin dreptul de autor de pe Internet, indiferent de tehnologia folosită, să încalce drepturile de autor asupra

operei respective. Concluzia este aceeași și dacă doar părți ale operei ar fi descărcate (mai puțin în cazul în care părțile descărcate nu ar reprezenta ceva protejat prin dreptul de autor). Pentru a nu încălca drepturile de autor ar trebui ori să ai autorizarea titularului de drepturi pentru a face descărcarea, ori să fie aplicabilă una dintre limitările dreptului de autor (de exemplu în situația în care descărcarea ar putea fi calificată drept copie privată). Această situație ar fi aplicabilă atunci când deții o copie autorizată a unei opere (dar nu a unui program pentru calculator) și faci o nouă copie a operei pentru uz personal sau al „cercului familiei”, chiar dacă acea copie este realizată prin descărcarea ei de pe Internet. Pentru a nu încălca drepturile de autor trebuie însă să te asiguri că atunci când descarci nu permiți, în același timp, și încărcarea operei de către alții.

[HTTPS://TINYURL.COM/CCDROCOPY](https://tinyurl.com/ccdrocopy)

Traducere de Constantin Olariu.

Editura Univers, București – 1981

Din 1969, Editura Univers a început să publice o colecție de literatură polițistă sub numele „Enigma”, cuprinzând atât autori români, cât și străini. Colecția nu a avut numerotare, iar primul roman publicat a fost „Bruta” de Guy des Cars. Primele cărți au apărut sub sigla Editura pentru Literatură Universală, transformată mai apoi în Editura Univers.

...

Colonelul Nox nu-i agrea pe unguri. Era de părere că agenții săi trimiși în Ungaria acționează de multe ori haotic.

— Ai să vezi – îi zise căpitanului Marcus, care tocmai îi pusese pe birou raportul de zi – că azi, mâine, vreuna dintre speranțele noastre din rîndul femeilor își uită în coc minimagnetofonul înainte de a se coafa, își pierde capul și o împușcă pe coafeză. Cu avînt, cum îi stă bine unei Piroska unguroaice!...

Căpitanul Marcus, care în profesia lor aprecia înainte de toate exactitatea, obiectă sec:

— Agente cu coc nu avem.

Nox nu-i mai răspunse nimic. Îl considera pe Marcus un băiat foarte isteț, cu cap strălucit, din cei cărora le place să taie firul în patru, dar care niciodată nu gustă o glumă. Trase un fotoliu la soare și se așeză în el, cu spatele spre căpitan.

Lui Marcus pe care-l supăra purtarea șefului său, nu i-ar fi păsat dacă Nox ar fi dispărut pe neașteptate din masivul fotoliu de club și cînd să se răsucească iar spre interior, să șadă un altul în el. Din partea lui, putea fi și un cadavru...

Dar din fotoliu se auzi glasul spart al lui Nox:

— Trăim iar niște vremuri cînd în Ungaria nu ne mai

putem baza decît pe cîteva personalități proeminente. Cîte un specialist decis, bine instruit, care luptă cu un aparat de transmisie și un teleobiectiv. Din păcate, asemenea oameni sînt rari în Ungaria...

— Acum există unul.

Nox știa că Marcus face aluzie la noul agent, la marea lor speranță, pe care instructorii îl socoteau genial.

— Te gîndești la O-6?

— La el. E aproape un biochimist.

— Și cum stă ca aspect exterior?

— A suportat două operații plastice. Un alter ego perfect. Dealtfel știe și el că semăna uimitor cu cel adevărat. I-am introdus toate amintirile doctorului Decsi. I-am rulat zece mii de metri de peliculă pentru documentare. În film figurează toți cei pe care dublura doctorului Decsi trebuie să-i cunoască. Printre ei foști colegi de școală, prieteni. De pildă, despre un scriitor pe nume Vértess am pregătit pelicule la Londra, cînd a fost în Anglia, la vărul său. Vara asta, dacă mai face vreo călătorie în afară, îl filmăm iar.

— Sînt impresionat... – mormăi ironic colonelul.

— Continuă!

— Pe un ziarist numit Baksay l-am decupat dintr-o peliculă, un jurnal de actualități. Individul tocmai înfuleca un sandviș la o recepție...

— Nu-i necesar să-mi povestești clișeu de clișeu tot ce se află în acei zece mii de metri.

— Cum doriți. Concret, O-6 a primit material documentar cît toată literatura goetheană la un loc!

— Sper că nici el n-o să fie o sursă documentară mai slabă!...

Nox era convins că O-6 va deveni într-adevăr un maestru. O stea a spionajului care-i va aduce și lui steaua de general și despre bravurile căruia se vor scrie cîndva scenarii de film.

— La toamnă, înainte de a pleca acasă, solicitați-i o declarație pe bandă de magnetofon. Dar de data asta ca persoană particulară. Cine e starul său de film preferat, ce fel de mașină și-ar dori, ce marcă, ce calmant consideră că e cel mai bun... Banda va ajunge în arhiva mea personală.

Nox se gîdea la emisiunea „Din destăinuirile unor vechi spioni”; după ce se va pensiona, va furniza pentru realizatorii acestei emisiuni materialul, să zicem la cincizeci de dolari minutul. O-6 e ce-i drept tînăr, poate activa treizeci de ani pe muchie. După cum – se gîndi Nox – nu-i exclus ca la toamnă, după ce va fi trimis acasă, să capoteze.

Se sculă, se duse la birou și se așază acolo, apoi scoase dintr-un sertar un dosar subțirel, pe care-l întinse căpitanului.

— Pe ziua de azi, am încheiat cu problema asta! Dar... mai avem aici un flecușteț, cu care am putea începe o treabă.

În timp ce Marcus parcurgea materialul, șeful său deschise televizorul pentru a ciupi două-trei imagini de la raliul automobilistic de la Nisa. Însă nu mai apucă decît pe un reporter, care încerca să-i ia un interviu nevastei unui concurent grav accidentat în urma exploziei mașinii pe care o pilota.

„Ce simțiți?”...

Femeia plîngea și își repezi pumnul spre reporter. În spate se zărea automobilul, încă fumegînd.

Marcus nu văzu nimic din toate acestea. Era adîncit în lectura declarațiilor unui transfug ungur mort într-un spital din Londra. Proprietarul de pe vremuri al farmaciei „Arhanghelul”, în ultimul său ceas își lăsase moștenire averea serviciului de spionaj secret. Cînd fugise, lăsase averea asta în Ungaria și înainte de a muri încredințase serviciului de spionaj cum anume s-o folosească.

Nox închise televizorul.

— Deci? îl întrebă Marcus.

— Totul e cui îi transmitem mai departe moștenirea. Riscurile sînt nule.

— Tocmai asta-i partea cea mai interesantă. Noi cumpărăm, dar nota de plată se onorează dincolo.

Asta nu-l entuziasmă pe Marcus. „Mai bine am avea idei, decît bani”, își spuse.. Dar nu rosti cu voce tare decît atîta:

— Mîine pun problema asta în mișcare.

Colonelul se ridică și deschise ferestrele, ce ofereau privirii imaginea unui orașel vechi, cu case bătrîne și acoperișuri înalte și ascuțite. Ca și altădată, orașul i se înfățișa – a cîta oară? – aidoma unui Disneyland părăginit.

— Ce vreme splendidă! rosti fascinat. Pare-ar fi vară! Deși, după calendar, sîntem abia la mijlocul lui mai.

Marcus salută și dădu să se retragă. Dar colonelul îl opri:

— Denumirea acțiunii?

— Aș propune să-i zicem „Arhanghelul”.

I

Colonelul Beke din brigada de urmăriri plecă la Pécs cu avionul de dimineață. Ruta trecînd pe deasupra Mecsekului, văzu pădurile seculare și turla bisericii din Csalogány, comună de care răspundea oficial.

Îl invitase un fost coleg de clasă, doctorul Haller, să-i facă o vizită. Nu numai pe el, ci pe toți membrii „ordinului liliacului”. Adică și pe Decsi, Baksay, Vértess și Schwabik, căci Ordinul era format din șase membri. Șase, care în anii de liceu fuseseră cît de cît legați printr-o strînsă prietenie.

Pe Beke nu-l surprinsese scrisoarea, pe care Haller pictase cu migală „Liliacul de aur”, simbolul cercului lor prietenesc. Mai degrabă își făcea reproșuri, lui însuși dar și celorlalți, că vreme de atîția ani nu-și dăduseră niciun semn.

În 1945, după eliberare, își luaseră bacalaureatul și îndată

se rupseseră unii de alții. Haller absolvise facultatea de medicină la Pécs, Decsi studiasse la Debrecen. Schwabik se înscrișese la farmacie, la Szeged. Numai Vértess și Baksay urmaseră împreună facultatea de filosofie, la Budapesta. Din câte auziseră, cei doi literați, deși nu se puteau suferi tot pe atîta pe cît se iubeau, rămăseseră prieteni. Continuau cearta începută în liceu. Beke se aștepta ca la întîlnire să-i vadă sfădindu-se de cel puțin zece ori...

În ce-l privea, el ajunsese dintre toți cel mai departe. Devenise polițist, așa cum un credincios s-ar fi făcut pe vremuri preot: din imboldul de a-și alege misiunea cea mai grea. Adică locul unde puterea ți se putea urca cel mai lesne la cap și care punea la o necruțătoare încercare cinstea. Să fi fost oare încrezător, mîndru de integritatea sa, că îndrăznise să aleagă acest drum? Azi știa că și din aceste motive. Cu cît orgoliu credea în forța sa morală! În faptul că această forță se va revărsa și asupra altora!...

Ca multe altele, și alegerea sa izvora încă din copilărie. De mic copil trăia în el dorința de a descoperi și dezvălui minciuna. Nu vroia să condamne – nu vedea cine știe ce bucurie în asta – ci doar să cerceteze și să afle adevărul. Dealtfel în general băieții nu-i iubeau pe polițiști. Considerau chemarea acestora drept un rău necesar, aproape umilitor. Un mecanic de locomotivă – da! Un căpitan de vapor – da! Însă un polițist? Cînd aveau ocazia, îi dădeau pe la spate cu tifla. Totuși el se gîndea adesea la polițistul care stătea afară în viscol, noaptea, pînă și în noaptea de Crăciun.

Mai tîrziu, cînd era mai copt la minte, văzuse și polițiști ce mînau pe deportați. Dar cu atît mai încăpățînat, aproape disperat, căuta să se încredințeze că nu greșește, că de fapt tocmai acum ar trebui să strige după un polițist, după unul adevărat, cum visa el să ajungă. Iar astăzi, după ce se scurseseră cincisprezece ani, își amintea cu aceeași liniște

...
sufletească de delicvenții descoperiți și prinși, ca și de cei doi ani petrecuți în închisoare, pe care i-ar fi putut evita la fel ca prietenii săi de pe vremuri, dacă n-ar fi fost atât de credul, încât să aleagă poarta cea mai îngustă! Dar dealtfel n-are să facă pe eroul cu asta în fața lor. Cel mult dacă o să-i vorbească lui Decsi, care devenise comunist. Cel puțin așa știe el, dar și asta o știe de mult, din câte auzise în '59, căci de cincisprezece ani nu vorbise cu el.

Trecuse un deceniu și jumătate de când nu mai fuseseră cu toții împreună. În atîta vreme omul se poate schimba foarte mult. Pînă și celulele i se regenerează din șapte în șapte ani. Oare se întâlnește cu aceeași băieți cărora le cunoștea fiece obicei, gest, dorință și secret? Poate că vreunul a încărunțit, altul poartă ochelari, al treilea suferă de cine știe ce boală grea. Pur și simplu: se vor mai recunoaște?

Faptul că pe vremea cînd erau elevi nu-i puteau suferi pe polițiști, fusese oricum un titlu de glorie pentru „Lilieci”. Îi urau dimpreună cu tot regimul. Însă mai presus de orice îi urau pe naziști. Numai Haller nu putea fi atât de pătimaș ca ei, însă la el treaba asta li se părea explicabilă. Cea mai frumoasă vacanță, pe vremea cînd era copil mic, o petrecuse în Germania, la bunica lui, pe țărmul Mării Nordului. Haller nu uitase niciodată acea vară. Iar mai tîrziu se îndrăgostise de o fetiță nemțoaică, mai exact săsoaică, refugiată...

De obicei deasupra culmilor Mecsekului curenții de aer fac ca avioanele să se legene un pic. Bătrînelele șvăboice, ale căror fete sau nurori le-au luat bilete de avion pe ruta München – Pécs, tremurau la gîndul că acuși-acuși îi bușește pilotul de pămînt. Beke le cercetă cu privirile pe cele două măicuțe ce ședeau ghemuite, cu brațele încrucișate pe piept, cu un rînd mai în urmă, pe partea cealaltă a culoarului de trecere, în veșminte negre, cu fețele împietrite, privind țință în fața lor. Poate că se rugau să le ocrotească Sfînta Fecioară...

Dar Beke, în loc să-l irite ironia sortii, nu simțea decât o senină iertare. „Pînă la urmă – cugetă el – aici au să fie îngropate, în pămîntul ăsta pe care l-au muncit atîta.” Erau oameni harnici șvabii, cu dragoste de muncă, iată un fapt care nu poate fi tăgăduit, și Beke ar fi fost ultimul care să le conteste aceste calități.

În partea din față, deasupra cabinei pilotului, se aprinse tablîța ce atrăgea atenția că fumatul e interzis, semn că urmau să aterizeze.

Din avionul înclinat Beke zări modernul cartier de pe locul anticului Sopianae, blocurile cubice și prismatice intens colorate, cum găsești pe toate meleagurile lumii, dar care, acum și aici, apăreau în ochii săi, nu se știe de ce, mai frumoase. Poate pentru că se ridicau pe acel dulce pămînt ce-i reînvia copilăria și spre care acum cobora, cu ușoare salturi, în jos, avionul.

2

Oberchelnerul vagonului-restaurant trecu pe rînd de la masă la masă făcînd plata. Accleratul se apropia de Pécs, prin fața geamurilor scîldate în lumina soarelui alergau blocurile moderne ale orașului uraniului.

Doctorul Decsi îi atrase atenția cu o privire semnificativă colegului său de institut asupra priveliștii. Andrzej, tînărul om de știință polonez, mai fusese în Ungaria, cu prilejul unui colocviu desfășurat la Budapesta și vizitase Pécsul. Dar pe atunci orașul nici nu visa să devină un centru al uraniului. Privi pe geam afară și își întoarse îndată capul.

— Frumos, frumos, zise politicos, apoi adăugă cu ochii ușor mijiți și într-o ungurească stîlcită: Soarele ca în Italia! Orbește la ochi pe om...

Era în octombrie, totuși paharele sclipeau pe fața de masă albă, iar vinul arăta roz în lumina puternică a soarelui.

Decsi îi aruncă o privire scurtă lui Andrzej. Tînărul cu piele albă și păr cînepiu părea blînd și naiv, ca majoritatea polonezilor. Însă Decsi știa prea bine că Andrzej era la fel de conștient de importanța acestui oraș ca și el.

Dealtfel, Andrzej se afla de patru luni în Ungaria. Institutul de cercetări biochimice, la care lucra împreună cu Decsi, fusese construit nu de mult în Bükk. Era o investiție de mare amploare și costisitoare, și nu numai Andrzej ci și colegii săi de specialitate așteptau de mult să ia ființă. Datorită unei strînse colaborări în domeniul muncii de cercetare fuseseră înlăturate în sfîrșit impedimentele profesionale și materiale și institutul devenise mai frumos, cu o utilare mai bogată decît speraseră înșiși invitații.

Andrzej venise cu plăcere în Ungaria. Ce-i drept, s-ar fi dus oriunde unde ar fi putut lucra în specialitatea sa, în cele mai bune condiții și cu bucuria unor satisfacții. Dar de Ungaria rămăsese oarecum legat sufletește: de la acel colocviu corespundea cu o fată din Pécs. De atunci Magda s-a măritat, dar acum Andrzej se bucura oricum că o poate vedea din nou. Nu avea de gînd să petreacă decît cîteva ceasuri la Pécs, să poată sta de vorbă cu ea și să-și ia o satisfacție tîrzie pentru stîngăcia sa de pe vremuri. Pe-atunci Andrzej nu știa decît puțină italiană, iar Magda engleză. După puzderia de gesturi chinuite și comice, după atîtea apeluri la dicționar, nu era puțin lucru să discute acum cu ea în ungurește despre amintirile lor! Dar oare îl va aștepta într-adevăr la gară?

În schimb, pe Decsi îl apăsau alte griji. Își tot examina fața ogîndită în geam, proaspăta rană cicatrizată care aproape că-l făcea străin. Pînă și părul și-l aranjase, cu ajutorul frizerului, după o fotografie îngălbenită, de la bacalaureat, iar acum purta cărare, ca băiatul din acea fotografie. Dar ceea ce

...
îl neliniștea într-adevăr, nu era înfățișarea sa, ci a celorlalți.
Oare îi va recunoaște?

Adică, își puna aceeași întrebare pe care și-o puna și Beke în avion.

Decsi nu mai fusese de zece ani la Pécs, iar ultimii doi ani și-i petrecuse în Suedia, beneficiind de o bursă de stat. Sosise nu de mult acasă și, așa cum era de așteptat, fusese numit la noul institut de cercetări. Era considerat unul dintre cei mai capabili biochimiști unguri, chiar dacă deocamdată nu se făceau simțiți anii petrecuți în faimosul institut din străinătate și nu se arăta atît de pregătît pe cît se așteptau de la el. Colegii săi aveau senzația că se integrează greu în muncă. Aparent era calm și vesel, dar adesea părăsea laboratorul spunînd că-l doare capul sau că are amețeli. În institut începură să fie îngrijorați că în anii ce trecuseră poate fusese atins de radiații.

Firește, se găsiră și cîtiva invidioși, care-și pronunțaseră îndată sentința: păcat de cei doi ani cît a fost plecat, Decsi nu e nici pe departe o capacitate pe cît îl crezuseră profesorii săi. În curînd au să-l folosească numai pentru calitățile lui politice în institut.

Era orfan de tată și la cîteva zile după întoarcerea sa muri pe neașteptate și mama sa, astfel că rămăsese absolut singur. Se va fi bucurat așadar sincer cînd i-a scris Haller că foștii săi colegi de liceu nu l-au uitat și că, uite, astă-seară se va afla iar în cercul prietenilor săi legați prin jurămînt!...

Amîndoi își luaseră doar cîte un geamantan mic și tot drumul îl petrecuseră în vagonul-restaurant, consumînd băuturi tari, bune pentru fortificat inima, treabă de care avea nevoie și Andrzej. Mai ales acum, înainte de coborîre, simțea intens că acest rendez-vous tîrziu s-ar potrivi mai degrabă unui elev și că, fiind vorba de o femeie măritată, s-ar putea ivi o situație cu atît mai chinuitoare.

Dar în clipa aceea o și văzu.

Femeia stătea pe peron, printre ceilalți care așteptau, și cerceta atentă geamurile garniturii ce intra în gară. Stătea acolo, plinuță ca un ursuleț și totuși cu un trup înăltuț, ce atrăgea atenția de departe, cu ochii ei verzi-aurii și cocul ei mare, bronz-roșcat.

— Magda! șopti Andrzej.

Lui Decsi i se păru de la prima vedere cunoscută. Dar în clipa următoare îi trecu prin minte că Andrzej îi vorbise de o fată numită Hevesi! Da, spusese Hevesi Magda... Dar el ar fi fost în stare să jure că ochii aceștia verzi, inconfundabili, nu pot fi decît ai lui Schweller Emmi!

Întinse repede mîna, pentru a-i da liber lui Andrzej.

— La revedere, eu oricum te-aș deranja, zise nervos.

Plecă grăbit înspre celălalt capăt al vagonului, ca și cum ar fi uitat acolo ceva.

— Bricheta... – i se adresă chelnerului, care tocmai strîngea fețele de masă. — Nu, nu-i nimic, mi-oi fi pus-o undeva în vreun buzunar. A, da, uite-o!

O scoase și o aprinse zîbind în fața chelnerului.

Pînă să coboare, Andrzej și femeia aceea cunoscută dispăruseră de pe peron.

Decsi ieși afară din clădirea gării și se opri emoționat. Vîntul călduț ce străbătea tot acest oraș balnear scăldat în lumina soarelui de amiază aducea pînă la gară miresmele pădurii Mecsekului. Cîteva clipe stătu pe loc emoționat, apoi cu o încredere bruscă, porni în lungul străzii.

Știa că azi în sfîrșit se va putea elibera încet-încet de teama ce-l apăsă că va părea suspect.

Vértes Gyözö și Baksay Ali sosiseră încă de dimineață la Pécs, cu Volga Magazin-ului.

Chiar din ziuă cînd aflate de întîlnirea lor colegială, Baksay vorbise cu redactorul-șef să-l trimită să facă un reportaj la Pécs. „Au trecut șase săptămîni de cînd s-a întors ansamblul de balet Pannon din Anglia și Magazinul n-a scris încă niciun rînd despre turneul ăsta! subliniasse indignat. Ar trebui măcar să dăm o fotografie a unei dansatoare, cu o scurtă prezentare a succesului de la Londra...” În cazul unui refuz net din partea redactorului-șef, fără mașină și diurnă, Baksay nu vedea cum ar fi putut merge la întîlnirea colegială la Csalogány. Însă treaba se rezolvase surprinzător de ușor.

Vértes își făcuse socoteala că va merge la întîlnire numai în caz că se va descurca cu autostopul. Avea cincizeci de mii de forinți în bancă, dar s-ar fi considerat un boem ce trăiește de azi pe mîine dacă ar fi știrbit această sumă din pricina unei agape colegiale sufletiste. Iar leafa o primea abia peste două zile.

„Să pornesc la drum cu cincizeci de forinți?” se întrebese indignat.

Era omul care se făcea negru de ciudă cînd călătorea cu tramvaiul numai pînă ia jumătatea traseului și biletul ajungea doar „pe jumătate folosit” în cutia pentru gunoaie. În astfel de ocazii își făcea reproșuri crîncene că nu era descurcăreț.

Faptul că aveau acum mașină îl liniștise, dar, ca să nu-și piardă ziua fără folos, ajungînd la garaj, unde băură cîte o cafea, scrisese o poezioară pentru copii. Cînd o termină, îl puse pe Baksay să-i promită că în schimbul cafelei plătite de el îi va publica poezia în cel mult două săptămîni.

Baksay, care făcea zilnic douăzeci de promisiuni de acest gen, dădu din umeri ca și cum ar fi fost un lucru de la sine înțeles:

— Neapărat, dragă Gyözö!

Dar în sinea sa simțea un teribil dispreț.

Oricine putea fi sigur că, de pildă, dacă Vértes ar strînge în mînă un revolver încărcat crezînd că e un pistol-jucărie, Baksay nu i-ar atrage atenția că se înșală, dimpotrivă, ar aștepta ca în plină iarnă să-și ciuruiască cu el soba de teracotă. Asta, pentru că îl știa pe Vértes cît de friguros e... Bineînțeles, Vértes nu l-ar fi crezut în stare de așa ceva, deși s-ar fi cuvenit să se mai întrebese și el ce fel de om e, din moment ce prietenul său cel mai apropiat îl detestă într-atîta! Însă nu-i făcea plăcere să se gîndească la asta...

Drumul îl făcură totuși fără sîcîieli, iar din clipa cînd pătrunseră în Pécs, pînă și glasurile și fețele lor deveniră demne de respectul cuvenit unor scriitori. Ba Vértes, care avea eczemă, își puse grijuliu mînuși în mîini.

Traseră la „Pannonia”, într-o cameră cu un pat, unde, firește, Ali fu cel năpăstuit.

— Nu-i așa, dragă Ali, că ție nu-ți place să dormi în pat?

— A – răspunse Baksay – mie-mi plac la nebunie canapelele cu arcuri stricate. Îți mulțumesc că nu vrei să-mi răpești plăcerea asta...

Despachetară, apoi Baksay îi dădu telefon lui Nicky Bea, balerina aleasă pentru interviu, și-i dădu întîlnire la Libresszó.

Abia după toate acestea explodă discuția.

— Ascută-mă, Ali – întrebă Vértes – de fapt cine a organizat treaba asta?

— Care treabă?

— Toată întîlnirea asta...

— Tu.

— Eu? Ești căzut în cap?

— N-ai spus tu că te-ai văzut cu Schwabik și de la el știi că ne-a chemat Haller?

— Perfect! Dar cine-a sugerat primul că ar trebui să

mergem la Haller, să mîncăm pe cinste o dată!? Mi-ai spus că v-ați scris despre asta...

— Mă rog, așa am spus. Dar de fapt l-am căutat pe Haller telefonic și-am stabilit prin telefon. Dealtfel mi-e absolut indiferent.

— Halal treabă!

— Și-acum ce te înfurii? Ali își trînti de podea peria de cap. Sînt sigur că Beke și Decsi au și sosit!

— Deocamdată portarul nu știe de ei. M-am interesat.

— Pentru că au tras la „Hotel Princiar”. Facem pariu că sînt la „Princiar”?

— Pe ce? Pe banii pe care mi-i datorezi?

Dacă furia s-ar fi putut transforma în gaz aerian, Baksay s-ar fi înălțat zece centimetri deasupra covorului. Dar nu mai sus, pentru că, deh, cîntărea nouăzeci de kilograme. Era un bărbat bondoc, cu ochi căprui și buze groase, vișinii.

— Sînt curios să văd dacă și în fața lui Nicky vei face pe zgîrciobul?!

— Nu înțeleg ce vrei să spui. Fața prelungă, vineție a lui Vértes se subție și mai mult. Cred că nu e vorba de cheltuieli! Dealtfel n-am luat cu mine decît un pol.

— Cum? Ai pornit numai cu un pol?

— Mai am și ceva mărunțiș.

— Bine. N-am zis nimic.

Firește, Vértes își adusese și un cec, fapt pe care însă îl tănuia mai strașnic decît dacă ar fi fost bigam. Despre celălalt cec din păcate știau și prietenii săi. Dar de acesta numai el!

— Uite, Ali – zise – știi că de la traducerile alea de poezie turcă nu iau bani decît la sfîrșitul lui noiembrie. Luna asta stau îngrozitor de prost. Nu am de gînd să cheltuiesc aiurea pentru o escapadă.

— Escapadă la care participi și tu!

— Hai să lăsăm asta...

Baksay se gândi la tensiunea lui și încheie discuția.

— Adevărul e că pînă acum totul merge bine. Cu puțină istețime, pînă diseară o ambalăm și pe Nicky. O luăm cu noi la Csalogány...

— Bine gândit! recunosc Vértess. Așa, cel puțin treaba ar avea într-adevăr haz și fantezie!

— Ești nebun? Eu am pus la socoteală din capul locului și chestia asta.

— Bineînțeles, în măsura în care Haller contează într-adevăr pe noi!...

— De ce n-ar conta?

Pentru că Vértess și Baksay ajunseseră cu neîncrederea reciprocă la o altitudine unde alții n-ar fi putut rezista decît cu aparate de respirat, nu mai izbutiră să rezolve satisfăcător problema. Drept care, se lăsară în voia soartei.

Pînă la întîlnire mai aveau o bună jumătate de ceas. Vértess se așeză la traducerile sale brute din turcă, iar Baksay hotărî să dea o fugă pînă la „Princiar”, să-i caute pe ceilalți..

Cobora pe trepte, cînd deodată fu cuprins de o vagă bănuială. Ce-i drept, el îi telefonase lui Haller, dar de fapt Beke inițiasse întîlnirea. Dacă prietenul său de la poliție nu se așeza lîngă el la „Hungaria”, unde el, Baksay, își făcea siesta după-amiezele, și nu i-ar fi vorbit cu entuziasm că n-ar strica să se revadă, lui nici nu i-ar fi dat prin gînd. Beke îl rugase să-i scrie lui Haller și să-i comunice în felul său glumeț că, orice-ar fi, îi place, nu-i place, să-i primească pe ei ca oaspeți. De atunci, scrisorile soseau și plecau, își telefonaseră fiecare. Cărțile de joc se amestecaseră zdravăn. Pe Ali însă toată treaba asta nu-l emoționa.

Analogia cu jocul de cărți se nimeri tocmai la momentul potrivit pentru a-și muta gîndurile într-o direcție mai senină. Diseară vor juca neapărat cărți! Pocher sau douăzeci și unu,

totuna. Ali știa că ceilalți își vor aminti fapta lui eroică de pe vremuri, când un bătrîn bibliofil își plătitise pînă la centimă datoria făcută la cărți din vînzarea unor cărți din seria de opere Jókai. Amintirea îl umplu de avînt, drept care îndată se gîndi la Nicky Bea. Dacă va merge într-adevăr cu ei la Csalogány, la noapte le va rodi un măr de aur.

Întrebarea e numai, care din cei șase va smulge mărul...

4

Beke trăsesse la „Princiar”, fereastra camerei sale dădea spre însozita piață Szécheny. Privind afară, îl năpădiră puzderie de amintiri: vechi: dimineți de elev, când, cu echipa sa de fotbal cu nasturi în buzunar, îl aștepta, în fața geamiei pe Decsi, când Haller venise cu modelul său de submarin să i-l arate, sau când a dat nas în nas cu Vértess, care își aștepta palid idealul mereu nepunctual și întreba pe fiecare trecător cît e ceasul, cu speranța că ceasul primăriei a luat-o înainte... Dar nu stătu decît o clipă la fereastră. Pornise de dimineată cu stomacul gol și acum îi era într-adevăr foame. Își căută periuța de dinți, scoase pijamaua pe pat și se spală pe mîini, apoi coborî cu pași vioi în cafenea, să ia micul dejun.

Își comandă un dejun consistent, omletă cu șuncă, unt și ceai. Tocmai se gîndea că va completa acestea cu un piure de castane, când îi atrase atenția cineva. Era o femeie cam de treizeci de ani, cu o pălăriuță roșie în cap. Întîi femeia se interesă de la un chelner, apoi se duse la un bărbat tînăr care citea ziarul, dar dădu și acela din cap. Apoi, după o scurtă nehotărîre, privi spre Beke și porni repede înspre el.

— Vă rog să mă scuzați... Nu sînteți colonelul Beke?

— Da. Ce doriți?

— Sînt Schwabik Sándorné.

— O, soția lui Sica! Luați loc!

Femeia se așeză și se mai prezintă o dată:

— Mă numesc Márta. Mi-au spus de la recepție că ați și sosit și sînteți în restaurant... Doar că a trebuit să vă ghicesc dintre ceilalți oaspeți.

Beke zîmbi prietenos.

— Mă bucur că am făcut cunoștință atît de repede.

Acum o vedea prima oară pe soția lui Schwabik. Era o femeie voinică, înaltă, cu ochi negri, cu părul intens oxigenat și cu o linie frumoasă, însă cu mîini puțin cam mari.

— Ce mai face Sica?

— Tocmai despre el vreau să vă vorbesc. Dar foarte confidențial.

— Nicio piedică.

— Știu că dumneavoastră sînteți în poliție...

Beke continua să zîmbească deși ar fi preferat ca soția lui Schwabik să fi venit nu la ofițerul de poliție ci la prietenul soțului ei.

Femeia scoase o țigară și cînd o duse la gură, Beke observă că mîna îi tremura tare. Îi oferî foc.

— Deci s-auzim. Doar n-o fi otrăvit soțul dumitale pe cineva?! întrebă în glumă.

— Pe mine, rosti femeia cu o seriozitate mortală.

— Bineînțeles, la modul figurat...

— De cîteva săptămîni s-a schimbat cu totul, e de nerecunoscut. Știu că are relații cu o dansatoare, dar neagă cu încăpățîinare.

— Asta dintr-un singur motiv.

— Ce motiv?

— Se teme să nu vă piardă.

Unghiile sidefii începură să bată darabana nervos pe placa de marmură.

— Mai bine s-ar teme pentru femeia aia a lui!

— O cunoașteți?

— Oho, am ajuns să ne și salutăm! Are neobrăzarea să treacă des pe la farmacia soțului meu...

— Asta poate pleda și pentru nevinovăția lui.

— Da! Atunci aflați că soțul meu îi dă bani.

— Ce vă face să credeți?

— Am însemnat banii lui de buzunar. Își oprește două sutare din leafă pentru el. Mi-am notat seria celor două și am făcut câte-o cruce pe ele!

Beke simțea o ușoară amețală.

— Așa... – continuă prietenos – și ce s-a întâmplat cu sutarele alea?

— A plătit cu ele la magazinul de cosmetice din strada Hajnik.

— Dansatoarea?

— Ea.

— De unde știți asta?

— Am aranjat cu casiera să pună de o parte orice bancnotă de o sută cu care plătește artista. Dealtfel domnișoara asta, Bea, își cumpără toate cosmeticele numai la magazinul acela.

— Beke socoti că femeia prea depășește limitele. „Femeia asta e în stare de orice!” își spuse. Fără să vrea, glasul îi deveni rece:

— Și acum sînteți în posesia dovezii! Dar Sica... da, el continuă să nege?

— S-a jurat că nici măcar n-a sărutat-o! Că n-a fost vorba decît de un împrumut dezinteresat

— V-aș recomanda să-i dați crezare.

— Nu pentru asta v-am căutat. Vreau să cred în ceea ce-mi spuneți.

— Ce așteptați de la mine?

— Să-mi promiteți că nu mă dați de gol bărbatului meu, că nu-i spuneți nimic de întâlnirea asta, nimic din ce v-am

povestit.

— Vă promit.

— De multe ori bărbații consideră că e de datoria lor ca față de un prieten să...

— Fiți liniștită, n-am să suflu nimic. Și mi-ar face plăcere să știi că v-ați recîștigat liniștea conjugală.

— V-am căutat tocmai ca să mai fac o ultimă încercare, înainte de a se întîmpla o nenorocire. Dacă ne vreți binele, vă rog să stați de vorbă cu fata aceea.

— Cum o cheamă?

— Nicky Bea. Balerină, solistă...

— Cu plăcere, dacă mi se ivește vreun prilej...

— Sînteți ofițer de poliție. Speriați-o cumva! Spuneți-i că puteți s-o arestați. Ne-ați putea salva pe toți trei. E vorba de viața noastră!

— Dragă doamnă Márta, aveți păreri puțin cam învechite despre poliție.

— Vreți să se întîmple o dramă?

— De ce n-ați stat de vorbă cu persoana? Ați fi lămurit mai ușor treaba.

— Doar n-o să alerg după ea! N-o să mă înjosesc!... Dacă mi-ați facilita cumva să ne întîlnim, dacă i-ați spune că mergeți la niște cunoscuți și ați veni cu ea la noi... Dacă i-aș putea vedea și eu împreună... multe ar reieși din comportarea lor... Dealtfel, pînă acum n-am jignit-o nici măcar cu un cuvîntel. Aștept!...

Beke simțea că-și pierde răbdarea, ar fi vrut să scape de femeie, dar nu găsea cum s-ar putea salva din impasul acesta.

— Cred că îmi cereți imposibilul, însă am să încerc totuși. Mă mai gîndesc. Avem un prieten ziarist, a venit și el, poate că împreună cu el...

— Cum credeți, doar e profesia dumneavoastră!

Important e să se întâmple ceva, să lămurim treaba. Vă spun eu că trebuie să se întâmple ceva!

— Firește, firește.

— Atunci plec. Vă implor să nu mă părăsiți.

— La revedere, pe deseară!

Beke strînse cu un elan prefăcut mîna femeii, după care se prăbuși chinuit pe canapea.

Își comandă repede o cafea pentru a se trezi din coșmar și a putea digera cazul.

Dar în clipa aceea intră pe ușa cafenelei Decsi.

5

Beke nu considera imposibil ca bărbatul să ezite și să-l caute printre consumatori la fel ca soția lui Schwabik, care îl vedea pentru prima dată în viața ei.

Dar de data asta se întâmplă altfel.

Decsi se opri, se uită în jur și ochii i se opriră îndată asupra lui Beke. După o privire lungă, cercetătoare, fața i se luminează și porni repede spre el.

Beke sări în picioare.

— Ia te uită! Primul, ca și dimineața la școală!

În toamnele de demult, ei doi se întâlneau primii din cercul lor de prieteni. Amîndoi veneau cu trenul de Mohács, cu deosebire că Decsi se urca la Villány. Dar atunci erau după trei luni de vacanță cînd nu se mai vedeau, iar acum după cincisprezece ani.

Se îmbrățișară rîzînd. Decsi simțea o satisfacție aparte că ofițerul de poliție amintise de la primele cuvinte de anii lor de școală: dacă n-ar fi avut încredere în persoana sa, n-ar fi făcut asta. Altfel, știa pe dinafară cu mare precizie numele gărilor dintre Villány și Pécs. Dacă trebuie, le înșiră dintr-o răsuflare.

— Cu ce-ai venit! întrebă Decsi.

— Cu rapidulețul de dimineață. Tu?

— Pînă la Budapesta am venit cu autobuzul, de acolo cu acceleratul. Credeam că dau de vreunul dintre noi în vagonul restaurant.

— Să zicem, de Vértes...

— Sau de Ali...

— Ești căzut în cap?

— De ce? întrebă Decsi zîmbind.

— Păi, ești în stare să-ți imaginezi că Vértes ar intra într-un vagon-restaurant?

Decsi se înroși.

— După cîte știu, îi merge bine.

— Aș jura că s-a făcut cu atît mai zgîrcit!

— Așa e. Tu te ocupi și de psihologie, iar eu numai de biochimie.

— De fapt, ce anume lucrezi?

— Asta o întrebă ca profesionist?

— Nu te prosti!

— Știi că nu-i bine să vorbesc despre treaba pe care o fac. Dacă n-ai fi tu, aș răspunde că înnobilăm grîu. Dar ia spune-mi, unde ai tras?

— Aici, la „Princiar”. Camera 256.

— Atunci vino după-masă și scoală-mă. Trebuie să trag un somn, altfel nu rezist diseară. Sînt frînt de oboseală.

— Voi lucrați desigur cu raze. Ți-ai luat tensiunea în ultima vreme?

— Cu nervii stau mai rău. Cu memoria! Arată spre cicatricea roșie pe frunte. Am suferit o lovitură zdravănă.

Beke se uită la mîna ridicată spre frunte, ațintindu-i degetul arătător strîmb ca un cîrlig. Decsi era în clasa a șasea cînd și-a rupt degetul la un meci de baschet. Osul se sudase rău și arătătorul de la mîna dreaptă rămăsese strîmb. Beke simți vechea afecțiune. Dar nu dormea nici detectivul

urmăritor din el. Îi veni în minte, din rutină, că ăsta este așa-numitul semn particular, care – în scopul identificării – poate fi supus la radiografie roentgen. Presupunînd că fotografiile făcute după accident s-ar mai găsi.

Întrebă pe un ton glumeț:

— N-ai adus cumva cu tine și Hamlet-ul meu de buzunar?

Decsi băgă mîna în buzunar și scoase o cărticică legată în mătase neagră.

— Poftim! Între timp a călătorit și prin Suedia.

Beke se înduioșă în fața cărții pe care n-o mai văzuse de cincisprezece ani, iar Decsi era cuprins de emoție. Fugind de fantoma vinovăției mărturisite, căuta acum să facă pe atotștiutorul.

— Știi cine locuia pe vremuri la 256? întrebă.

— La 256?

— Beke simțea cum i se încordează trăsăturile feței.

— Hai, concentrează-te, bătrîne!

— E greu...

— Să te ajut?

— Puțin.

— Prima iubire a lui Vértes...

— Karády Katalin!

De data asta amîndoi explodară în rîs. Din toată inima, cu proștețimea din anii cînd erau adolescenți.

„Numărul camerei! se gîndi Decsi. Cine Dumnezeu ține minte un număr de cameră? Dar pesemne tocmai asta-i place unui detectiv. Și de ce nu, de vreme ce-l unge la inimă?!”

Deveni grav și zise dînd din cap:

— Mai trec cîțiva ani și poate că vom uita și cum arătăm la față. Haller ar păți ca Roland: ar sufla prea tîrziu în Olifant după oastea sa.

— Dacă vom trăi la țară, eventual vom da un semn tu sau eu. În orice caz, e frumos din partea lui...

— Așa e. Scrisoarea a picat exact de ziua mea de naștere. M-a invitat și totodată m-a și felicitat.

— Puteai și tu să faci asta! Doar v-ați născut în aceeași zi...

La 10 septembrie, de ziua nașterii lui Haller și Decsi, întotdeauna organizaseră o petrecere mare în odăile lor de elevi. Beke ținea minte. Vedea ca aievea fața plină de pistrui a lui Haller cum se înroșea de râs, și cum, uitînd de aerul său fin, doctoral, îl bătea nebunește pe spate pe Decsi. Decsi vorbea puțin, era un băiat cu mișcări bătoase, militărești, uscățiv și negricios, părăind un corb tînăr. Dar de atunci, vezi bine, părul i se făcuse sur! Oare cum arată acum Schwabik sau Vértess?

— Hai să-i căutăm pe ceilalți! îl îndemnă Beke.

— Bine zici! Mergem dincolo, la „Pannonia”!

Decsi vru să-i facă semn chelnerului însă mîna îi rămase atîrnată în aer.

Prin fața geamurilor cafenelei treceau Andrzej și femeia tînără cu coc roșcat. Se îndreptau încet, discutînd ceva plăcut, spre stația autobuzului de Mecsek.

— Ia te uită! zise Beke. O vezi pe roșcovana aia? Cîndva îți plăcea și ție.

— Aha! dădu din cap Decsi. Așa e.

— Ei, dacă nu știi cumva, astă-seară vom fi oaspeții ei.

— Cum adică?

— E nevasta lui Haller. El a luat-o! Cel puțin așa știu. Mi-a scris în invitație că nevastă-sa e fostul nostru ideal comun din liceu, aproape toți am oftat după ea.

Decsi zîmbea jenat.

— Foarte interesant. Bărbatul care-o însoțește mi-e coleg de institut și a venit la Pécs anume ca să se întâlnească cu ea. Dar asta rămîne între noi.

Amîndoi găsiră că e mai bine să nu mai răscolească tema.

Însă în sinea lor gîndeau același lucru: după-masă, înainte de a se culca, să vadă ce e cu treaba asta.

Plătiră și se ridicară.

Afară era atît de cald încît se întoarseră din ușă și își lăsară iar pardesiele la garderobă.

— Cred – zise Decsi pe stradă – că acum douăzeci de ani, toamna, pe vremea asta, nu aveam pardesiu. Abia prin decembrie mi-a putut cumpăra mama.

— Dar eu? Cinci ani în șir am purtat o manta de poștaş peticită-n fel și chip. Cînd intram în clasă, mereu se găsea unul să strige: „Dă-mi și mie o scrisoare!”

Simțeau cum li se răscolește vechea sfială și strîmtoare din copilărie, emoția băiatului de la țară în fața orașului și dorul după colegii de pe vremuri.

La colțul pieței dădură nas în nas cu Baksay Ali.

6

Ali stătea de douăzeci de minute în fața chioșcului de ziare și citea revista locală Horizont. Îi apăruse un articol, care deocamdată îl interesa mai mult decît orice. Tensiunea îi crescuse, îl sugruma o pornire criminală din pricina unei greșeli de tipar. Se holbă ca năuc, cu ochii sticloși la Decsi și Beke.

— Ia priviți aici! exclamă gîjîit spre prietenii pe care nu-i mai văzuse de cincisprezece ani. O măgărie ca asta!

— Ce s-a-ntîmplat? întrebă rîzînd Decsi.

— „Specificul tartei lui Komlós János”. În loc de artei!

— Mai bine vezi întîi manuscrisul, și abia după aceea să urli! E o greșeală suspectă, s-ar putea să fie și-acolo așa.

— Crezi? — Ali se clătină.

În colțul pieței se afla vechea și necoapta ceată de demult. Nu le mai lipseau decît chipiele.

În cele din urmă Ali se smulse din supărarea lui și declară cu avînt:

— Haidem la Libresszó, nu mai rabd fără coniac!

Vértes și Nicky Bea se și instalaseră în micuța cafenea de lângă librărie. Tocmai discutau despre amintirile lor din Londra. Vértes considera drept un „Start bun” că la Londra, unde petrecuse trei luni la invitația de două săptămîni a unui văr al său, antrenor de tenis, o cunoscuse în fugă pe fată. Acum i-i prezentă cu emfaza omului „umblat” pe prietenii săi ce intraseră pe ușă.

— Bea îmi zice că eu sînt omul potrivit să fac un interviu londonez cu ea. Tu n-ai putea realiza decît cel mult o descriere de peisaj...

— Bine, dragul meu, dădu din cap Ali. În schimb, fă bine și pune acel penny înapoi în poșetuța doamnei!

Ali observase îndată că Vértes, făcînd excelent pe distratul, se juca cu bănușul englezesc. Ar fi putut jura că pîna la urmă rămîne la el.

Cu un rictus nervos, Vértes duse la nas moneda:

— Are un miros de parfum excelent! făcu pe spiritualul. Sau poate – continuă el și mai spiritual – banul nu poate avea miros?

Nu se știe de ce, auzind asta, Bea se făcu palidă. Brusc, mutrița ei frumoasă, de pisică, deveni suspicioasă.

— Dumneata ai putea să știi asta mai bine! zise repezit și-i aruncă o privire cu tîlc lui Vértes.

„La ce o fi făcînd aluzie?” se miră Beke. Știa că și Vértes se întorsese de curînd din Anglia.

Fata se întoarse spce Decsi și Beke, ca spre niște oameni mai serioși.

— Sper că dumneavoastră nu vă ocupați cu literatura, nu?

— Așa e. Eu sînt biochimist. Iar prietenul meu, în meseria lui e artist...

— Cum vine asta?

— Colonel de poliție.

Bea se făcu iar palidă.

— Nu glumiți? întrebă cu falsă degajare. Trebuie să fie teribil de pasionant!

— Diseară e dispus să vă povestească niște întâmplări palpitate, se reînsufleți Vértés. Bineînțeles, dacă veniți cu noi la Csalogány...

— Asta nu se mai discută! Dacă nu veniți, ioc articol! Ochii castanii ai lui Ali se roteau cu înflăcărare; își ridica avîntat paharul! În sănătatea dumitale!

Și varsă cîteva picături din pahar, pătînd pantalonii lui Vértés.

— Ai înnebunit? se răsti la el Vértés.

— Ce te plîngi? Ai cel puțin o dovadă că ai consumat!

Ironia caustică izvorîse de data asta din rivalitate pentru Bea. Ali era hotărît să-l facă de rîs pe Vértés.

Dar Vértés alege retragerea elegantă. La urma urmelor mai e destulă vreme!...

— Cred – zise legănîndu-și mînușile albe de căprioară – că în asemenea situații un gentleman tace...

Ali lovi genunchiul lui Decsi:

— Spune-i ceva, s-o înmoi! șopti, arătînd cu ochii spre balerină.

Decsi se aplecă spre Bea:

— Ali o să-ți ridice un imn de slavă, de va vui toată Budapesta!

— Fie! acceptă Bea. Azi sînt într-adevăr liberă! Înainte de masă avem repetiție, dar reprezentație nu avem decît săptămîna viitoare.

— Deci, putem conta pe dumneata.

— Iar o luăm de la-nceput?! exclamă Ali ducîndu-și mîinile la cap. La cinci ne întîlnim în fața la „Princiar” și basta! Plecăm cu mașina, pe drum facem și interviul.

Vértes, care nu renunțase nici pe departe la ideea de a o cuceri pe Bea, îl aprobă entuziasmat:

— Ai dreptate! După Londra, nu strică puțin aer curat de țară...

Decsi se întoarse spre Ali:

— Ia s-auzim: ce cină ai comandat?

Vértes izbucni într-un râs răutăcios.

— Ascultă, Bea. Abia acum urmează realitatea! Mă refer la Ali...

Baksay însă nu negă că e gurmand.

— Vom avea porc mistreț în sos de ciuperci! Haller a aranjat să gătească bucătăreasa preotului paroh.

În prezența Beei partea culinară își pierdu din forța ei de atracție. Fata le plăcea tuturor. Beke și Decsi nu erau însurați, Vértes se despărțise de nevastă, locuiau separat, iar lui Ali i-ar fi alergat ochii pînă și într-un cămin de corecție după internatele mai tinerele. Dar Bea ar fi putut constitui un pericol chiar și pentru niște capi de familie exemplari.

În vestuța ei de piele și pantaloni negri părea un jocheu tînăr. Însă părul ce se revărsa bogat, blond, gîtul lung, subțire, și sîinii ce se înșurubau tari în vestă, atrăgeau atenția cît se poate de neliniștitor asupra deosebirii dintre sexe. Avea gura mare, nasul cîrn, cu ochelarii de soare își ascundea și-și descoperea întruna ochii pătrunzători, albaștri ca apa mării. În timp ce discutau, ba și-i trăgea ușor în jos, ba și-i scotea desfăcîndu-și cu unul dintre brațele lui buza de jos. Brațul ochelarilor lucea umed, și se vedea pe fața lui Ali că ar fi fost în stare să mănînce în locul buzelor pînă și ochelarii fetei...

Beke era neliniștit că tînăra balerină aduce mai multă electricitate în atmosfera întîlnirii lor colegiale decît s-ar simți nevoia, și ar putea lesne provoca un sfîrșit precipitat. Însă chiar dacă i-ar fi făcut atenți la posibilitatea de a le strica petrecerea, greu i-ar fi putut convinge pe ceilalți să n-o mai

invite pe fată. Cu o înțeleaptă stăpânire de sine, întoarse ochii de la vestuța ațîțătoare și se uită la masă. Privi mîinile lui Vértess înmănușate în mănușile albe, apoi arătătorul strîmb al lui Decsi. Acum degetul părea aproape sănătos. Dar Beke puse asta pe seama jocului înșelător al luminii. În orice caz ar fi vrut să știe care-i adevărul. În fond, de atîția ani Decsi și-ar fi putut îndrepta cu o operație plastică acest defect fizic mărunț dar semnificativ! Dacă-i așa, și totuși se preface, joacă în fața lui pe schilodul, înseamnă că prietenul său se teme, nu are încredere, și de emoție vrea să pară mai adevărat decît este!

— Ce puneți la cale? întrebă între timp Decsi.

— „Balul necruțătorilor!” Bea îi aruncă chimistului o privire intimă, trădînd astfel că pe el îl socotea mai atrăgător dintre cei patru bărbați. Din păcate, e timpul să plec! Își scoase pudriera și începu să-și aranjeze fața.

Ali se sculă și se duse la teigheaua cu băuturi.

— Mi-ai putea da un rachiou de caise?

În clipa aceea fata se aplecă brusc spre ofițer:

— Cred că trebuie să discut ceva cu dumneata...

„A doua pe ziua de azi!” se gîndi Beke.

— Cu plăcere, zise dînd din cap.

Ali se așeză iar.

— Băieți, eu trebuie să urc pînă la Horizont. Vă spun serios, m-au înnebunit cu greșelile de tipar!

— Pornim și noi! sări în sus Bea.

Ali se întoarse spre Decsi:

— Tu ce faci?

— Am să cercetez de ce am primit într-a șasea suficient la naturale...

— Dai o raită pe la liceu?

— Da.

— După cîte știu, Köröcsin a și ieșit la pensie.

— Nu-i nimic, am și note mai misterioase decît la el.

Bea, pe care nimic n-o plictisea mai cumplit decît umorul școlăresc, își agăță poșeta pe umăr, își luă la revedere de la ei și ieși din Libresszó.

— Bătrîne – mormăi Ali – pe o femeie ca asta, nici s-o violezi n-ar fi o crimă! Vreau să zic, dacă nu se apără prea tare. În caz că ajunge un mic asalt bărbătesc. O ușoară înghesuială... Că, oricum, nu m-aș angaja la o crimă din voluptate.

— Sper, zise Beke.

Ali dădu pe gît rachiul, apoi se plesni tare peste frunte.

— Am găsit! Diseară jucăm criminalul”!

— N-ar fi mai bine „gajurile”?

Jocul „de-a criminalul” era distracția lor favorită pe vremea cînd erau elevi, pretext să se hîrjonească și să flirteze pe întuneric. Pe unul din bilețelele aruncate într-un chipiu scria: „criminalul”, și cel care îl scotea, înhăța pe cineva pe întuneric și îl împușca. Victima scotea un țipăt și se întindea jos pe covor. Atunci intra „detectivul” și începea cercetările...

Ideea și rachiul băut îi dădură aripi lui Ali.

— Mai ții minte ce petreceri grozave ieșeau? O mai ții minte pe Neszmélyi Flóra? Ne-am ascuns sub pian și cînd ai deschis ușa eu tocmai o sărutam pe gură. Dacă nu aprindeai tu atunci lumina...

— Astă-seară cred că n-ar ajunge decît un sfert din tine sub pian! rîse Beke.

Plătiră și cînd ajunseră afară, în fața librăriei, își luară la revedere.

— Deci la cinci...

— La cinci, în față la „Princiar”!

Vremea începea vizibil să se strice. În piața Szécheny soarele încă își mai scotea din loc în loc capul, dar deasupra Mecsekului se strînseseră nori negri, amenințători.

Nicky Bea își dezbracă tricoul în fața oglinzii din cabină. Venise alergînd de pe scenă și trupul înfierbîntat de dans aburise oglinda. Plină încă de încordarea repetiției, Bea își comandă un grand battement jeté, pentru a șterge aburii. Dar talpa ei concavă nu trase decît două dungi pe oglindă. După care se puse pe șters cu tricoul, aplecînd înainte făptura-i zveltă, ca de porțelan. Se zăreau cîteva pete vineții, urmele unor lovituri de la repetiție. Însă Bea simțea o profundă admirație la vederea frumosului ei trup. Numai dacă proaspătul vaccin antivariolic i-ar fi izbutit mai bine! De cîte ori se uita la semn, făcea o grimasă amară și își aducea aminte de toate necazurile și sîcieliile de care avusese parte. De rochiile neplătite cumpărate la Londra, de legătura periculoasă cu farmacistul... iar acum, colac peste pupăză, și apariția colonelului. De ce i s-o fi adresat lui!... Ce-i drept, mai are timp să se găsească vreo explicație oarecare. Dar și așa l-ar înfuria pe Schwabik. Doar își promiseseră să nu facă niciunul nimic fără celălalt...

Bea era demoralizată, nu se mai putea bucura, nici pentru reportaj. Deși acum se scria pentru prima oară despre ea! Dimineața, abia deschisese ochii și, amintindu-și de reportaj, avusese senzația că s-a trezit într-o zi mare.

Acum începu să tremure de nervi, nu avea răbdare să facă duș. Își trase repede ciorapii și pantalonii. Cel mai bine ar fi să meargă chiar acum la farmacie și să stea de vorbă cu Schwabik.

Se gîndea la reportaj, la piesa pe care o repetau, la profesia ei, pe care o respecta mai presus de orice. O cuprinse o dorință aprigă să scape în sfîrșit de emoție, să răsufle în voie. Da, nu se va mai tortura, îi va mărturisi tot ofițerului ăsta. Ar putea găsi ocazie mai bună ca astă-seară?

Din păcate, va trebui să înceapă cu hainele acelea de la Londra. Mai precis cu doamna aceea bătrână care o căutase la hotel în penultima dimineață. Atunci, Bea, nu mai putuse de bucurie că tocmai ea avusese norocul să fie acasă din toată trupa. Iar doamna, fiind din Pécs, se topise de fericire că după un deceniu și jumătate se poate întâlni în sfârșit cu o persoană din orașul ei. Îndată o și luase pe Bea la cel mai apropiat magazin. Ce-i drept, nu-i cumpărase decît o pălărie, cadou, în schimb îi spusese că poate să-și cumpere orice îmbrăcăminte pofteste, nu e nevoie să plătească decît acasă și în rate. De fapt, bătrîna doamnă voia doar s-o ajute pe o prietenă care trăia dintr-o pensie mică la Pécs, și mai lucra ca femeie de serviciu la teatru, unde făcea curat în sală. Bea o cunoștea bine și o îndrăgea pe tanti Irma, așa că primise îndată oferta. Cu atît mai mult, cu cît considera că e o treabă legală. Îi promisese că după ce se întoarce acasă îi dă lui tanti Irma la fiecare întîi ale lunii cîte cinci sute de forinți și că în zece luni își lichidează datoria...

Teatrul era tocmai în zugrăveală. Membrii colectivului ieșeau din clădire prin sală și de acolo pe intrarea principală. Însă Bea – cu o săptămînă înainte de întîi – nu mai îndrăznea să se strecoare decît pe lîngă decoruri, pe coridoarele întortocheate. Se temea că o întîlnește pe bătrîna, care pînă acum nu văzuse decît două sute de forinți din banii prietenei ei. Bea nu făcea parte din sufletele credincioase, dar cînd se gîdea la tanti Irma, o străbătea teama că Dumnezeu există totuși, dacă nu de alta, măcar pentru a pedepsi pe datornicii unor astfel de bătrîne sărmane. Începuse să circule pe străzi cu senzația că oricînd poate fi călcată de o mașină... E drept, nu avea o leafă mare, în schimb ar fi putut să vîndă din nimicurile vestimentare aduse din străinătate, dacă ar fi vrut într-adevăr să-și lichideze datoria. Dar îi părea mai rău de îmbrăcăminte de

lux decît de tanti Irma. Așa că era nevoită să se ascundă din fața bătărinei..

Prietenele ei care știau de afacere, nu înțelegeau comportarea fetei. Mai demult, Bea restituise întotdeauna cu punctualitate micile împrumuturi și dădea ea însăși cu împrumut, chiar mai des decît cerea. E adevărat că pînă acum încă nu se amestecase într-o obligație atît de mare.

„Decît una ca asta, zău dacă nu-i mai cinstit să te culci cu cineva din interes”, îi spusese una dintre fete.

Bea sărise ca arsă:

„Ești căzută-n cap! Mai bine-mi vînd poșeta din piele de crocodil decît pe mine!”

Dar poșeta îi rămase, iar tanti Irma continua să se plîngă prietenelor ei:

„Doamne, și ce fată cumsecade părea!”

De fapt, nu firea i se schimbase lui Bea. Dacă, acolo, la Londra, nu s-ar fi întîlnit și a doua oară cu doamna aceea, poate că și-ar fi ținut promisiunea cu punctualitate, însă în ultima zi doamna bătrînă o vizitase iar la hotel. Și la acea întîlnire nu mai fusese vorba de cîtiva funți, ci de o întreagă avere...

Bea răsufală ușurată cînd izbuti să se strecoare pe intrarea laterală afară în stradă. Vîntul rece îi lipise fișul de trup, în timp ce se îndrepta spre farmacie pentru ca, în ciuda interdicției lui Schwabik, să meargă la el și să-i spună că s-a hotărît! Va povesti absolut tot ofițerului!

Dacă n-ar fi mers și mai demult pe la farmacia „Arhanghelul”, dacă nu l-ar fi cunoscut și nu l-ar fi considerat simpatic pe Schwabik, poate că nu s-ar fi încurcat în treaba asta. Dar bărbatul îi plăcea. Bea și-l putea imagina excelent pe Schwabik pe puntea unui yacht, purtînd în loc de halatul alb de farmacist un orbitor costum de marinar... Ce minunat i-ar sta chipiul cu fireturi de aur! Îl vedea ca pe un adevărat bărbat

...
și avea încredere în el! Astfel, încet-încet se hotărîse să se apropie de el. Iar acum Schwabik era la fel de neliniștit ca și ea.

Firește, și alții au afaceri neclare, nu numai ea. De pildă Vértes. Ar fi de ajuns să sufle doar un cuvînt, pentru a-l compromite în fața prietenilor săi. Și nici nu are să facă pe îngerul salvator cu el. Va scoate nici mai mult, nici mai puțin de două mii de forinți de la el! Asta i-a spus-o încă atunci cînd fuseseră doar ei împreună.

Petrecerea lor se nimerea la țanc nu numai pentru reportaj, ci și din pricina lui Beke. Ce-i drept, grasul – așa cum îi spunea în sinea ei Bea lui Ali – după toate semnele îi va trage clopotele serios, dar din fericire nu va fi singurul concurent. Bea spera că, avînd atîtea moașe, copilul va muri... Conștiința că noaptea șase bărbați vor pune mîna pe apucate pe rochia ei de catifea cumpărată la Londra, îi stîrnea o plăcută emoție. Ca întotdeauna cînd o frămîntau probleme omenеști, își găsea refugiu în frumusețea ei, în acea autoamăgire binefăcătoare că o ființă atît de nostimă și talentată ca ea nu poate avea necazuri mari în viață.

Mergînd spre farmacie se și gîndea la toaleta de seară ce-o va purta. Mai avea doar de călcat furoul. Și de rezolvat marea problemă dacă să îmbrace rochia de catifea neagră cumpărată la Londra, sau rochița de paiete aurii provenită din Varșovia.

8

Schwabik Sándor conducea de zece ani farmacia „Arhanghelul” din Pécs. Avea doi băieți și, exceptînd gelozia mereu trează a soției sale, trăia tihnit. Juca bine tenis, își făcuse și un program de joc – pe vremuri îl învinsese de cîteva ori și pe vărul lui Vértes iar în duminicile de vară mergea la pescuit pe Dunăre, la Mohács. Pe lîngă ocupația de farmacist

făcea și munci sociale: era membru al conducerii Crucii Roșii din plasă, prim-vicepreședinte, conducea un curs intern și ținea conferințe pe teme de sănătate publică. Pentru că vorbea excelent germana, făcea treaba asta mai ales în satele cu populație șvăbească. Era un bărbat înalt, cu fața puțin cam lată, bine croit, cu tîmple albite, întotdeauna în halat de un alb imaculat și cu cravata impecabilă.

Necazul începuse de o lună și jumătate cînd, în timpul unei partide de tenis, n-a putut să-i strige ceva partenerului său de dincolo de plasă. El, al cărui glas se auzea pînă peste brațul Dunării de la Mohács și-i întreba fără niciun efort pe colegii de pe malul opus ce spor au avut la pescuit! În acea seară trebuia să țină o conferință la Sellye despre importanța prevenirii cancerului, dar fusese atît de răgușit încît abia-și distingea propriile cuvinte. Se lăsase îndată de fumat – dar fără niciun rezultat. A treia zi se dusesse la medic, dar nici medicul nu izbutise să-l liniștească. Mai tîrziu vocea îi mai revenise cît de cît, i se estompase și senzația dureroasă, de sufocare din gîtlej. Dar pînă atunci prinsese rădăcini în el bănuiala că are cancer la laringe. Nu voia s-o sperie pe nevastă-sa cu presupunerea sa – deși femeia părea că bănuiește ceva – însă se măcina în sinea lui din zi în zi mai rău și-și pierdea tot mai mult stăpînirea de sine.

Atunci, în primele zile critice o cunoscuse pe Nicky Bea și neașteptata drăgălășenie a fetei, ca și atracția pe care i-o insufla el fetei, îi hrănise credința că soarta îi oferea ultimul cadou. Dar Bea adusese în viața lui Schwabik nu dragostea, ci secretul ei londonez. Schwabik, care ținea la tihna sa, poate că înainte ar fi alungat posibilitatea unei iubiri. Însă acum, înfricoșat de sentința capitală, se transformase într-un jucător al hazardului; ideea că totul e zadarnic îl făcuse pînă și moralicește lipsit de apărare. Se cramponase de secretul obținerii unei averi, pe care i-l vînduse fata, și care poate că

...
avea să-l salveze, sau cel puțin putea asigura o viață fără griji familiei sale, în caz că el ar fi fugit din țară. Undeva în America sau în Suedia, sau Dumnezeu știe unde – își spunea – o fi existînd o clinică unde în momentul de față se știe mai mult despre cancerul ăsta ucigaș care-l silește ca la vîrsta de treizeci și șase de ani să-și ia adio de la băieții lui! Dacă devine bogat, poate căuta o astfel de clinică pînă și la capătul pămîntului! Are dreptul să trăiască, dacă nu se poate altfel, atunci în afara legii, la nevoie și cu prețul unei crime, numai să trăiască, să fugă din fața morții cu orice preț și înfruntînd orice pericol! Dar ori de cîte ori ajungea la cea mai profundă disperare, unde pînă și ultimele inhibiții se destramă, ultima rămășiță de luciditate îi mai trezea speranța că, aidoma atîtor oameni, devenise și el o jucărie a ipohondriei. Și această speranță – alături de împotrivirea morală ce mai licărea cînd și cînd în relația cu fata – îl reținea de la acțiune. De șase săptămîni se măcina așa, se lupta cu el însuși, și între timp slăbea tot mai mult, din pricina cancerului sau a nervozității, nici el nu mai știa. Iar gelozia oarbă a neveste-sii îi sporea nenorocirea.

Însă mîine va ști mai mult. Medicul, care îi face analiza histologică, poate va vorbi deschis cu el. Îl rugase să-i transmită chiar astă-seară rezultatul, telefonic, la Csalogány. Schwabik își condiționase de acest rezultat decizia de a-i dezvălui sau nu lui Beke secretul în care îl amestecase dansatoarea.

Invidia era mai puternică în el decît bucuria că-i va revedea pe colegii și prietenii săi de pe vremuri. Pe ei, care sînt sănătoși și cine știe cîte decenii mai au de trăit! O veste bună însă ar putea face ca seara de azi să fie cea mai frumoasă din viața sa! Simțindu-se iar ca în copilărie, lui Schwabik îi venea ba să împingă înainte arătătoarele bătrînului ceas cu pendul al farmaciei, pentru a grăbi vestea, ba mai degrabă să

...
fărîme ceasul, de parcă așa ar fi putut opri pe loc timpul ce-i era măsurat lui.

Era unu și jumătate cînd Bea pătrunse în mica farmacie cu patină veche, urmată de sunetul clopoțelului de la ușă. Fața ei hotărîtă, faptul că venise încălcînd promisiunea, îl surprinse și-l irită pe bărbat.

Bea îi spuse fără a mai saluta:

— Am luat holărîrea...

— N-ai luat nicio hotărîre! se răsti la ea Schwabik.

Pe față o înspăimîntă privirea amenințătoare, aproape dementială, hotărîrea aceea neasemuit mai tare decît a ei. Da, toată viața avea să-și aducă aminte că în clipa aceea văzuse în ochii lui o hotărîre mortală.

— Doar... și tu ai fost de acord cu... – spuse în șoaptă.

— Dar nu azi! Abia mîine vroiam să stau de vorbă cu tine.

Dacă tot am așteptat o lună și jumătate... Brusc, Schwabik zîmbi. Domnișoara artistă folosește mult prea multă glicerină.

Bea se întoarse cu un zîmbet forțat spre ușa de la intrare.

Intrase în farmacie Beke.

Schwabik continuă netulburat:

— O să vi se usuce pielea! Mai bine vă recomand altceva...

Se întoarse distrat către Beke: Poftim, ce doriți?

— Aș dori niște Alexandrin.

— Rețeta?

— Am uitat-o la Budapesta...

— Îmi pare foarte rău, dar nu vă pot elibera decît pe bază de rețetă.

— Atunci dați-mi condica de reclamații!

La care Schwabik în sfîrșit îl măsură din cap pînă-n picioare pe bărbatul de statură mijlocie, cu față de ascet, care-l privea cu ochii verzi atît de ironic și amuzat, de parcă l-ar fi luat drept un măscărici. Dar în clipa următoare se repezi de după tejghea și-l îmbrățișă strîns, exclamînd:

— Laci!

— Tîrziu, bătrîne! Asta o consemnăm în condica de reclamații a Ordinului nostru! Dacă nu mă recunoști după cincisprezece ani, ce-o să fie după două sute?

Schwabik știa că Beke face aluzie la nemurirea „Liliecilor de aur” și gîtlejul i se sugrumă la auzul glumei. „Eu – gîndi el – poate nu mai apuc nici doi ani!”

Bea îi privea dezorientată, neînțelegînd nimic.

Clopoțelul de la ușă sună iar și intră în farmacie Baksay. Pe el, Schwabik îl recunoscuse îndată. Dar trupul îndesat al lui Ali, fața veselă și sănătoasă îi reaminti iar de teama morții sale.

Exagerînd puțină bucurie pe care totuși o simțea la vederea lui Beke și Baksay, îi invită în camera de serviciu, pentru ca, potrivit unui vechi obicei al breslei, să-i omenească pe oaspeți cu un lichior preparat de el însuși.

— Márta stă azi toată ziua la coafor – spuse scuzîndu-se – altfel vă rețineam la noi la masă.

Ali și Beke declarară că lichiorurile sînt niște fierturi băbești atît de mizerabile încît după ele nu se mai poate face decît o spălătură stomacală, nicidecum să mănînci.

Bea rîdea forțat. În locuința asta, la care se gîndea atîta, în locuința acelei femei despre care știa că, în ciuda drăgălășeniei afișate, mai degrabă i-ar da să bea tot uleiul de ricin din farmacie, se simțea exact ca un ucigaș aflat chiar la locul crimei. Lăudă repede lichiorul de chimion, mulțumi pentru tratație și se ridică grăbită, pretextînd că are întîlnire cu o prietenă. Ceea ce era și adevărat. Dar Ali, nevrînd s-o scape pe fată, se oferî îndată s-o însoțească. Se sculă și Beke, avînd și el o treabă înainte de ora cinci.

Schwabik nu-i reținu: îl așteptau trei clienți în farmacie. Refuză oferta lui Baksay Ali să-i ducă soția cu mașina la Halleri – Márta, Beke și el vor merge cu autobuzul – și

subliniind că nu „ține” răutatea lor în legătură cu lichiorurile sale, îi lăsa să plece.

În fața farmaciei Beke își luă la revedere de la Bea și Baksay. După câțiva pași se întoarse să vadă dacă Ali și fata au dispărut printre pietoni. Apoi porni cu pași iuți spre comandamentul poliției.

Dacă se grăbește, poate că mai apucă să doarmă puțin pînă la ora cinci.

9

— Aș avea nevoie de datele personale ale soției lui Haller Károly, îi spuse șefului serviciului de evidență după ce se prezentă și se legitimă.

Voia să limpezească un pasaj mai tulbure din scrisoarea prietenului său, medicul de plasă. Din descrierea lui Haller nu putea deduce decît că doctorul o luase de soție pe fostul lor ideal din vremea școlii, pe Schweller Emmi. Însă în scrisoare figura un nume străin.

Acum avea în față documentele.

Soția lui Haller, pe numele de fată Hevesi Magdolna, se născuse în 1927. După descrierea fizică, era de statură mijlocie, fața ovală, ochii verzi, păr roșcat-arămiu. După fotografia făcută pentru buletin Beke recunoscuse îndată pe tînăra femeie pe care o zărise prin geamul cafenelei, vizitatoarea de aseară... Atîta îi era exact de ajuns. Ca ofițer de contraspionaj, atrase atenția, din prevedere, că n-ar dori ca cercetarea sa să arunce o lumină proastă asupra nevastei doctorului.

— Apoi mulțumi pentru lămuriri și plecă de la comandament.

Vru să ia un taxi ca să cîștige mai mult timp pentru dormit și să fie cît mai treaz la noapte. E drept că, din experiența de

...
pînă acum, nu avea neapărat nevoie de asta. Un băiat ca el găsește bineînțeles peste tot ceva suspect. Uite și acum, misterul din jurul numelui de fată al soției lui Haller, purtarea nefirească a nevestei lui Schwabik și dorința balerinei de a sta de vorbă între patru ochi cu el.

Stația de taxi era goală. Beke își consultă ceasul, apoi, nervos, se întoarse cu fața înspre vitrinele magazinelor. Stătea în dreptul unei filiale a OTP-ului și prin geamul mare de sticlă se vedeau bine oamenii înșirați la casă. Printre ei se afla și Vértes, pe față cu evlavie dreptcredincioșilor ce așteptau cina cea de taină. Oare pe ce-și cheltuise atît de repede banii, la ce-i trebuia suma necunoscută pentru care se decisese să calce pragul băncii? Tot încercînd să-și dea un răspuns, pînă la urmă ajunsese la concluzia că e mai bine să dispară din apropiere. Noroc că tocmai atunci sosea un taxi.

— La liceul de fete! îi spuse șoferului cînd se așeză iute pe canapea.

Ploaia de toamnă începu să cadă peste tot orașul; pînă să ajungă în fața școlii, pe străduțele în pantă curgeau adevărate pîraie ce țirau frunze uscate.

Beke plăti taxiul și porni repede pe trepte în sus.

Să se fi obișnuit prea mult cu prudența? Sau îl ispitea timiditatea din vremea cînd era puști? Se strecură de-a lungul coridorului școlii ca și cum ar fi călcat pe furiș printre paturile din dormitorul unui internat de fete. Din tablourile de bacalaureat fetele de odinioară priveau mirate înspre primăvara de demult cînd își luaseră adio de la bluzele marinărești. La colțul culoarului Beke se opri, de parcă ar fi vrut să tragă în piept mirosul ațîțător al sălii de gimnastică, acum cu ușa deschisă. Dar nu pereții cu spaliere de lemn îl interesau, ci culoarul perpendicular, acolo unde, după cîte mai ținea minte el, atîrna tabloul fetelor cu bacalaureatul dat în 1945.

Chiar în clipa aceea îl zări pe Decsi cum se întoarce cu spatele spre tablou și pornește spre ieșire.

Beke se duse la tablou cu inima bătându-i tare. Toate fețele îi erau cunoscute. Începu să citească numele de fete înșirate ca într-un poem de Francis Jammes: Carletter Orsolya... Prágfy Piroska... Bodroghy Kati... Și printre ele un nume enigmatic: al lui Schweller Emmi, sub o veche poză a soției lui Haller. Conștiința că după toate aparențele enigma acestui nume îl neliniștise și pe Decsi, îl făcu pe Beke să se încredințeze că prietenul său e urmărit de o teamă.

Străbătu îngândurat tot coridorul ce răsuna gol.

Cînd ajunse la hotel, cheia lui Decsi nu mai era la recepție.

— Domnul doctor s-a întors adineauri și și-a plătit nota, zise portarul.

— Nu a cerut să fie trezit?

— Nu.

Liftul se opri cu un zgomot sec la etajul al doilea; Beke înainta spre camera 256 trecînd prin dreptul camerei lui Decsi. Să ciocănească la el? Nu, n-ar fi politicos. „Respectă tihna prietenului!” își spuse.

El însă nu era chiar tihnit. Îndată ce intră în camera sa și răsuci cheia pe dinăuntru, îl fulgeră deodată prin gînd: ce se întîmplă dacă Decsi lasă baltă întîlnirea lor colegială și, în timp ce el trage un pui de somn, dispare de la hotel? În orice caz ar fi o figură nasoală, doar are nevoie de el! Dar tot atît de bine s-ar putea întîmpla să dispară și nevasta doctorului de plasă din Csalogány...

Beke își punea întrebări stranii în timp ce se schimba comod în pijama și papuci și-și curăța aparatul de ras electric. Îngândurat, își verifică revolverul Zbrojovka de 6,35.

Gloanțele lucioase, cu vîrf gălbui, ce se înșirau în magazie, așteptau un oaspete neprietenos pentru seara asta idilică. Ce

mult i-ar fi plăcut lui Beke să-i aducă lângă el pe toți prietenii de la Csalogány!...

Căscă somnoros, apoi se lungi în pat și peste câteva clipe dormea adînc.

10

De la fereastra dispensarului medical din Csalogány se deschidea vederii un tablou frumos: grădina năpădită de toamnă și în spatele ei pădurea fumurie urcată pe munți, unde printre copaci țîșneau ici-colo turnurile de foraj de la extracția de uraniu.

În schimb micul dispensar era foarte ascetic. Dulăpiorul de instrumente, scaunul de dentistică de pe care se luase vopseaua, canapeaua acoperită cu un pled de nailon îngălbenit, precum și o măsuță de lemn moale vopsită în alb, cu o mulțime de fișe: Decsi va rîde de el cînd va vedea! Haller privea abia acum pentru prima oară ca un străin, cu mutra acră a unui coleg de breaslă mai norocos, propriul loc de muncă.

Dar nu avea prea mult timp pentru asta, voia să termine cu pregătirile. Afară se arăta a ploaie și el mai avea de gînd să meargă în pădure să adune ciuperci. E drept că și Magda va aduce ciuperci de la piață, din Pécs, pentru mușchiulețul de porc mistreț, dar Haller bănuia că poate va fi nevoie și de cele culese de el.

— Mai e cineva? o întrebă pe secretara sa.

— Nenea Záger...

— Dumnezeuule!

Ultimul pacient era un țăran bătrîn cam într-o doagă, care după înființarea gospodăriei agricole de stat, cînd s-a văzut asigurat, ajunsese la eleganta idee că suferă de schizofrenie. Cum niciunul dintre băieții lui nenea Záger n-a devenit

avocat, pedagog sau medic, Haller nu-și putea imagina de unde cunoștea bătrînul ăsta sănătos tun denumirea de schizofrenie. În orice caz gîndise că e o boală foarte importantă. Însă Haller îi recomanda să meargă mai degrabă la cules de mere decît la sanatoriul din Mătra, unde-și dorea bătrînul. De fapt, acolo era bucătar unul din băieții lui nenea Zăger...

— Ajută-le pe fete la cules de mere, sau măcar așează-te sub fustele lor și ține-le scara! Ai să vezi ce repede te vei simți mai bine!

— Ba eu n-am să mă mai simt bine! scutură din cap bătrînul. Poate numai cu Andaxin! Îmi alungă teama...

— Nu ai încredere în mine?

Bătrînul ridică din umeri.

— Cîteodată...

— Și-acum pleacă, pînă nu mă supăr, că fac urît! se răsti la el secretara.

Nenea Zăger s-ar mai fi înfruntat cu medicul, dar cu fata bătrînă – cum îi zicea el în sinea lui – nu avea curajul să se pună în bețe. Ar fi în stare să-l reclame la gospodărie! Își luă rețeta și pălăria și ieși cătinel din dispensar.

Haller își lipi palmele ca la rugăciune:

— Îți mulțumesc, Stefi!

Fata dădu din mîină și-și vîrî iar nasul în fișier. Întrebă de acolo:

— Ce spuneți de noua mea coafură?

— Adevărat! Cu părul ăsta scurt arăți ca o eroină din cărțile lui Sagan!

— Deci, vă gîndeați la o frizură ca asta?

— În mare... Dacă nevastă-mea nu se mai poate hotărî să-și taie cocul, măcar dumneata să-mi faci pe plac!

— Nu depinde de asta!

În cinstea oaspeților de diseară Stefi își petrecuse toată

dimineața la Pécs, la coafor, și acum trebuia să pună în ordine hîrțogăria, să pună la punct scriptologia. Haller o rugă ca atunci cînd termină să lase cheia în spatele policioarei de hrănit păsări, iar el trecuse dincolo, în bucătărie, să ia un coș pentru cules ciuperci.

În cuptor se și frăgezea punctul de atracție al mesei, țelul suprem al călătoriei lui Ali: mușchiul de porc mistreț! Cel puțin așa știa de la Baksay... Nana Lizi, savanta bucătăreasă cunoscută în tot satul, preparase totul pentru ospăț, iar acum se pregătea să meargă acasă, să nu rămînă nici preotul fără cină. Haller stabilise cu ea ca la șapte și jumătate să fie iar înapoi la ei.

În cele trei odăi mari care dădeau una în alta sobele de teracotă duduiau cu ușițele deschise: în spatele grătarelor butuci zdraveni trosneau și țiuiau. În locuință se răspîndise o căldură cu aromă de rășină.

Haller găsi că totul e în ordine.

Agățată în cuierul din antreu halatul alb și, cu coșul în mînă, străbătu livada, luînd-o spre pădure.

Satul se afla în munții Mecsek, la patru sute de metri altitudine, iar dispensarul în punctul cel mai înalt al satului. Dincolo de livadă și de o poiană îngustă începea pădurea, urcînd într-un unghi moale pe coasta muntelui. Nu e de mirare că sălbăticiunile flămînde îndrăzneau uneori să intre pînă în curte la Halleri; ba un mistreț, ba o căprioară își lăsau urmele picioarelor pe zăpada proaspăt căzută. Iar iarna trecută, într-o noapte neobișnuit de geroasă, Haller văzuse un oaspete neverosimil... Din pricina nămeților, autobuzul nu mai circula, nevastă-sa rămăsese la Pécs, la maică-sa, iar în casă, în afară de el, nu mai dormea decît bătrîna slujnică. Haller ascultase radioul pînă la miezul nopții, apoi ieșise în bucătărie să caute ceva de-ale gurii. Cînd s-a apropiat de fereastră, afară, pe zăpada scaldată în razele lunii, observase

în umbra unui cais un lup. Bineînțeles, putea fi și un câine vagabond, Haller nu văzuse limpede, pentru că din pricina luminii se oglindea în geam și fața sa, geamul prin care privea sălbătăciunea, iar pînă să stingă lampa, lupul dispăruse din livadă. În zilele următoare însă se descoperi că întîmplător trăiesc lupi prin Mecsek, îi și împușcaseră, pînă și ziarele scriseseră despre asta. De atunci lui Haller nu-i trecuse încă necazul că-i scăpase o pradă atît de rară.

Dealtfel iarna rămînea mai des singur acasă, pe nevastă-sa o rețineau la Pécs nu numai zăpada mare, ci și cîte un spectacol sau concert; în astfel de ocazii consideraseră mai comod ca Magda să doarmă la maică-sa. Pe nana Rozi, care slujise timp de patru ani la ei, nu avea de ce să fie geloasă, deși Haller spunea adesea că dacă ar rămîne văduv, pe ea ar lua-o de soție. Numai că nana Rozi nu-l așteptase, murise de cîteva săptămîni de hemoragie cerebrală. De atunci, Hallerii nu-și găsiseră încă o slujnică...

Aventura cu lupul – dacă putea fi numită aventură – va fi o temă bună, va stîrni mai ales imaginația colegilor budapeșteni cu posibilitatea romantică de a se împiedica de un lup cînd vor ieși noaptea prin curte. Haller se gîndi că, pentru înspăimîntarea scriitorilor peșteni, n-ar strica să inventeze eventual și o pisică sălbatică...

Ali nu făcea parte dintre oaspeții cu „obraz”: nu găsea necesar să telefoneze că va aduce el însuși de la Pécs o „pisică sălbatică”, în persoana unei dansatoare. Așadar Haller conta pe șapte oaspeți. „O să fim exact nouă. Din punctul de vedere al tacîmurilor, ținînd seama de farfuriile mici sparte anul trecut, numărul ăsta poate fi numit ideal!” – gîndi cu cinismul omului învățat cu singurătatea. Căci, avea oare nevoie de cineva? Luîndu-și tihna din culorile și liniștea pădurii, se simțea fericit că poate admira zi de zi toamna asta, iar iarna, în timp ce orășenii se îngheșuie ca sardelele prin tramvaie, el

...
stăbata așezările călare, stăpîn pe el, ca un căpitan de vapor printre insulele oceanului. În timp ce cerceta pădurea, lăsînd ici-colo în frunzișul uscat cîte o ciupercă, găsi o rădașcă mare pe care o luă prizonieră. O legă în batistă, ca s-o trimită dimineața băieților lui Schwabik.

Coșul era umplut numai pînă la jumătate cu ciuperci, cînd deodată se porni ploaia, cu picături mari ce răsunau tare pe frunzele uscate. Haller era obișnuit să se ude pînă la piele, nu renunță nici acum la căutat, doar că își ridicase gulerul sacoului. Iar în gînd – nu fără o umbră de răutate – le ură prietenilor săi călătorie plăcută. „Pun pariu – își spuse – că se va face un noroi încît din sută în sută de metri vor trebui să coboare și să împingă la mașină. După cum n-ar fi exclus ca la jumătatea drumului să-și care rabla în spinare!”

II

Văzînd că plouă, Filipp Stefi termină repede treaba, îmbracă pardesiul, încuie casa și începu să alerge spre pădure cu trencicotul lui Haller pe braț.

Stefi era prea mîndră ca să facă asemenea servicii șefului său. Dar azi, din pricina invitațiilor, ținea să fie atentă. Nu putea, și nici nu ținea să ascundă că se bucură. Invitația dăduse și dimineții ei libere o altă nuanță: dintr-un hatîr pentru șef, o transformase într-un gest prietenesc.

Stefi era trecută de treizeci de ani și în sat era considerată de pe acum fată bătrînă, deși organic îi lipsea cu desăvîrșire acea smochinire a fetelor bătrîne, care ar fi apărât-o de bărbați. Pe fața ei îngustă, de culoarea fildeşului, stătea asprimea unei codane, avea privirea ascuțită, mișcări suple și stăpînite, ca ale unei tinere profesoare de gimnastică. Arăta cel mult de douăzeci și cinci de ani.

Spre deosebire de funcționarele de la țară, Stefi nu imita

moda de la oraș. Dar puritanismul ei nu se trăgea din simplitatea țărănească sau din modestie. Voia să fie o răceală superioară. În pardesiul ei din piele de căprioară, puloverele groase și rochiile din străinătate cumpărate de la „pachet”, amintea de acele fete de magnăți care prin anii '50 se văzuseră silite a coborî la munci fizice. Coafura ei cea nouă, gen Jeanne d'Arc, îi venea într-adevăr bine.

Stefi era fată de dascăli, însă datorită legăturii cu un băiat ajunsese curînd în relații cu tineretul de elită de pe vremuri. Mai târziu tînărul fugise din țară, dar Stefi primise încă o vreme și din străinătate scrisori de dragoste de la el. Apoi se rupseseră toate firele între ei.

După părerea cunoscuților ei, Stefi se considera mai presus decît ceea ce ajunsese. La școală, pretextînd dureri de cap, chiulea de la ore, și fetele din Komló, cu care făcuse cîtiva ani sport, o porecliseră „atleta de cîlți” din pricina sclifoselilor ei. Pe terenul de sport Stefi găsea prilejul să se dezbrace fără jenă și să-și arate, cu plăcerea specifică femeilor, trupul bine făcut. Concursurile de fapt n-o interesau.

În privința muncii, Haller trăgea foloase mai degrabă din energia decît din priceperea lui Stefi. Fata grăbea consultațiile, pusese capăt vorbăriei inutile, respecta cu strictețe ordinea înscrierilor și le făcea pînă și pe cele mai rușinoase femei să se dezbrace în cîteva clipe. Uneori seringile nu erau fierte bine, dar Stefi le pregătea întotdeauna foarte repede și îl servea la mînă pe șeful ei cu multă pricepere.

Nici nu existau frecuşuri între ei. Își respectau reciproc felul rezervat de a fi, comunicau cu o răceală politicoasă. Maniera asta căpătase o nuanță mai caldă numai azi, cînd Haller îi comunicase fetei cu oarecare ironie cine-i sosesc ca oaspeți. Mai ales Ali și Vértess dăduseră ocazia la glume, pe care Stefi le întorcea cu o veselie neobișnuită, studentască, deși în sinea ei era surprinsă de volubilitatea lui Haller.

Singurul punct delicat era persoana lui Beke.

Stefi, cu amărăciunea strînsă în singurătatea ei și dornică de aventură, odată se decisese să facă un pas nebunesc. La puțin timp după ce încetaseră a mai sosi scrisori de la tînărul care-i făcuse curte, se prezentase la poliție cu rugămintea să fie angajată într-un post de funcționară. Acceptă orice primejdie și risc, s-o pună la încercare. Ofițerul de poliție respinsese amabil dar categoric oferta. Ca să-și dovedească priceperea, Stefi mai făcuse o încercare: denunțase pe cineva din sat că fierbe clandestin rachiu. Dar nu obținuse nici cu asta nimic. Cînd și-a dat în sfîrșit și ea seama de naivitatea ei, de falimentul interior care o împinsese în această poveste de prost gust, se și aflate nu se știe cum de treaba asta și madam Haller o întrebuse: „Spune-mi, cunoști Biblia? Te întreb, pentru că uneori duci o cruce în spinare”... „O cunosc”. „Există o maximă, pe care ți-o recomand s-o reții cu atenție”. „Te rog.” „Ales e nu cel ce vrea, nici cel ce aleargă, ci acela pe care-l alege Dumnezeu în marea lui milă. Cred că așa sună.” Haller socotise asta o glumă nepotrivită și o întrerupsese pe nevastă-sa: „Știi că nu sînt bisericos, dar detest cînd cineva folosește Sfînta Scriptură pentru a sîcîi pe altul!” Multă vreme Stefi îi păstrase recunoștință pentru observația asta.

Dealtfel Haller amintise de Beke numai în fugă. „Cred că lucrează la poliția de moravuri”, spusese. Apoi, întrebuse dacă mai sînt oameni în sala de așteptare. „Nenea Zăger” – răspunsese Stefi.

...Acum, alergînd spre pădure, fata se udase binișor, dar nu-i păsa de ploaie. Șeful ei, pe care altă dată o drăgălășenie ca asta l-ar fi enervat, luă trencicotul cu bucurie.

— Dacă tot ai venit, poți să mă ajuți!

De sub fusta scurtă a lui Stefi, cînd se apleca, se zărea fulgerînd albă carnea întinsă, de culoarea untului, pielea răspîndea un parfum dulceag, cald. La un moment dat

medicul, oprindu-se lângă fată, nu se putu abține să nu o mîngîie în fugă pe capul înfășurat în basma. Fata părea că nici nu observase gestul său mai degrabă delicat decît sentimental. Stefi se ridică și porni mai departe.

Haller nu izbutise niciodată să decidă în sine dacă ar putea să înceapă o relație cu fata, iar dacă da, cu ce preț ar trebui s-o plătească. Poate că Stefi ar lua-o ca pe o chestiune de sănătate, dar n-ar fi exclus să încerce să-l despartă de nevastă-sa. Denunțarea omului care fierbea rachiul pe ascuns îl îndemna la prudență. Nu dorea încurcături, mai ales cît timp locuia la țară. Magda era mai atrăgătoare, mai inteligentă, nu merita s-o înșele. Haller o chemase pe Stefi pur și simplu numai pentru a fi mai multe femei drăguțe în societate și dacă vor epuiza amintirile lor de colegi, să-și poată omori timpul mai plăcut. Nu e lucru mai periculos decît atunci cînd niște vechi amici încep să se plictisească unii de alții și în spatele amintirilor se ivesc conflictele și jignirile de odinioară. După cum la fel de periculos e dacă femeile, folosind cercul prietenilor, dezvăluie și aduc în fața celorlalți conflictele și neînțelegerile din familie. Iar așa ceva se poate găsi și la ei și la familia Schwabik...

Regretînd mîngîierea de adineauri, Haller puse capăt idilei din pădure la primul strănut al lui Stefi.

— Ajunge, fugi repede acasă, că răcești tocmai astă-seară! Tot nu am încredere în priceperea dumitale. Îmi arunci vreo ciupercă otrăvitoare în coș!

— Schrecklich! Cred că prietenii dumitale scriitori sînt ei destul de nebuni și fără ciuperci! — Stefi rîse întorcînd spre doctor o față udă și mînjită.

Dinspre șoseaua națională răsună claxonul autobuzului de Pécs, care se apropia; la auzul claxonului, deveniră amîndoi serioși.

— Ar fi cazul să te întorci și dumneata, zise fata. Ești ud pînă la piele, soția dumitale se va speria!

Stefi alergă acasă prin pădure, iar Haller o porni spre poiană, alunecînd într-una pe frunzișul ud și alunecos.

O aștepta pe nevastă-sa să vină cu cursa asta.

12

În gara din Pécs nevasta lui Haller îl sărută pe față, de despărțire, pe Andrzej. Mișunau destui cunoscuți acolo, pentru a da naștere dintr-un sărut prietenesc unor bîrfe iar în autobuz să o măsoare cu priviri insistente pe „doamna doctor”. Despre Andrzej greu ar fi putut presupune că ar fi o rudă; îl trăda pînă și accentul străin...

Dar femeii îi părea rău tocmai pentru că n-a putut fi mai drăguță cu Andrzej. E drept tînărul bărbat hotărîse să plece abia a doua zi la prînz, așa că se mai puteau întîlni în fugă. Însă dimineața de azi putea fi oricum mai reușită. De pildă, nu-l întrebese nimic despre munca sa la institut. Andrzej ar fi putut lua asta drept o delicatețe, însă delicatețea exagerată e uneori suspectă. Putea crede că e orice: indiferență, superficialitate, sau Dumnezeu știe ce. Iar soția lui Haller simțea acut nevoia ca Andrzej să o placă.

Dacă nu s-ar fi întîlnit tocmai în ziua cînd aveau oaspeți, tînărul învățat polonez ar fi avut șansa s-o cucerească pe soția lui Haller; lîngă el femeia uitase de toate celelalte treburi, toată atenția și-o concentrase asupra lui Andrzej. În fond, viața nu-i va mai oferi niciodată o asemenea legătură! Dar azi era prea nervoasă pentru a-i fi o parteneră ideală lui Andrzej. Nervoasă, din multiple motive.

Băieții, care înainte de bacalaureat îi făcuseră curte, și pe care atunci îi zăpăcise cu atîta abilitate, însă fără să le dea vreo speranță, acum o s-o găsească absolut sigur bătrînă. Vor

...
căuta la ea ceea ce-i furaseră și duseseră anii. Căci ceea ce aduseseră, era prea puțin.

Soției lui Haller nu îi era indiferent cum o vor vedea curtezanii ei de pe vremuri. Considera revederea ca un fel de piatră de încercare și o preocupa mai mult fidelitatea ei decât atracția ce o simțea față de Andrzej, la care ținea mult, însă era cu totul altceva. În fața lui Ali și a celorlalți colegi va da într-adevăr un examen al tinereții. Iar acest examen, la vârsta de treizeci și șase de ani, e pentru orice femeie o încercare într-adevăr mare.

Însă avea și un motiv de nervozitate mai serios. Astă-seară, când va figura pentru prima oară în fața colegilor de pe vremuri în postura de soție a lui Haller, va trebui să-și privească în față și căsnicia. Iar acest al doilea examen era mai important.

Se căsătoriseră în cincizeci și șapte, după ce ea se întorsese din scurta-i disidență și împlinirea îi adusese iar laolaltă. Până atunci Haller lucrase la Centrala Crucii Roșii, la Budapesta. Dar după cincizeci și șase – cum declarase el însuși: în urma unei opțiuni interioare – voise să scape, să întoarcă spatele întregii lumi, să se claustreze în profesia sa, și în afară de discuri din Beethoven și Mozart să nu mai asculte decât vuietul vântului din Mecsek în sobele de teracotă duduinde. Însă pentru asta era nevoie, firește, de o nevastă, dacă nu voia să devină un pustnic înspăimântător în ochii satului și ai lui însuși.

Întîi Haller fusese împotriva unui copil, invocînd tuberculoza latentă a neveste-sii. Apoi – poate în urma celor două avorturi la care o silise soțul – a venit rîndul femeii să nu mai vrea să rămînă însărcinată. Acum însă nu mai știa nici ea dacă mai e sănătoasă. Deși lipsa de copii lasă într-o casă din sat un gol pe care greu îl poți ascunde în fața prietenilor de odinioară, pune sub semnul întrebării întreaga lor căsnicie.

...

Da, îi face aproape suspecti, vinovați, devine jenantă întrebarea pentru ce trăiesc și ce fel de oameni sînt? Deocamdată asta o știu ei înșiși, ce-i drept doar în sinea lor, dar sînt datori cu un răspuns rostit tare. Iar cel mai important motiv care o făcea nervoasă și distrată pe soția lui Haller în prezența lui Andrzej, era tocmai acest răspuns. Ce-o să fie astă-seară, cînd vor trebui să rămînă în anturajul lui Schwabik, Beke, Vértes și a celorlalți?

După ce se gîndise de o sută de ori în ultimele zile la seara de azi, nevasta lui Haller se întorsese cu gîndul la Andrzej. Cît de înduioșător era el, un străin, cu vorba lui neaoș ungurească pe care o învățase de la un tînăr student la Varșovia și îi reamintea femeii de vremurile copilăriei. Soția lui Haller zîmbea, cu maliția inconștientă a femeilor frumoase, de cavalerescul efort al lui Andrzej, dar stîngăcia cu care vorbea bărbatul aproape că o dezarmase și, la sfîrșit, la despărțire, îl sărutase în fugă.

Andrzej îi spusese că îi pare nespus de rău că ea nu are o față, în timp ce Haller voia s-o vadă pe nevastă-sa ca pe o artistă, o femeiușcă ușoară. Ce-i drept, nu-i lipsea talentul actoricesc, dar tocmai pentru acest rol era prea matură și inteligentă și i-ar fi cerut un efort mai mare decît rolul de mamă.

Autobuzul se opri în fața cîrciumii din sat. Soția lui Haller coborî. De data asta nu i se alătură nicio femeie s-o ajute la cărat sacoșele și pungile de nailon pline de cumpărături pentru oaspeți. O porni singură prin noroiul gros spre dispensarul medical din vîrfurile dealului, îmbrăcat în iederă.

După frigul îndurat pe drum și peisajul sumbru, bătut de ploaie, nimeri acasă ca într-o insulă primitoare, caldă. Intrînd în locuința spațioasă și frumoasă, întrebările chinuitoare amuțiră deodată în ea. Iar cînd deschise aparatul de radio, pe

care Heller îl și pusese la picup, și auzi melodia veche și bine cunoscută „Amado mio”, se însenină într-adevăr.

— Ah, păi ai dezgropat și discurile vechi?

— Anume! La urma urmelor ne pregătim pentru o petrecere școlărească!

Deși era în papuci, Haller se înclină ceremonios în fața ei și o invită:

— Dansați?

Femeia simțea că, pentru prima oară după atîția ani, soțul ei dansa cu ea într-adevăr cu plăcere și degajat, ca și cum ar fi ținut mijlocul acelei fetișcane de demult pe care cîndva, înainte de bacalaureat, o visa cu ardoare. „Tangențial – gîndi ea – poate ieși ceva bun din seara asta. Doar fiecare o să-și dezlege inima și limba și în glumă se poate spune orice.”

— Imaginează-ți – zise Haller zîmbind – Stefi s-a tuns scurt azi dimineață! E mondenă, ca o fată de miliardari de pe Coasta de Azur!

— Las' să fie! Eu rămîn la conciuul sănătos și bătrînesc!...

13

Farurile tatonau prin beznă drumul, șoferul stătea aplecat înainte, pentru că între două mișcări ale ștergătoarelor ploaia puneă un giulgi gros peste parbriz. O singură mișcare greșită și Volga putea să alunece de pe șosea în vale. Mașina șerpuia printre păduri vuitoare, pe o vreme îngrozitor de urîță, pe serpentinele din Mecsek, îndreptîndu-se spre Csalogány.

Dar în mașină era o căldură plăcută, iar Ali și Vértes nu se sinchiseau de urgența de afară. De căldură, Bea își scosese pardesiul și acum se etala pe canapeaua moale în rochia-i de seară. După părerea lui Vértes, putea fi o apariție excitantă în oricare din barurile din Soho...

— Aș fi remarcată pînă și pe terenul de tenis al vărului dumitale, nu? Deși acolo nu se observă orice!...

Bea răspunsese cu această aluzie la un gest din mînă exagerat de încrezut. Dar adăugă îndată, pentru a mai atenua atacul:

— Măcar în timpul interviului să fiți amîndoi serioși!

Ali ajunsese la a cincea pagină stenografiată. Era un ziarist talentat, în anii cînd s-a ocupat de rubrica știrilor de la poliție cunoscuse toate chichițele culpelor și acum izbutea să-și exploateze bine simțul psihologic și la rubrica culturală. Sesiza la fel de pătrunzător falsitatea artiștilor ca și pe cea a hoților de buzunare. Datorită acestor calități, cei de la ziar îi treceau multe cu vederea.

— Te-ai întîlnit cu transfugi? o întrebă pe Bea.

— Din partea mea nu.

— Cum adică din „partea dumitale”?

Pe Ali îl enerva exprimarea rigidă a fetei, preocuparea ei de a da răspunsuri cît mai contabilicești.

— Pe mine nu mă interesează decît muzeele și teatrele.

Arta...

— Hm. Și nici poemul ăsta vestimentar nu l-ai cumpărat de afară?

— Întîmplător da.

— Ei, vezi?!

Pe Decsi, care ședea lîngă șofer, nu-l interesa interviul. Privind lămpile de semnal albastre, numără șapte sonde pînă la indicatorul ce anunța localitatea Csalogány. Aici mașina părăsi serpentinele și motorul începu să gîfîie pe panta alunecoasă, cu noroi adînc.

N-ar fi putut însă jura că numărase exact. Pusese iar stăpînire pe el emoția, care îl urmărea de atunci cînd, întorcîndu-se acasă, îl îmbrîncise în lac pe dușmanul său din trenul de noapte ce gonia înspre continent. Iar și iar îi apărea

...
în fața ochilor acel tablou de groază, pe care nu izbutiseră să-l alunge lămpile sondelor...

Volga se lupta cu succes cu noroiul, ocoli autobuzul ce se tîra în fața lor și după cîteva încercări nereușite izbuti să se cațere și pe drumul din spatele bisericii, fără ca musafirilor săi, să li se facă rău. Peste cîteva minute farurile luminară firma bătută în cuie pe poarta dispenserului. Ali îi mulțumi șoferului pentru performanța de-a dreptul artistică și, cerîndu-i scuze cu tot respectul, îi dădu drumul să se întoarcă la Pécs.

Șoferul era un tînăr jovial.

— Nu-i nicio nenorocire, dacă am baftă, salt și-o femeiușcă plouată pe drum! La revedere, pe mîine dimineată!

Cei trei alergară prin ploaie pe alea betonată pînă la ușa dispenserului.

Sunară și ușa se deschise imediat, însă Haller își compuse o față surprinsă.

— Ia te uită! Tu ești, Ali? Ce vînt te aduce pe-aici?

— Poftim – mormăi Vértes – am făcut-o fiartă! Pășii înainte palid: Servus, Karcsi!

— A, Gyözö! Ce surpriză grozavă! Și tu?

— Pe noi – rosti răgușit Vértes – ne surprinde mai degrabă că nu te-ai așteptat să ne vezi. Deși, cînd aranjează Ali ceva...

— E nebun! rîse Decsi. Îl lași să te ia ca pe-un fraier? Apoi îl îmbrățișă pe amfitrion.

La care rîse și Haller și-i strînse pe rînd de umeri pe oaspeți. Printre ei – ca orice gazdă primitoare de la țară – și pe Bea.

— Chiar că e o surpriză! Dar parcă v-aș cunoaște după poză sau de pe scenă...

Ali se grăbi să intervină:

— Nicky Bea, solista corpului de balet!

— La noi va fi rivala lui Camargo! glumi Haller, în timp ce deschise pe rînd uşile şi-i pofti să intre în casă. Ba mai mult – zise întorcîndu-se spre Vértess – e invitată de onoare a Ordinului!

— Aşa e! rîse Vértess. Bea încă nici nu ştie că am adus-o la serata jubiliară a „Ordinului Liliiecilor”!

— Dumnezeu! Dar asta ce-o mai fi?

— Sifilis religios bazat pe victime umane! Membrii beau sînge de fecioară.

— Bine, atunci pe mine e cazul să mă omiteţi!

Tocmai în clipa aceea Bea dădu cu ochii de amfitrioană şi se înroşi ca floarea de mac.

Nimeni nu observă schimbarea culorii, dar şi pe cea a amfitrioanei, cu excepţia lui Decsi. Soţia lui Haller întinse palidă mîna spre balerină.

— Bine-ai venit!

— O clipă stătu descumpănit, apoi o sărută pe obraji pe Bea.

— Servus, Magda! zise Decsi dînd cu un zîmbet intim mîna cu doctoriţa.

Ali şi Vértess săriră amîndoi într-un glas:

— Magda? Jocó, tu te-ai tîmpit?

După care o sărutară din ambele părţi pe amfitrioană, aşa cum le stă bine unor vechi prieteni.

— Doar nu te-au rebotezat?!

— Ba da. Şi Karcsi îmi spune Magda.

— Nu contează soţul. Rămîi Emma şi cu asta basta!

— Aşa e! Arăţi exact ca înainte de bacalaureat! replică Vértess vrînd să-i facă un compliment.

— Mersi! zise Ali rîzînd. Complimentele tale! Doar nu vedem că s-a făcut galbenă cînd te-a văzut?!...

Decsi observă liliacul de „aur” făcut din mucava lipită pe un scut negru.

— Ia uitați! Herbul ordinului!

— E fantastic! îl admiră Vértés. Poate mai ai și submarinul acela al tău?

— Cu tot echipamentul de război.

— Arată-l!

— Scoate-l imediat la vedere!

Dar în clipa aceea intră Stefi cu ceștile de cafea și uitară îndată de submarin.

— Sărut mîna! zise Vértés sărutînd mîna fetei și fixînd-o cu o privire adîncă, demnă de Casanova.

— Poftim! exclamă Ali deschizînd larg brațele. Zău dacă nu ni se înfățișează o adevărată dulce vita, vorbesc serios!

Gazda turnă cafeaua în cești, iar Haller scoase de undeva modelul de vas înjghebat din tablă și bătut cu nituri lucitoare. Societatea se așează pe scaune, dîndu-și din mîna în mîna jucăria de pe vremuri. Dar nici nu apucară să-și bea cafeaua și se auzi iar soneria, iar în clipa următoare intrară și ceilalți în frunte cu Beke.

— Imaginați-vă – îi informă prompt Ali – Decsi a numit-o Magda pe Emmi.

— Cum vine asta?

— Beke își compuse o grimasă comică, de parcă ar fi răscolit o amintire hazlie.

— Bine că nu mă botează pe mine Sica!

Între timp soția lui Schwabik se sărută cu Bea fără să trădeze nimic în legătură cu rivala ei. Soțul ei o salută pe fată cu amabilitatea potrivită față de un vechi client.

— Ce mică-i lumea! zise curtenitor.

Haller începu „încălzirea” atmosferei împărțindu-le în grabă cîteva perechi de papuci călduroși.

— Nu-s cine știe ce eleganți, dar sînteți ca la voi acasă.

— Așa e! În cetatea Ordinului, undeva între munții Scoției, făcu Vértés pe spiritualul.

— Chiar așa! îl aprobă nevasta lui Schwabik. Între scoțieni, unde oaspeții nu au voie să calce pe covoare decît în papuci!...

Femeia era într-o dispoziție mai bună decît s-ar fi așteptat Beke. „Cred totuși că e nevinovată, își spuse ușurat. E puțin cam extravagantă, dar atît.”

Pe Bea, care se alese cu cei mai mari papuci, ideea o cuceră.

— Sînt dumnezeiești! exclamă cu însuflețire, apoi își scoase pantofii cu toc cui, cu cîteva mișcări calculate atrase atenția asupra picioarelor ei frumoase, apoi și le vîrî în papuci și se ridică.

— Ah! Trebuie să fie teribil să te tîrșii în ăștia!

— Ba dumneata nu te tîrșii, eu vreau să dansez cu dumneata! i-o întoarse Ali.

— Atunci pune-ți și tu papuci, băiete! Haller trase o palmă peste spinarea lui Baksay. — Ținînd seama de ocupația dînei, nu i-ar face bine dacă în timpul tangoului i s-ar rostogoli din cînd în cînd peste picioare un tăvălug... Deci, scoate pantofii!

Schwabik protestă energic:

— Cel mult după o baie de picioare de un ceas în alcool!

— Eh, atunci încălț papucii!

— Pe ei! îi dădu dreptate Bea. Și dați drumul imediat și la radio!

Muzica o dezumflă puțin pe fată; era un tango vechi, din 1945.

Primăvara ai de ales între două-ntrebări,
care-i mai bună, nimeni nu știe:
inima-ngheață, cînd nu iubește,
iar cînd iubește, degrabă se mistuie arsă.

— În chestia asta – constată Decsi – e și o oarecare învățătură istorică... Și făcu pe furiș cu ochiul spre Beke.

Stefi și Vértés începură îndată să danseze. Ali trase covoarele la o parte și se înclină în fața lui Bea. Haller o invită pe soția lui Schwabik, dar Márta declară că nu poate dansa „pe uscat”, și ceru să i se umple a treia oară paharul cu gin. Decsi discuta cu stăpîna casei – după presupunerea lui Beke despre misterioasa schimbare de nume... Numai Schwabik arăta neliniștit.

— Nu știi pînă la ce oră se poate telefona încoace? îl întrebă pe Beke. Poate că voi fi chemat.

— Nu știu, dar m-ar interesa și pe mine.

— Așteaptă. Îl întreb pe Karcsi.

Între timp Haller și Márta se apucaseră să danseze.

Beke se uită la grațiosul scrin franțuzesc. Ceasul stil empire arăta abia șase și jumătate, însă societatea se simțea de pe acum excelent. La radio se auzi un twist îndrăcit, drept care Vértés se așeză și începu și Ali să lîncezească. În schimb Beke se ivi eroic în fața gazdei.

— Dansați?

De data asta Magda nu se mai mișca greoi, ca un ursuleț.

— Ca pe vremuri, în sala de gimnastică! făcu aluzie la ultimul bal al elevilor. Dar mult mai repede.

— Da, mai repede! La urma urmelor avem optsprezece ani!

14

Nu erau de optsprezece ani – pînă și Bea trecuse de douăzeci – așa că în curînd se lăsară de dansat twist, se așezară gîfîind în fotoliile de pluș și băură ușurați. Vértés căută la radio o muzică de salon: priceperea lui nu-i putea aduce nicio stimă în ochii femeilor.

Dar ochii ce străluceau căutîndu-se trădau că societatea nu va rămîne liniștită. Erau cu ei prea multe femei frumoase ca să petreacă noaptea depănînd amintiri. Beke bănuia că Ali va găsi foarte curînd o idee care să ofere mai multe șanse pentru făcut curte decît twistul, care-i zburciunase burta.

Deocamdată unul gîfîia, altul își ștergea fruntea transpirată: Haller umplu iar paharele și între timp se întoarse spre Bea.

— Spune-mi, Bea – o întrebă zîmbind –, dumitale îți plac animalele?

Fata bătu ușor cu palma de cîteva ori peste burta lui Ali.

— De ce nu?! Dacă-s atît de simpatice...

— Îți plac și lupii?

— Păi... Bea trase cu coada ochiului spre Vértes. Cît timp mă lasă în pace...

— Eu mă refeream la lupoalice.

Fata se uită fără să vrea la nevasta lui Schwabik.

— Nu, lupoalicele nu!

— Iarna trecută a fost una pe-aici, pe la noi...

Și Haller povesti despre năluca pe care-o văzuse la miezul nopții.

— Doamne! exclamă Bea. Atunci, înseamnă că nici nu putem ieși afară...

— Nu-ți fie frică! zise nevasta lui Haller rîzînd. Nu-i nevoie să mergi decît pînă în antreu...

— Slavă Domnului! Pe cuvînt că pînă în curte n-aș avea curaj să ies. Pe cît de bine e aici, pe atît de înfiorător e afară. Brr, ce vreme!...

În tăcerea de o clipă se auzi bine șuieratul vîntului în scocuri și șiroitul monoton al ploii.

— Ei – propuse Schwabik – să revenim la ordinea de zi. Cine dintre noi e acum „liliacul-șef”?

Decsi, care ședea sub emblemă, își umflă pieptul.

— Cine să fie? Emblema am câștigat-o eu, cu trei săptămîni după bacalaureat, la masa de ping-pong. L-am bătut pe Beke cu douăzeci și unu la zece.

— Știi – interveni zîmbind Beke – nu prea ții minte bine. Nu m-ai bătut la scorul ăsta.

— Atunci?...:

Decsi își încreți fruntea, iar Beke se întoarse spre Vértess:

— Dacă tot am ajuns la cifre – zise cu o față senină – l-aș întreba și pe Gyözö ceva.

— Poftim.

— Respectiv despre o stea de cinema...

— Cu cea mai mare plăcere!

— Pe vremuri, sînt sigur că îți amintești, a tras la „Princiar” cînd a venit la Pécs. Mai știi în ce cameră a stat?

Vértess își compuse o față plină de importanță.

— Bineînțeles, la etajul întîi. La început diva a fost repartizată la 133, dar apoi, din superstiție, s-a mutat la 117...

— Vezi? zise Beke uitîndu-se chiorîș la Decsi. Nu ai spor la cifre.

Decsi rînnea silit. Fruntea i se îmbrobonise de sudoare.

Ali nu făcea parte dintre sufletele sensibile, nu-l interesa trecutul și în timpul discuției cotrobăia printre cărți. Haller avea o bibliotecă bogată, în care se aflau și volumele îndrăgite de pe vremea cînd era licean: *Magia Neagră*, *Povestea Ordinului Crucii de trandafiri* și *Povestea lui Gaspar Hauser*. Ali le răsfoi pe rînd, descoperind ici-colo și semnele degetelor sale. Dar cu o ureche era totuși atent. Iar la rîsul forțat al lui Decsi, se întoarse brusc.

— Am găsit! strigă. Ne apucăm îndată de-un pocher! Și arată pachetul descoperit printre cărți.

Beke își desfăcu brațele înțeleghător:

— Mă rog!

Deși habar n-avea de pocher, Bea sări îndată în picioare:

— Haideți!

Îl luă imediat de mână pe Baksay și din întâmplare îl lovi peste mîna în care ținea cărțile. Pachetul se împrăștie și fata se holbă înspăimîntată spre covor.

— Dumnezeu! Dar asta ce mai e?

Pe covor, în loc de dame și valeți zăceau niște fotografii înspăimîntătoare.

— Test Szondy, zîmbi Haller în timp ce aprindea țigara lui Vértés. Portretele unor psihopați.

— Ți-am spus de o mie de ori să le ții în cabinet! exclamă amfitrioana. Te lovește damblaua cînd le vezi...

Stefi îngenunche prevenitoare și adună fotografiile...

— Le duc...

— Viu cu dumneata, sări Vértés. Pe mine demult mă interesează fetele... Adică testele!

— Și pe mine! îi ținu isonul Ali.

Vértés bineînțeles nu dorea încă un însoțitor, dar Ali porni și îl chemă și pe Decsi.

— Hai, vino! Tu te pricepi la psihologie!

Cînd închiseră ușa, Beke se întoarse spre stăpînul casei:

— Ai o asistentă nostimă!

— Nostimă și acerbă... — Haller se uită șmecherește la prietenul său.

— Altfel, a fost o bună alergătoare de viteză. Vértés ai fi rămas cu cel puțin patru zecimi de secundă în urma ei pe suta de metri...

Pe Bea o enerva dacă se discuta despre altă femeie în prezența ei, așa că puse repede capăt temei.

— Zău, ai putea să ne povestești o întâmplare palpitantă! Despre vreo spioană sau vreo crimă misterioasă, îi spuse lui Beke. Aici, la gura sobei, e plăcut să te ia groaza un pic. Tu nu ești tot așa, Márta?

— Pe mine mă ia groaza din pricina copiilor mei, draga

...
mea! răspunse soția lui Schwabik privind la Bea cu superioritatea morală a mamelor. Mă tem că de cînd am plecat au răsturnat locuința cu josu-n sus. Sînt singuri și astăseară se dă un film sexi la televizor...

Bea tresări: să-i spună femeii că săptămîna trecută băiatul mai mare îi ceruse un autograf? Asta ar nimeri-o drept în inimă și nu s-ar mai uita la ea cu atîta superioritate. Dar pînă la urmă cugetă că e mai bine să fie prevăzătoare:

— Te rog, crede-mă că vă invidiez pentru ei. Teamă mi-e că eu n-o să am niciodată copii. Sînt exagerat de superficială...

Nevasta lui Schwabik se aștepta la un afront, dar asta o puse în încurcătură. Se întoarse iute spre amfitrioană:

— N-ai vrea să pui un disc frumos?

Haller se sculă s-o ia înaintea neveste-sii, dar se opri auzind din cabinet sunetul lung, ascuțit al telefonului.

— Interurbanul! Tocmai la timp, peste cinci minute nu mai funcționează centrala...

Schwabik ședea încordat, dar auzind vocea lui Stefi sări în sus. Fata strigă după el din antreu:

— Schwabik Sándor e căutat de la Pécs!

15

Schwabik vorbi cam o jumătate de ceas. Lăsă receptorul în furcă și ieși din cabinet fără să scoată o vorbă. În antreu își îmbracă pardesiul, pentru a face o plimbare pe afară.

Pragul din preajma peretelui, pe unde farmacistul dădu ocol de cîteva ori casei, era ocrotit de streășină. Turna neîncetat, ca și cum apa ar fi vrut să ia munții din loc și să aducă moartea peste satul inundat. Era o beznă ca smoala, din casă nu se strecura lumină, numai în căsuța țărănească de vizavi tremura ecranul televizorului.

Cînd după cinci minute Schwabik reintră în salon, nu se

...
putea citi pe el ce veste îi transmisese medicul său. Vîntul îi înroşise faţa, acoperindu-i paloarea, şi i se mai calmaseră puţin şi nervii.

Bineînţeles, Márta îl şi atacă imediat:

— Cine te-a chemat?

— Nu-i ceva important. Mi-a telefonat colegul meu de la farmacie dacă poate elibera un medicament. Ştiţi – se întoarse spre ceilalţi – a trebuit să iau un înlocuitor. Noaptea asta eram de serviciu.

— Nici nu-mi mai vorbi de asta! dădu din mîină Haller. Eu sînt de serviciu în fiecare noapte! Pot fi sunat oricînd.

— Bine, bine, nu face şi tu din ţîntar armăsar! îl opri nevastă-sa. Mai bine du-te în cabinet după nebunii ăia şi alungă-i înapoi. Pînă la urmă o să descopere unii despre alţii că toţi sînt paranoici!...

— Pentru asta nu e nevoie de teste Szondy! zise rîzînd Haller. Ieşi totuşi, pentru a pune capăt şuetei ce se încinsese în cabinetul său.

Nevastă-sa plecă în fugă în bucătărie, pentru a se întoarce cu alte sandviciuri.

Rămînînd în patru, Beke se aşează ostentativ lîngă Bea. Vroia s-o liniştească pe soţia lui Schwabik arătîndu-i că se ocupă el de fată, că Sica nici nu poate fi pus la socoteală. Totodată îi oferea fetei ocazia să discute cu el ce are pe suflet.

— Dimineaţa – îi şopti – vroiai să discuţi ceva cu mine...

Speriată în legătură cu telefonul primit de Schwabik, Bea se şi gîndise la asta, decizîndu-se să mintă, dar în grabă – chiar dacă numai tangenţial – atinse fără să vrea secretul:

— A, despre un pictor... Are un tablou de vînzare... – şi glasul i se sugrumă.

Beke bănuia că fata minte, dar nu-i dădu importanţă, în sinea lui mai şi zîmbea de pretextul ei naiv. Vroia să i-o întoarcă glumind, cînd Haller şi Decsi intrară în odaie.

— Și ceilalți? întrebă soția lui Haller.

— O îmbrobodesc pe Stefi, răspunse Decsi.

Bea strîmbă din buze.

— Amîndoi?

În clipa aceea năvăliră în odaie Ali, Stefi și Vértés. Uzi, cu obraji roșii, cu părul răvășit și cravatele strîmbe. Ali o strîngea pe fată de braț, ca pe un hoț prins, Stefi gîfîia, îi atîrna desfăcută floarea de fundă, iar Vértés îi aranja gulerașul.

— Aici nu ne mai poate scăpa de sub ochi!

— Da, dar mă pot ascunde! Cunosc mai bine casa decît domniile-voastre!

— Și faci și întuneric? întrebă Ali.

— Dacă sînt și eu de acord, rosti cu cochetărie Bea, pentru a atrage atenția asupra ei. I se părea totuși îngrozitor că nu se ocupă de ea! Tocmai funcționara asta de la țară s-o umilească în fața băieților de la Budapesta?

Haller, ca o gazdă binevoitoare ce era, se duse la comutator:

— Porunciți să sting? Numai să nu spargeți vasele...

— Ar trebui stins peste tot!

— Cu plăcere. Să încep?

— Stai! îl opri Ali. Întîi să explicăm regulile jocului.

— Ce jucăm? întrebă Bea aranjînd nervoasă cravata lui Baksay.

— „Criminalul și detectivul”.

— Doamne! Trebuie să fie teribil de palpitant! Și cine va fi detectivul?

— Cel care trage fișuca respectivă. Sîntem zece, facem zece fișuci de aceeași dimensiune, pe una scriem „criminal”, pe alta „detectiv”. Celelalte rămîn goale. Apoi fiecare trage cîte una.

— Și dacă trag eu fișuca pe care scrie „criminal”?

— Atunci trebuie să ucizi pe cineva. Îl strângi frumușel de gât sau de ce se nimerește să apuci în mână... Respectivul țipă odată și se prăbușește la pământ. În clipa aceea toți se opresc și fiecare rămîne nemișcat pe locul unde l-a apucat țipătul. Numai criminalul are voie să-și schimbe locul.

— Și ceilalți?

— Rămîn pe loc neclintiți. Trișatul e strict interzis!

— Și detectivul?

— Cînd aude țipătul intră repede și aprinde lumina.

— Brrr!... Bea își acoperi fața. Mortul zace pe covor...

— Eventual căzut moale într-un fotoliu...

— Nu-mi mai vorbi.

— Detectivul începe imediat cercetările și urmărirea.

— Dar cum?

— Întîi privește poziția. Asta, în timp ce fiecare stă. Căci dacă dumneata întîmplător ești în altă cameră decît victima, atunci sau ești criminalul, sau ești nevinovată...

— Eh! exclamă Decsi rîzînd. Frumos i-ai mai explicat chestia asta, ce să zic!

— Nu face pe deșteptul. Mai bine ajută la făcut fițuici.

În afară de Bea numai Stefi ascultase explicația lui Ali, ceilalți cunoșteau demult jocul: amintirea multor petreceri „studentești” se legau de el.

— Așadar – continuă Ali – suspect e și cel care stă la cea mai mare distanță de mort. Pentru că se presupune că, după faptă, a fugit. „Criminal” fiind, are voie să se strecoare.

— Are voie să pună întrebări? Mă refer la detectiv.

— Bineînțeles. Adevărul reiese numai de pe urma interogatoriului. Trebuie puse întrebări istețe, viclene, trebuie tras de limbă fiecare, ce făcea sau la ce se gîndea în clipa cînd a auzit țipătul. De obicei făptașul se dă de gol chiar de la început după față și după intonația vocii. Se încurcă la răspunsuri și se contrazice singur. Detectivul bineînțeles se

preface de parcă n-ar fi observat. Pășește mai departe și-i întreabă pe alții. În sfârșit, când a făcut în sinea lui un bilanț al răspunsurilor îl bate pe umăr pe cel mai suspect. Îl legitimează, îi cere fițuica. Dacă l-a prins pe „criminal”, e rîndul acestuia să iasă afară din odaie. El devine „detectivul”. Dacă nu, atunci se reîntoarce afară... Sper că ai înțeles?!

Bea făcu o grimasă acră.

— N-am fumat încă un joc din asta!

În acest timp ceilalți pregătiseră fițuicile, Beke avu grijă să fie perfect egale, Schwabik scrise cele două cuvinte fatale, Vértes verifică dacă au fost împăturite bine, iar Decsi le amestecă.

Cînd fură gata, amfitrioana scoase din vitrină vaza de cristal albastră, o puse pe mijlocul mesei, pentru a scoate din ea dramaticele destine.

— Băieți – zise ea răsucind capul în toate părțile – mie mi-e frică numai de tanti Lizi.

— Cine-i asta?

— Bucătăreasa. Dacă intră și vede că ne ținem de prostii pe întuneric, ne scoate vorba că am organizat o orgie.

— Fii liniștită – zise Haller – poarta e încuiată. Dacă vine, trebuie să sune. Dealtfel – șopti consultîndu-și ceasul de mîna – e tocmai vremea să sosească!

16

Fițuicile erau în vaza de cristal, societatea se strînse în jurul mesei, fiecare trase.

După cîteva clipe desfăcură fițuicile și în odaie se lăsă o tăcere deplină. Nu se auzea decît vuietul vîntului, ploaia care răpăia în jaluzele.

Tăcerea o sparse Baksay. Se uită la fițuică, apoi rosti cu glasul unui ucigaș plătit din dramele shakespeareene:

— Ahaaa! Acum să vedem!...

Din care era limpede că nu trăsesese fițuică de „criminal”.

— Hm, hm, mormăi necăjit Decsi.

Schwabik îl atacă pe loc:

— Ce tot bombăni?!

— Nimic, nimic, doar o mică însărcinare... O afacere de aranjat...

— Bănuiesc! zise Schwabik amenințător.

— Nu cumva tu ești detectivul?

— Păi, din hoți, vreau să zic din criminali, se aleg cei mai buni... Știi tu ce... Dar ce tot vorbesc?! Ei drace!...

Ceilalți s-ar fi jurat că făptașul nu va fi niciunul dintre ei.

În schimb Vértés își mototolea nervos fițuica, umbla de colo-colo mut, de parcă ar fi stat în fața unei decizii grele. Nevasta lui Schwabik își aprinse cu poftă o țigară. Beke își făcu în bloc-notes rapid o schiță despre așezarea celor două odăi, iar gazda puse apă la fiert pentru un nou rînd de cafele.

— Dumneata poți face cercetările și fără cafea? îl întrebă pe Beke.

— De ce nu?! Singurul lucru de care nu mă pot lipsi e clasicul șal ecosez.

Ali și Vértés își vîrîseră capetele unul lîngă altul, şușoteau aprins. Și era vizibil că nu ajungeau la o înțelegere. Beke ar fi jurat că e vorba de manevrele lor din jurul femeilor.

În cele din urmă Baksay strigă:

— Putem începe!

Haller stinse luminile, numai în antreu ardeau aplicile de lîngă ușă.

— Cine-i detectivul?

— Chiar așa! strigară ceilalți. Să-l vedem pe detectiv!

Bea se grăbi spre ușă.

— La dispoziția dumneavoastră!

Din semiobscuritate se auziră bombăneli, plesnituri

înciudate din degete și rîsete malițioase de femei. Ali se holbă fiert la fată.

— Tocmai dumneata? Atunci eu renunț să joc!...

— Mai bine, poate că altfel te ucide tocmai pe dumneata!

— Așa e! îi dădu dreptate Schwabik. Poate că-și trăiește ultimele clipe și și-acum se gîndește numai la ticăloșii! Mai bine terminăm cu el!

— Ei asta-i!... Ali dispăru în semiobscuritate cu o mutră amenințătoare.

Bea stătea la ușă, de unde nu-i mai vedea clar decît pe Beke și Decsi. Ceilalți se retraseră din lumină.

— Putem începe? întrebă fata.

— Putem! răspunse Stefi.

Bea stinse lumina și ieși.

Îndată ce ajunse în vestibulul rece, luă șalul ecosez ce atîrna în cuier, îl înfășură în jurul gîtului, apoi își puse în cap și o șapcă udă. Se privi în oglindă și constată că ar fi un detectiv drăgălaș.

Înăuntru în casă era întuneric beznă. Beke zări o clipă silueta lui Decsi, cum dispărea fără zgomot după draperia ferestrei. Apoi descoperi și cadranul fosforescent al ceasului empire. În clipa următoare se retrase brusc de sub un braț ridicat să lovească, apoi se strecură pe lîngă o matahală, în care îl bănuie pe Ali. Ajungînd în odaia vecină, îi ajunse la ureche șoapta sugrumată de emoție a secretarei: „În poză erați doi. El și dumneata”. Stefi amuți și Beke găsi că e mai bine să-și continue drumul. În celălalt colț, lîngă o făptură femeiască, luci inelul cu pecete al lui Schwabik. În liniștea încărcată de amenințare zgomotul unei cutii de chibrituri aruncate jos aproape că avu intensitatea unei explozii. Apoi se auzi un bufnet mai îndepărtat, sec, și se auzi îndată în întuneric „țipătul de moarte”.

Afară în vestibul Bea tocmai își număra mărunțișul cînd

...
auzi țipătul ca de porc înjunghiat. „Grasul!” se gândi și își închise poșetuța.

Cînd intră și aprinse lumina constată că nu greșise. Ali zăcea cu picioarele rășchirate pe covorul roșu de Torontal și clipea des în lumina aprinsă brusc. Lîngă „mort” se afla un roman de Cronin...

Prima privire a lui Beke căzu pe fața încinsă a soției lui Schwabik. Femeia se uita la Bea ca și cum s-ar fi gândit într-adevăr s-o ucidă. „Șalul și șapca!” gândi Beke.

Dar Bea n-avea habar ale cui erau acestea, pe care le purta ea. Luă comportarea farmacistei drept un indiciu al „făptașei”, nici prin gând nu i-ar fi trecut să interpreteze altfel. „Totuși – își spuse – mă mai prefac puțin. Să vadă că nu-i sar imediat în cap!”

— Cred – începu ea cercetările – că a fost lovit cu asta. Și ridică romanul de pe covor.

— Cu obiectul ăsta neascuțit? întrebă Vértés desfăcîndu-și neîncrezător brațele.

Fata se întoarse spre Beke.

— Dumneata ce crezi?

— Pardon, eu aici fac parte dintre suspecti...

— Bine, dar și-atunci ai obligația să ajuți poliția. Deci, ca specialist, socotiți destul de grea cartea asta pentru a fi ucis un om cu ea?

— Un om? Mă îndoiesc. Dar un critic poate fi dat gata cu orice operă, fie ea cît de proastă. Iar Baksay...

— Mulțumesc, e de-ajuns. Mortul se poate scula.

Culcat cum era, Ali trăgea cu ochiul ba sub fusta lui Bea, ba a nevastei lui Haller, pendulînd între lenjeria roză și albastru-pal, iar acum se supunea cu neplăcere la invitația făcută.

Cercetările nu aduseseră cine știe ce emoții. După ce fusese sigură că ucigașul lui Ali nu putea fi decît soția lui

Schwabik, Bea își forța mintea mai puțin decît s-ar fi așteptat. Întrebările ei ce se voiau logice stîrniseră doar o ușoară bună dispoziție. Ceea ce o făcu pe Bea brusc furioasă și-i strigă victorioasă nevastei lui Schwabik:

— Arată-mi, fițuica!

Doamna Schwabik aruncă hîrtia pe masă.

— Ești genială, draga mea! rosti ironic.

Bea desfăcu fițuica și o scutură în fața tuturor.

— Ei, ce ziceți de asta?

— Dumneata ești un geniu! Beke n-ar fi descoperit asta nici pînă mîine seară! Ali strîngea recunoscător mîna fetei.

— Vezi? Atunci de ce rîdeai adineauri de mine?

Doamna Schwabik păși lîngă Bea:

— N-ai vrea să-mi dai înapoi șalul soțului meu? Poate că e frig afară...

— Ah, ăsta-i al soțului tău? Jur că n-am știut! Bea își acoperi gafa cu o mutră arogantă. Dar în sinea ei se speriasse și mai degrabă îi venea să renunțe la joaca asta.

Vértes însă strînsese între timp fițuicile și iar le aruncase în vaza de cristal.

— Hai, trageți pe rînd fiecare!

17

Beke putea rătăci acum liniștit prin beznă, nu trebuia să se teamă că va fi atacat.

„Criminalul” era el...

Deși ar fi vrut cu dragă inimă să scurteze suferințele soției lui Schwabik ajunsă „detectiv” – absolut sigur o să se îngălbenească de frică afară! – se gîndi să nu „ucidă” îndată. Era curios să știe ce se întîmplă în jurul său în casa lăsată în întuneric. Chiar dacă nu putea să vadă, măcar ținea să ghicească. Și poate că iar va auzi ceva și despre acea

...
fotografie... „În poză erați doi. El și dumneata.” Cuvintele acestea, pe care Stefi le șoptise cuiva pe un ton atît de emoționat, sugrumat, se întipăriseră în memoria lui Beke.

Mersul ușor, ca de căprioară, al Beei, apoi clătinatul ca de urs al lui Ali puteau fi recunoscute și pe întuneric. Fata dispăru, dar Ali rămase într-o apropiere sesizabilă și în curînd apăru lîngă el o făptură înaltă și uscățivă: Vértés. Beke auzi cum își şușotesc furioși și se despart.

În odaia învecinată se încrucișă cu un bărbat: Haller, Schwabik sau Decsi, putea fi oricare din ei, apoi iar flutură pe lîngă el Bea. Fata părea să caute pe cineva. După care Beke bănuî după foșnetul unei rochii că se află în apropierea soției lui Haller, dar firește respectiva putea fi și Stefi. Foșnetul – specific de tafta – o indica mai degrabă pe soția lui Haller. Cînd unul dintre cei trei bărbați pe care nu-i recunoscuse adineauri îi ieși iarăși în cale, Beke ridică repede cartea pe care o ținea în mîna și lovi.

— Aua! strigă victima și se prăbuși cu un bufnet surd într-un fotoliu.

Pentru a ușura misiunea „detectivului”, Beke rămase la locul faptei.

În clipa aceea soția lui Schwabik aprinse lumina, dar rămase încremenită pe prag și își lipi palmele zgomotos:

— Sical!

În fotoliu zăcea „fără viață” Schwabik, cu brațele atîrnîndu-i moi și capul dat pe spate.

— Ei, ce zici? întrebă „cadavrul” pe un ton mormîntal. Care ar fi?

Femeia vedea însă și altceva, nu numai pe soțul ei. În spatele fotoliului, Beke tocmai își aprindea o țigară. În schimb la dreapta „mortului” stătea Nicky Bea...

Tabloul o uluise vizibil pe doamna Schwabik. Dar lumina

aprinsă brusc părea s-o fi surprins destul de tare și pe soția lui Haller: Beke o observă cum se schimbă la față.

„Criminalul”, „victima”, și Bea alcătuiau un grup. Iar ceilalți șase participanți două grupulețe de câte trei: unul format din Vértés, Stefi și Haller, celălalt din Decsi, soția lui Haller și Ali. Femeile stăteau la mijloc, aproape la distanțe egale între bărbați.

Soția lui Schwabik se întoarse întâi spre Decsi:

— Ce făceai dumneata în momentul crimei?

— Doream să-l văd în iad pe domnul ăsta... – zise Decsi întorcînd ochii spre Ali.

— Și dumneata, Baksay?

— Reciproc!

— Dar dumneata, domnule doctor?

— Credeam că lingă mine e nevastă-mea, zise Haller. După colonie. Dar dintr-o întâmplare fatală și asistenta mea folosește aceeași marcă... — Medicul se uită la detectiv cu mutra spășită a soțului prins cu mîța-n sac. Apoi deveni serios. Și declară hotărît:

— În privința crimei sînt nevinovat!

Soția lui Schwabik se întoarse spre Vértés:

— Dumneata ești scriitor. Ai vreo bănuială bazată pe fler?

— Din păcate eu n-am simțit decît mirosul coloniei.

— Normal! Soția lui Schwabik zîmbea amenințător. — Și mirosul de sînge? Sîngele ce se revarsă din capul spart al victimei? — Brusc ridică vocea și se răsti la Beke:

— Dumneata ce făceai în momentul crimei?

— Voiam s-o sărut pe cuconița de aici... – zise Beke făcînd cu ochiul spre Bea.

— Și de ce n-ai făcut-o?

— Cine ți-a spus dumitale?

— Hihi! îi întrerupse Bea.

— O compromiți pe artistă?

— Cu cea mai deplină liniște. Cel mult o să-mi scoată ochii.

— Nu e cazul acum să facem pe spiritualii. E cinismul răufăcătorilor! Ai sărutat-o sau nu? Declară adevărul curat!

— N-am sărutat-o.

— Așa. Și de ce nu?

— Pentru că m-am împiedicat de fotoliu.

— Greșești. Dumneata nu te puteai împiedica de fotoliu. Dacă ar fi stat între dumneata și domnișoara artistă, obiectul cu care ai lovit s-ar fi aflat acum în spatele fotoliului. Doar dumneata nu ești stîngaci, e adevărat? Nu nega, toată seara te-am observat.

— Mă rog, dar mă și puteam muta din loc! exclamă Beke.

— Cu ce drept?... Pentru că ai ucis!

— Păi... — Beke își dădu seama că gafase și rîse fiert.

— Uraaa! strigă victima. Deci moartea mea nu rămîne nerăzbunată! Sări în sus și își îmbrățișă soția. — Tu ești Miss Marple!

— Pentru că tot am fost prins – Beke arătă fițuica de „criminal” – acum n-aș mai fi curios decît să știu ce mă așteaptă...

Farmacista pronunță fără milă sentința:

— Învinuit de crimă!

Condamnarea fu primită cu rîsete zgomotoase.

— Spînzurați-l pe călău! strigă cu răutate Stefi.

Decsi, animat de cine știe ce speranță, își freca îndîrjit palmele.

— Acum urmează rundul decisiv!

— Absolut sigur, dădu din cap Haller. Pentru că după rundul ăsta nu urmează decît cina!

Soția lui Haller și secretara așternuseră masa în sufragerie încă înainte de sosirea oaspeților. Tacîmurile de Herend, argintăria, lumînările și garoafele aranjate în vase creau o atmosferă sărbătorească. Stefi se bucurase încă de cînd așterneau, ce frumos vor arăta garoafele roșii lîngă flăcările aurii ale lumînărilor.

E drept, florile ajunseseră ilegal pe masă – soția lui Haller mințise că le-a cumpărat pentru plăcerea oaspeților, cînd de fapt i le dăruise Andrzej – iar tacîmul al zecelea se deosebea de celelalte. Totuși, masa frumos împodobită crea un fundal pentru bună dispoziție, ca și pentru hîrjoana ce se desfășura în salon și în camera de lucru.

Însă doamna Haller se temea nu fără motiv că masa va cădea victimă petrecerii, așa că înainte de a începe jocul încuiase ușa sufrageriei. „Ali e în stare să se ascundă în castronul de supă!” zise ca o scuză în timp ce răsucea cheia.

Jocul se desfășura în primele două odăi, unde nu stăteau în calea celor ce se furișau pe întuneric decît fotoliile, dar care se puteau trage lîngă sobele de teracotă sau mobilele de lîngă perete.

Înainte de a relua jocul, oaspeții fumară, băură, meraseră la baie, Márta vîrî capul pînă și în bucătărie, chipurile, după amfitrioană. Circulau în voie de colo-colo la „fața locului”.

Dar acum erau iar împreună, iar în vestibul ardeau numai aplicile și cineva pusese o pînză și peste oglindă, pentru ca „detectivul” ce deschide ușa dinspre antreu să nu-l vadă în ea pe „criminal”.

— Poți ieși! strigă Ali de undeva de lîngă ușa sufrageriei.

Beke, văzu cum dispar jucătorii în semiobscuritate și cum după stingerea ultimei lumini locuința intră într-un întuneric deplin.

În antreu se opri lîngă ușa ce dădea în curte, scrută prin ploaia ce cădea ca potopul și căută mărul unde Haller

...
descoperise lupul. Înțelese necazul doctorului că-i scăpase o pradă atît de rară, deşi el simţea altfel. Beke făcea parte din acei vînători ciudaţi care se bucură dacă pe aria unde se află nu e niciun animal de pradă. Mai degrabă îi plăcea asta decît laudele ce merg mîna-n mîna cu prada. Şi dacă ar fi ştiut sigur că nu mai e niciun lup, că pe teritoriul micii sale ţări, care-i căminul său, nu se mai strecoară nicio sălbăticiune haină, şi-ar fi pus bucuros arma în cui.

Azi – îşi spuse – chiar şi în seara asta, în toată ţara se ţin mii şi mii de astfel de întîlniri colegiale. Iar cei ce se adună, în majoritate sînt unanimi nu numai în distracţie, ci în linii mari şi gîndesc asemănător. Merită să mai vînezi ipocriţi, nişte rarităţi pe cale de dispariţie? Şi mai ales nu e o misiune ingrată cînd prada îl mai şi întristează pe om? Dar Beke nu vîna farisei şi purta armă nu de plăcere. Conştiinţa acestui lucru îi liniştea cugetul.

În clipa asta şi Bea era bine dispusă, deşi din cu totul alt motiv. Se distra în sinea ei că iar fusese mai isteată decît Ali şi prietenii lui. În schimb Schwabik, care, chipurile, îi trimisese vorbă că o aşteaptă lîngă scrin, o s-o găsească sigur. Tocmai de asta nu i-ar fi plăcut să fie „ucisă” prea devreme.

Cum se strecura prin bezna înăbuşitoare şi excitantă, se străduia să se ferească nu numai de mîinile bărbăteşti care alunecau pe pieptul sau pe spinarea ei, ci şi de lovitura „criminalului”.

Mîna ei întinsă înainte atinse o tavă aflată pe masă. În ea erau tarte cu frişcă, atît de îndrăgite de ea în copilărie. Simţea o bucurie nestăvilită, plăcerea fetişcanei care pe ascuns poate să se înfrupte cu lăcomie. Dar bucuria îi reamintea şi de orele de dans de atunci, de emoţiile primelor croaise şi effacée, şi o clipă îşi aminti la fel de acut de visul ei de a deveni dansatoare, pe cît de sigur ştia acum că a devenit – şi se simţea fericită.

Se strecură mai departe, mestecînd o tartă înhățată la repezeală. Hotărî că dacă va fi totuși cine știe cum „ucisă”, se va prăbuși pe covor exact ca la reprezentația de la Londra, la sfîrșitul actului al treilea, cînd „murea” de asemenea...

Stînd pe întuneric în fața scrinului franțuzesc, distinse vag contururile unei făpturi ce se apropia. Nu se mișcă din loc, aștepta să primească un semn, să-i spună pe nume, oricît de încet. Dar brusc se răzgîndi, o cuprinse teama, și vru să dispară. Însă parcă ar fi fost zidită, nu fu în stare să plece. Cunoștea din coșmaruri acea senzație și, chinuită de neputință, puțin lipsi să nu țipe. „Cum, și aici e un zid? îi fulgeră prin minte. Imposibil!” Pentru a nu se lăsa totuși pradă panicii, se decise să se lase repede pe vine.

Afară în antreul luminat, Beke auzise ceva mai devreme un vaiet surd, glasul unei pisicuțe ce mieuna jalnic. Nu știa de unde vine și pînă acum nu-l preocupase asta. Dar acum glasul devenise speriat pînă la disperare și tare, ca și cum micul animal și-ar fi adunat ultimele puteri, spre a da știre celor din jur despre el. La început Beke crezu că pisicuța plînge pe la vreo ușă, apoi își dădu seama că vaietul vine de undeva de pe la mijlocul cuierului. Rămase o clipă mirat, apoi se repezi la cuier, pentru a scoate din grămada de trencicoturi și pardesie pisica ascunsă. „Nu e o treabă prea frumoasă – gîndi el – dar sînt nevoit să cercetez pe rînd buzunarele, la urma urmelor n-o pot lăsa să moară sufocată.” Și, într-adevăr, se văzu silit să răscolească tot mormanul de pardesie, să le ia pe rînd din cuier, pînă să găsească în sfîrșit micul animal gri, un ghemotoc, în buzunarul propriului trencicot.

În odaia întunecată Bea continua să stea în același loc. Cineva păși neobservat peste ea, altcineva îi apucă brațul dar îl lăsa îndată și se strecură mai departe. Din odaia de alături se auzea muzică de dans de la radioul pus foarte slab.

În antreu, Beke puse jos pisicuța și o lăsa în pragul

...
bucătăriei, unde își avea locul familia pisicească. Chinuirea pisicuței i se păru o glumă de-a dreptul respingătoare și se gîndi că are să le spună celorlalți răs-picat părerea sa în legătură cu asta. Dar în aceeași clipă îi fulgeră prin cap bănuiala că autorul glumei urmărise de fapt să-l „distragă” pe el, să-l lege, pentru ca, în timp ce caută pisica, să pună la cale înăuntru cine știe ce altă glumă și mai murdară.

Iată la ce se gîndea, cînd din casă se auzi un țipăt de groază:

— Ajutor! Ce s-a întîmplat? Ajutor!

Beke smulse ușa, sări la comutator și aprinse lumina. Balerina zăcea pe parchet. Cu trupul marcat de spasmul sufocării, cu capul răsucit înspăimîntător, ca o mierlă neagră cu gîtul sucit.

Toți stăteau înmărmuriți. Îngroziți, dar nevenindu-le încă să-și creadă ochilor.

Ali, care din fotoliul aflat lîngă trupul inert nu vedea decît picioarele fetei, făcu un gest disperat.

— Ce e? Ridică-te! Ce s-a-ntîmplat?

Același lucru întreba în sinea sa și Beke aplecîndu-se peste față. Poate că joacă, se preface: doar asta îi este meseria...

— De ce nu te ridici? bîigui Ali.

Dar fata, care zăcea lîngă micul scrin franțuzesc, acum nu murise în joacă și nici ca la teatru între decoruri. Ochii ei holbați, sticloși, aveau mici puncte sîngerii, pe buze îi rămăsese spuma albă de frișcă, – nu ar fi auzit nici cele mai furtunoase aplauze. Moartea asta, pe dușumeaua unui salon de la țară, era adevărata moarte a lui Nicky Bea.

— Poate – bolborosi Schwabik – poate că nu-i decît leșinată. Ar trebui să încercăm...

Haller o împinse la o parte pe nevastă-sa și sări lîngă față. Îngenunche lîngă ea, o întoarse cu fața în sus, îi întoarse capul ce-i atîrna neputincios, și Beke se înfioră iar la vederea

gîtlejului frînt. Medicul vîrî degetele în gura fetei să scoată din ea restul de prăjitură, s-o curețe înainte de a trece la respirația artificială. Trase cît mai afară limba învinețită, apoi, cu fața îmbrobonită de sudoare, începu să facă gimnastică mișcînd ritmic brațele subțiri, lipsite de viață, pentru coșul pieptului acum mut.

Beke ridică privirile spre ceilalți. Ca și cum s-ar fi supus regulilor jocului, fiecare stătea pe loc împietrit, acolo unde-l surprinsese lumina electrică, neîndrăznind să se miște. Dar într-o clipă Beke constată că Vértess nu se află printre ei.

Cînd intrase, toți stăteau la distanță în semicerc în jurul mesei.

Numai soția lui Schwabik stătea în imediata apropiere a moartei.

În timp ce Beke își rememora tabloul, Haller lucra fără întrerupere aplecîndu-se din cînd în cînd la inima fetei, doar doar o aude bătînd. Colonelul fusese martorul multor nenorociri, dar puțini medici văzuse care să se lupte cu atîta disperare pentru o scînteie de speranță.

— O seringă!

Stefi, care pînă acum stătuse la fel de țeapănă – ca și ceilalți, la strigătul lui Haller sări la ușă și într-o jumătate de minut se întoarse cu o seringă umplută. Haller făcu injecția, deși știa că încercarea e fără speranțe.

Știa și Beke. Înțelese că se întîmplase o grozăvie ireparabilă, mai înfiorătoare și mai neașteptată decît tot ce întîlnise pînă atunci. Și, deși nu avea dreptul să fi împiedicat petrecerea, să fi interzis jocul, acum simțea totuși o puternică autoacuzare.

Între timp Haller puse capăt luptei. Se ridică și își șterse cu brațul sudoarea de pe frunte.

— A murit, zise încet.

Soția lui Schwabik țipă ca o isterică.

— S-a sfârșit cu mine! Nu-i adevărat! Mințiți! țiță.

În clipa aceea intră Vértes din antreu.

— S-a întâmplat ceva? întrebă neliniștit. Apoi se uită spre moartă și se sprijini palid de perete: Eh, poftim!

— Asta-i – bîlbîi Ali – asta-i un fel de faptă pentru care se ajunge la spînzurătoare...

— Nu, spuse apăsător Beke. Nu e „un fel de”, ci „exact” o faptă din asta!

De afară se auzi soneria sunînd insistent.

19

Frontul de ploaie acoperise mare parte din Europa.

Ploaia biciuia și podul de cale ferată arcuit peste lacul W. din Suedia, peste care abia trecuse expresul ce se îndrepta spre malul mării. Călătorii trenului urcau la miezul nopții pe vapor, pentru a trece din peninsula scandinavă pe continent.

Paznicul de cale ferată, care ieșise din casă pentru a întâmpina expresul, aruncă o privire fugară spre lacul biciuit de ploaie, apoi înălță surprins lămpașul și luminează apa.

Pe lac plutea cadavrul unui bărbat împins încet de vînt înspre mal.

Paznicul alergă în casă și sună cea mai apropiată gară, să înștiințeze poliția. Apoi luă o cangă și ieși iar în fugă la mal.

Peste cîteva minute izbuti să înfigă cîrligul de fier în haina cadavrului și trase mortul la mal. Paznicul stabili că leșul trebuie să fi zăcut cîteva săptămîni pe fundul lacului, de unde se ridicase la suprafață nu demult. Iar asta demonstra că nu era vorba de un accident ci de sinucidere sau de o crimă: trupul bărbatului necunoscut scăpase desigur abia acum de greutatea care îl ținuse în fundul lacului. Cum nu zări urme de sîrmă sau de funie pe el, paznicul presupunea că își umpluse – sau îi umpluse cineva – buzunarele cu pietre

...
înainte de a se scufunda în lac. Apoi încet-încet stofa se destrămase.

Dar toate acestea nu mai erau treaba lui. Pescuise cadavrul și anunțase autoritățile.

Subofițerul de poliție, care ședea lângă șoferul mașinii de transportat cadavre, cercetă actele bărbatului în timp ce goneau spre oraș. Documentele aflate într-un plic de plastic se păstrasera în general bine, fiind lizibile.

— Transfug? se interesă șoferul. Știa deja că mortul era ungar și bănuia o dramă cauzată de faptul că nu avea o patrie.

— Nu, călătorea cu pașaport de serviciu.

Fotografia din pașaport înfățișa un bărbat în jur de patruzeci de ani. După scrisul foarte șters se numea Decsi Jozsef și era biochimist.

Subofițerul considera cazul drept o dramă comună sau o crimă obișnuită, singurul lucru curios părăindu-i-se faptul că ambasada nu căutase pe tînărul cercetător. Cel puțin poliția locală nu știa despre niciun ungar dispărut.

Cînd ajunsese în oraș, șeful său îl primi cu vestea că victima nu e ungar și cadavrul trebuie transportat îndată pînă la un domeniu învecinat.

La intrarea castelului îi întîmpină însuși proprietarul. Nu avură altă treabă decît să coboare sicriul și să-l lase lui.

Pe aeroportul particular al domeniului aștepta gata de plecare un avion fără pavilion. Trimisul colonelului Nox, căpitanul Marcus aștepta sosirea mașinii, plimbîndu-se nervos pe pista de beton biciuită de ploaie.

Era o vreme nefavorabilă pentru zbor, proprietarul castelului încercase să-l convingă pe căpitan să petreacă noaptea la el și să decoleze abia în zori. Dar Marcus era grăbit.

Cinci minute mai tîrziu avionul porni pe pista de beton, se ridică și se îndreptă spre apus.

Haller deschise fereastra și, potrivit instrucțiunilor date de Beke, îi strigă bucătăresei care stătea la poartă:

— Aleargă la sfat și trimite-l aici pe secretar! Spune-i să se grăbească și să aducă un om din paza muncitorească!

Beke stătea la cealaltă fereastră și îndreptă lanterna cu raza verde spre ploaia pe cădea vuind.

Bucătăreasa se holbă speriată, apoi se întoarse și dispăru în întuneric cu o iuțime nepotrivită trupului ei gras.

Nu ajunsese nici în capătul grădinii când cineva se aruncă peste gard, străbătu alergînd aleea, înhăță cheia ce zbura spre el și descuie ușa cabinetului.

Era șoferul cu care veniseră Baksay și compania.

Volga nu se mai întorsese la Pécs. Șoferul, pe care Ali și ceilalți nu-l cunoșteau, lucra de fapt la serviciul de contraspionaj al poliției și Beke, pentru orice eventualitate, îl angajase incognito pentru acest drum.

Pînă acum locotenentul Pintér fumase plictisindu-se în mașină, ba îl și invidia pe șeful său că petrece înăuntru, la căldură. Dar cînd zărise lumina verde ce semnaliza primejdie nu-i mai venea să schimbe cu el. Era sigur că se întîmpla ceva grav. Dacă Beke ar fi prins pe cineva, l-ar fi adus și singur, fără a atrage atenția, la Volgă...

Locotenentul pătrunse în odaie cu browningul gata de tras. Văzu îndată ce s-a întîmplat.

— S-o fotografiez?

— Mai e timp. Dealtfel nu e poziția inițială. A trebuit să fie mișcată pentru a încerca s-o reanimeze. Apoi se uită la revolver. Pînă una, alta nu e nevoie nici de ăsta...

Pintér puse revolverul în buznaș, și păși la masă cu placiditatea greoaie a polițistului rutinat, pentru a-și umple un pahar cu sifon. Și-ar fi dorit un ceai cald, pentru că

înghețase în mașină, dar sifonul îi mai potoli puțin gîtlejul uscat și congestionat.

Vértes și Baksay se uitară unul la altul. Răbdarea neobișnuită a șoferului necunoscut, politețea, căpătau deodată o explicație. „Nu există minuni!” se gîndi Ali aducîndu-și aminte cît de ușor făcuse rost de mașină.

Beke se întoarse întîi spre Vértes:

— Ce-ai căutat afară?

— Am avut nevoie să ies la toaletă.

— Trecînd prin sufragerie, baie, bucătărie și vestibul! Nu puteai găsi un drum mai scurt?

— Nu vroiam să deranjez jocul. Dacă ieșeam pe aici pătrundea lumina din antreu...

— Înțeleg...

Haller interveni:

— Dar e o toaletă și în baie!

— N-am observat. Era întuneric.

Beke observă că Vértes tremura tot de spaimă.

— Șezi! îi zise. Și-acum, spune-mi: unde-ai fost după-masă în jurul orei două?

Între timp Pintér făcu un raid prin casă și descoperi că amfitrionul are și magnetofon. Îl aduse înăuntru, așeză pe masă microfonul și dădu drumul aparatului.

Vértes se prefăcu o clipă că se concentrează, deși știa exact unde fusese.

— Da... Mi-am zis să trec pe la Sica, la farmacie... Dar pe drum mi-am adus aminte că nu prea am bani. Eram tocmai în dreptul O.T.P.-ului, așa că am intrat înăuntru...

— Cît ai scos?

— Două mii...

— Cîit? repetă uluit Ali.

— Dă-mi, te rog, carnetul de depuneri! zise colonelul.

Vértes i-l dădu cu mîna tremurîndu-i. Beke se uită la sumă și la dată.

— Ai banii la tine?

— Poftim...

Vértes scoase un teanc mototolit din buzunar și i-l dădu.

Ali nu era urmăritor, însă și el se gîndi la același lucru ca și Beke: e de necrezut că Vértes nu și-a pus bancnotele în portmoneu! El, care era atît de-grijuliu cu banii!

Maiorul începu să numere banii, poate numai pentru a pregăti noua întrebare. Dar după a treia sută căzu pe covor o carte de vizită îngălbenită.

— Asta ce-i?

— Nu știu...

— Ia uită-te la ea.

Vértes ridică de pe covor cartea de vizită și citi numele cu un glas ce-i gîjîia de emoție:

„Hampel Konrád – farmacist diplomat.”

— Cine-i ăsta?

— Habar n-am! zise Vértes cu un gest disperat.

— Un fost proprietar de farmacie din Pécs, interveni Haller. E un nume arhicunoscut. A fugit din țară în patruzeci și nouă, cu familia...

— Care farmacie era a lor?

— „Arhanghelul”. Actualul loc de muncă al lui Sica.

Beke se întoarse spre Schwabik:

— Îi cunoști?

— Nu. Eu am fost detașat la Pécs în cincizeci și trei. Pînă atunci am lucrat la țară.

— Azi dupa-masă, cînd am fost la tine la farmacie, Bea era tocmai acolo. De ce te-a căutat?

— A vrut să cumpere glicerină. Dar am deconsiliat-o, folosește exagerat de mult...

Colonelul se prefăcu a fi mulțumit de răspuns, deși cînd

intrase la farmacie observase că farmacistul schimbase brusc tema. Cît fuseseră în doi, părea că nu discutaseră despre glicerină.

— Și tu ce-ai făcut înainte de masă? o întrebă pe nevasta lui Haller.

— Am lucrat... M-am întâlnit cu un cunoscut... Apoi am făcut cumpărături.

— Garoafele unde le-ai cumpărat?

— Pe strada Kossuth Lajos.

— Cît ai dat pe ele?

— Nouă forinți firul.

— Greșești. Acum costă doisprezece forinți un fir.

— Zău? exclamă nevasta lui Haller încruntându-se de parcă ar fi socotit ceva în cap. Apoi dădu din cap, scuizându-se: Ai dreptate.

Dar deocamdată pe Beke nu-l interesau declarațiile mincinoase. Voia să folosească prima jumătate de ceas de derută, să strângă răspunsurile rapide, improvizate, putînd întoarce macazul și mai tîrziu. Dar nevasta lui Haller își retrăsese imediat cartea falsă.

— Dumneata – zise Beke uitîndu-se o clipă spre soția lui Schwabik – o urai pe Bea. Iar cînd au ucis-o, ai strigat: „S-a sfîrșit cu mine”. Nu te-ai gîndit că e o intervenție suspectă?

— S-ar putea, dar nu sînt ucigașă!

— Nici n-am afirmat asta.

— Dar dumneata mă consideri o ucigașă! Soția lui Schwabik gesticula isteric. — Bagă de seamă – strigă cu ochi scînteietori – n-ai să dovedești nici pînă la sfîrșitul vieții dumitale! Chiar dacă dispui să fii spînzurată! Înțelegi?

— Bine, dar pînă una, alta, caută să te stăpînești. O să discutăm mai tîrziu.

Beke se duse la amfitrion:

— Mi-ai putea spune în ce ordine s-au dezbrăcat oaspeții tăi în antreu? Sînt sigur că i-ai și ajutat...

Haller își compuse o față surprinsă.

— Habar n-am. Atîta știu că tu ai sosit ultimul.

— Cu atît mai ciudat e că trencicotul meu a ajuns tocmai dedesubt. Nemaivorbind de faptul că între timp o pisică a făcut pui în el...

Haller fu cuprins de indignare.

— Poate că pentru tine asta e o muncă de rutină și ai chef de glumă. Eu în orice caz consider că e o glumă nesărată.

Își închise bricheta ce ardea și cu care voise să-i ofere foc lui Beke, o puse în buzunar și se trînti încruntat într-un fotoliu.

— Nu vreau cîtuși de puțin să glumesc. Cineva mi-a vîrît în trencicot un pui de pisică și, dacă nu-l pescuiam, murea sufocat. Aș fi foarte bucuros dacă mi-ați spune cine a fost.

Toți tăceau, drept care Beke, întorcîndu-se spre Ali, zise după o scurtă tăcere:

— Înainte de a începe să jucăm, ai șușotit ceva cu Vértes. Ce-ați pus la cale?

— Acum, înainte de al treilea rund, să pieptănăm toată casa, începînd de la ușa sufrageriei, după fete. Gyözö voia s-o înhațe pe Stefi...

— Dar în loc de asta a ieșit să-și facă nevoile... Și tu pe cine ți-ai ochit?

Ali întoarse privirile spre moartă.

— Pe ea...

— Și?

— N-am apucat-o decît de braț, dar, nu știu cum, stătea într-o poziție ciudată... Cred că atunci era deja... I-am dat drumul imediat și am șters-o de acolo.

De ce n-ai aprins lumina? De ce nu m-ai chemat înăuntru?

- Nu știi... — Fața lui Ali se umplu de transpirație.
- Eu abia am atins-o...
- Beke sări ca ars:
- Și n-ai simțit că ceva nu e în regulă?
- Am crezut că mă înșel. Știi cât de puțin mă încred în mine...
- Șezi. Beke se întoarse cu răceală de la Baksay spre Stefi. Fata îl privea cu dușmănie:
- Poftim, sînt pregătită...
- Beke fu surprins de tonul ei arogant.
- Ce părere ai despre nervozitatea șefului dumitale? întrebă calm.
- Înțeleg! Dacă dumneata luptai atîta pentru viața acestei biete fete, n-ai fi atît de liniștit!
- Fața aspră a lui Stefi îl puse o clipă în încurcătură pe Beke.
- Bine, mulțumesc! zise.
- Brusc, se întoarse spre Decsi:
- Tu ce-ai făcut la Pécs după ce ne-am despărțit?
- Printre altele am trecut pe la liceul de fete...
- Bineînțeles, amintirile!
- Colonelul, care era convins că recunoscuse limpede pe gîtul fetei moarte urma învinețită a arătătorului strîmb al lui Decsi, acum considera de o importanță decisivă să știe dacă Decsi își făcuse într-adevăr operația plastică, în caz că da, atunci înseamnă că Decsi se văzuse silit să se imite pe el însuși așa cum era pe vremuri, adică chiar mai veritabil decît veritabilul, numai pentru a îndepărta posibila suspiciune a lui Beke datorită perioadei mai lungi petrecute de el în străinătate. Iar atunci această prefăcătorie stîngace a fast bună totuși la ceva.
- Și anume, pentru a deruta, pentru a împinge pe un făgaș greșit pe adevăratul făptaș și acesta să lase pe gîtul victimei

acest semn de recunoaștere atît de special, cu care să arunce bănuiala asupra lui Decsi.

Dar Beke nu măi avea acum timp de pierdut cu întrebările. Se iviră niște lumini, pe geam se zăreau cum cei sosiți intră pe poartă și se apropie pe alee. Lumina sclipi pe armele automate ale celor trei oameni din gărzile muncitorești.

21

Toți trei purtau uniforme: minerul cel vîrstnic, tînărul secretar al sfatului și învățătoarea de vreo douăzeci de ani, care se holba cu ochi îngroziți la moartă. Era o făptură blondă, cu ochi albaștri, întocmai ca victima.

Înainte de toate Beke voia să golească cele două odăi în care se desfășurase jocul. Acum, că obținuse ajutoare, putea să se miște liber și să cerceteze împreună cu Pintér fața locului.

— Pofțiți cu toții în sufragerie! Dacă avem nevoie de cineva, îl chemăm. E interzis să discutați! porunci Pintér.

Porniră unul cîte unul tăcuți prin fumoar și în sufragerie se așezară pe rînd la masa lungă, frumos împodobită, în fața farfuriilor goale. Șirul fețelor cenușii, liniștea nefirească și masa festivă înfățișa tabloul unui ospăț diabolic. Sifoanele sticleau rece, garoafele roșeau amenințător, și oaspeții, ca niște figurine de ceară, ședeau țepele în lumina puternică.

Minerul cel vîrstnic, cu automatul în brațe, se așeză într-un colț al încăperii, învățătoarea în alt colț.

Pintér îi încuie acolo și trecu în salon.

Beke se plimba cu mîinile la spate prin odăi. Aparent fără scop, ca și cînd n-ar fi vrut decît să-și potolească nervii, și ar fi așteptat întoarcerea locotenentului. Dar Pintér știa că șeful său cerceta foarte atent locuința. Dacă există vreo urmă pe

care rapida cercetare a locului s-o dea în vileag, poate că a și observat-o!

— Unde o să-i interogați?

Beke dădu din umeri.

— Cred că afară în cabinet.

— Să fac foc acolo, tovarășe colonel? Tînărul secretear al sfatului era gata să-l ajute cu orice. Un agent al contraspionajului nu e un vizitator de fiecare zi într-un sat mic.

— Mulțumesc, are să ne prindă bine.

Cabinetul era cumplit de rece și Beke se gîndi că vor fi nevoiți să petreacă acolo toată noaptea. Ofițerul de securitate, tehnicianul criminalist și medicul poliției abia dacă vor putea sosi de la Pécs înspre zori.

Secretarul ieși și cei doi ofițeri rămaseră singuri cu moarta. Beke arătă îndată spre podea:

— Privește!...

În fața sobei de teracotă zăcea o mică bucată de lemn neagră ca scrumul. Părea un cărbune rece căzut afară prin grătarul sobei. Dar marginile sale regulate trădau că e altceva.

Pintér își scoase batista, luă cu grijă obiectul și-l întoarse în palmă. Acum micul obiect lucea alb.

Era un domino cu cifrele o—6.

Pintér ridică sprîncenele.

— Se pare că avem noroc!

Beke dădu îngăduitor din cap.

— Poate că da...

Își aprinse repede o țigară și scutură nerăbdător bățul aprins. Ori de cîte ori se grăbea, bățul parcă nu voia să se stingă.

Însă Pintér ar fi fost în stare să facă prinsoare pe orice că dominoul e cheia crimei.

— După părerea mea ăsta e numărul de recunoaștere al celui ce a comis crima, zise. Deocamdată nu pot dovedi asta,

...
dar am mai auzit de un caz asemănător. Criminalul s-a legitimat cu ajutorul acestui domino în fața persoanei din această societate cu care vroia să se întâlnească.

— Și crezi că ne-ar fi lăsat nouă pe podea după crimă acest semn de recunoaștere? Mă îndoiesc.

— Atunci cum a ajuns aici?

— Asta-i chestiunea pe care trebuie s-o descoperim! De știut, știu doar atât: înainte de ultimul joc, când am părăsit odaia, dominoul nu era aici.

Beke se întoarce și aruncă o privire jur-împrejurul camerei.

— Ar fi bine ca întâi să cercetăm amănunțit poșeta fetei.

Pintér trecu în baie și se întoarce cu poșetuța din piele de crocodil.

— Cum văd, și asta-i marfă din străinătate...

Colonelul o deschise.

— Ce talmeș-balmeș e în ea!

Răsturnă conținutul poșetei, apoi cercetă pe rînd buzunărașele.

— Un adevărat labirint! Totuși, esențialul există. Poftim! Privește ce frumoase-s, noi-nouțe!...

Ieșiră la iveală cinci bancnote de o sută. Noi și foșnitoare, exact ca bancnotele lui Vértes.

— La Vértes erau o mie cinci sute, plus astea cinci – sînt tocmai două mii. Atît a scos din bancă. Sper că și seria corespunde.

Pintér cercetă repede banii.

— Nici măcar nu au apucat să fie amestecați! Toate bancnotele corespund exact!

Beke scoase cartea de vizită a farmacistului Hampel.

— Ce presupui în legătură cu asta?

— O cunoștință făcută de Vértes prin străinătate. Eventual o ofertă de valută...

Beke scutură din cap.

— În viața personală nu-i un cavaler ca Tancred, dar regulamentele le respectă. Mai degrabă își lasă un prieten să moară de foame, decît să treacă strada pe roșu.

— Pe scurt: e un laș! Cu atît mai bine. Va mărturisi mai repede ce-i cu domnul Hampel ăsta!

— Crezi? — Beke trase din țigară îngîndurat. — Dar dacă nu-l cunoaște într-adevăr?

Pintér rămase perplex.

— Cum adică?!

— Vértés aduna încă de pe vremuri tot soiul de lucruri care nu-i aparțineau. Timbre, stilouri, ascuțitori, cărți de joc... și așa mai departe. Pe vremea cînd eram elevi deschisese o adevărată consignație mică. Odată Ali i-a adus și leandrul bunică-sii și Vértés l-a udat cu grijă pînă la răscumpărare. Cu ascuțitoarea nu ascuțea, cărțile de joc nu le folosea. Lua camătă, cîtiva filleri... Bineînțeles, astea nu interesează acum. Fapt e că atunci cînd a apărut cartea de vizită, a fost într-adevăr surprins. Nu pricepea.

— Dar pînă atunci a tot încurcat-o în fel și chip!

— Ce-i drept, așa e...

Însă acum pe Beke nu-l mai interesa decît cartea de vizită. La cine a fost la început? Cum a ajuns la Vértés?

Pintér puse înapoi bucată cu bucată conținutul, poșetei. Rujul, cutiuța de pudră, sticluta cu apă de colonie și batista — nimic deosebit nu se găsea în gentuță. Apoi ieși în antreu pentru a cerceta și fulgarinul victimei.

Vîrînd mîna în buzunar simți îndată ceasul de mînă pus deasupra șalului. O clipă crezu că e de aur, o marcă rară, de lux, un ceas destul de valoros pentru a da naștere în jurul lui unei cauze penale. Nu lipsea nici motivul, zgîrcenia bolnăvicioasă a lui Vértés.

Se înșelase. Ceasul era vechi și uzat și mecanismul interior nu ascundea niciun secret. Numai scrisul englezesc încrustat pe el putea atrage atenția:

„În amintirea celei de a zecea zile de la nașterea ta, din partea lui Jane.”

Pintér duse ceasul înăuntru și-l arată colonelului.

— Cred că nu valorează mare lucru.

— Pentru noi. Dar celui căruia i l-a dăruit Jane îi lipsește foarte mult...

Beke ședea în fotoliu cu capul rezemat de palmă, ca și cum s-ar fi gândit tot la misterul cărții de vizită. Dar în realitate se uita la moartă. Băgă distrat ceasul în buzunar, fără să-și dezlipească ochii de pe fata ucisă.

Pintér observă că pe ascuns colonelul suferea. Trupul său delicat, părul încărunțit timpuriu și fața lui tânără, ascetică, îl făceau să arate acum mai degrabă a poet decît a ofițer de poliție. În atmosfera mondenității și a morții, unde în preajma fetei ucise se simțea mirosul de alcool al paharelor de gin și cinzano golite pe jumătate, unde luceau plăcile de patefon împrăștiate și plutea fum stătut de țigări, puritatea acestei fete era atît de străină, încît aproape că stîrni compătimirea colonelului.

Poate pentru că victima era balerină, numai mișcare și viață, acum rigiditatea ei impresiona teribil de dureros. Beke privea cu inima strînsă cadavrul, pupilele mari, albastre, ce se căscau deasupra obrajilor, părul blond împrăștiat pe covor, care din cînd în cînd era fluturat de curentul ce se strecura pe sub prag. Izbucni fără să vrea:

— Ții minte ce frumoasă era? Ai venit împreună cu ea, ai văzut-o desigur în mașină.

Locotenentul dădu din cap afirmativ.

— Din cînd în cînd m-am uitat prin oglindă la ea cum rîde. Greu poți uita!...

Văzuse multe cadavre, dar acum își simțea inima neobișnuit de grea. Și, la fel ca pe vremea cînd era începător, cînd la vederea cîte unui tablou înspăimîntător i se făcea rău, s-ar fi bucurat și acum dacă ar fi putut părăsi încăperea pentru cîteva minute.

— Dacă-mi permiteți, aș da o fugă afară după blitz și aparat.

— Du-te.

Beke își scoase bloc-notesul, căută schița locului făcută în glumă înainte de joc și însemnă ultima poziție a participanților. Apoi se sculă brusc, se duse la comutator și stinse lumina.

Îl învălui același întuneric în care murise Bea. Adînc și apăsător, ca într-o criptă. Dar aici auzea nu numai bătăile propriiei inimi, ci și tic-tacul tare al ceasului. Ceasornicul empire de pe scrin măsura timpul cu cifrele-i fosforescente de pe cadran. Beke nu se gîndise la alt obiect vizibil, la vreun punct de orientare, totuși se duse lîngă moartă și se aplecă foarte aproape de ea pentru a distinge pînă și cel mai mărunț obiect lucios. O copcie lucitoare, o broșă sau o podoabă, orice ar fi putut conduce pe criminal înspre victimă. Dar în jurul cadavrului bezna era la fel de profundă ca pretutindeni. Pentru a dezvălui și partea acoperită de veșminte, Beke pipăi mîna rece care zăcea cam pe la piept, o ridică de pe catifeaua moale, apoi o așeză încet pe podea, îi dădu drumul la distanță de numai cîteva centimetri de podea, totuși unghiile răsunară pe scîndură. Nu băgă de seamă nici acum nimic.

Aprinse, candelabrul, se duse la ibricul așezat pe un raft al bibliotecii și își turnă o cafea. Cîte cafele amare băuse pînă acum? De cîte ori privise albul zahărului, lucirea linguriței, ca și cum acum le-ar fi văzut pentru prima oară? Tot ce nu ținea de datorie îl impresiona pîrîndu-i-se atît de străin și ca un vis, întocmai cum îi impresionează pe copii, savanți și poeți, care

...
cugetă cu totală dăruire. Privi în jur, își fixă în memorie aranjamentul odăii, dar nu-l interesa decît dimensiunea mobilelor: toate erau vizibil mai înalte sau mai scunde decît scrinul pe care stătea ceasornicul cu cadranul luminos.

Pintér intră și deasupra moartei se aprinseră încă o dată lămpile reflectorizante. Căpitanul o fotografie din toate unghiurile pe moartă, apoi luă fața de masă și o acoperi cu ea. Nu mai rămaseră afară decît pantofii de lac și părul ei blond.

Dar tocmai asta îl făcu atent pe Pintér.

— Poate că mă înșală ochii, dar nu sînt chiar orb! Însă un lucru e sigur. În mașină mi s-a părut că e brunetă! Brunetă și cu păr scurt.

Beke se opri surprins.

— „Greșelile” de genul ăsta cîntăresc aur, Pintér! Cu cît descoperi mai mult, cu atît terminăm mai repede. Și acum, hai! Sper că pînă acum s-a încălzit cabinetul.

Dar în pragul ușii locotenentul își mai aminti ceva:

— O întrebare! Deci presupuneți că acea carte de vizită a ajuns la Vértes întîmplător?

— E posibil. Sigur e numai faptul că fata a primit bani de la el. Iar asta e o treabă pe care pur și simplu nu-mi vine să o cred!

22

Micul cabinet începuse să se încălzească și în lumina electrică părea mai degrabă intim decît sărăcăcios. Dar Beke știa că orice vizitator care circulă pe o ambulanță într-o seară liniștită, trăiește aceeași senzație.

Pintér nu izbuti să se opună, instinctului său profan de a se juca, întinse mîna în vitrina de sticlă, scoase cel mai gros clește dentar și-l făcu să lucească sub lampă:

— Țasta-o să ne fie de folos.

Beke se răsti la el:

— Pune-l imediat înapoi! Mîine dimineată au să vină bolnavi aici.

Se așeză la birou, își puse în față pachetul de țigări și bricheta, apoi deschise un sertar, pentru a găsi vreun carnet pentru însemnări. Deasupra unor cărți și dosare cu acte zăcea submarinul lui Haller. Beke îl puse pe birou.

— Ce-i asta? întrebă Pintér. Doctorul ține jucării în cabinetul său?

— Noi l-am bătut la cap cu asta. Pe vremea cînd era elev, submarinul ăsta era mania lui, a meșterit la el o jumătate de an.

Pintér era pornit să vadă în orice lucru neobișnuit un indiciu.

— Deci, exista și atunci? întrebă cu bănuială.

— Bineînțeles, dădu din cap Beke.

Aprinse o țigară și se întoarse spre secretarul sfatului, care își scutura palmele mînjite de praf de cărbune. Înainte de toate vroia să afle de la el cîte ceva despre ai casei și despre Filipp Stefi.

Secretarul începu prin a le spune ce curios e că doctorul și nevastă-sa nu au copii, deși o femeie atît de frumoasă și sănătoasă ca soția lui Haller ar putea naște într-adevăr. Apoi le povesti că înainte Haller lucrase la Budapesta, la centrala Crucii Roșii, dar în cincizeci și șase se întorsese acasă, în patria sa mai modestă. Pesemne îndrăgește sincer acest ținut, poate chiar mai mult decît pe oamenii de aici, dar cu asta nu vrea să spună că ar fi un medic lipsit de conștiință, dimpotrivă, îl consideră un om cu multă doxă, doar că nu prea răspunde la activitățile sociale.

În ce o privește pe femeie, lucrează la Pécs și știe prea

...
puține despre ea. În schimb despre secretară cu atât mai mult. Când era elevă îi făcuse curte băiatul unui mare comerciant stabilit dincolo de graniță, avusese și relații cu el, mai-mai să fie dată afară din școală. Părinților ei le era rușine că ea, o fată de pedagog, mereu era gata-gata să rămână repetentă. Pînă și doctorul are folos mai ales de pe urma energiei ei, căci era bătaioasă, poate de pe vremea cînd făcea sport. Luată în general, e o persoană pe care nu te poți bizui, într-o zi te pomenești că amestecă rețetele, scrie alte nume pe ele decît ar trebui.

Secretarul rămase îngîndurat: ce-ar mai putea spune despre Filipp Stefi?

— A, da! adăugă în sfîrșit. Într-o vreme a încercat să se pună bine cu poliția. A vrut să se facă informatoare, ca o a doua slujbă. Bineînțeles, n-au avut încredere în ea. De atunci umblă cu o mutră ca de prințesă jignită la sînge.

Beke mulțumi pentru lămuriri, apoi îl trimise și pe el în sufragerie, pentru a supraveghea pe cei de acolo.

Tînărul umplu încă o dată soba; în timp ce se îndepărta arătă cu degetul la fotografiile înspăimîntătoare ce zăceau pe masa de operație:

— Au niște mutre de poți să-i iei drept nebuni...

Cînd rămaseră în doi, Pintér începu să cerceteze fotografiile.

— Parc-ar fi numai stele de cinema, zise în glumă.

Beke se adînei în gînduri.

— Baksay Ali le-a pescuit întîmplător dintre cărți. Credea că a găsit un pachet de cărți de joc...

— Da? Pintér făcu o strîmbătură acră, semn că nu credea în asemenea întîmplări. Pare un caz încîlcit! Mi-e teamă că și de Crăciun ne mai chinuim cu el!

Era un bărbat înalt, cu o statură athletică, purtînd pe fața ridată culoarea cenușie a serviciilor de noapte și a alarmelor.

Era format și călit în focul încheștărilor și înfruntărilor fizice, dar cu răufăcătorii intelectuali dăduse adesea greș.

Beke se ridică.

— Înainte de a începe interogatoriul, am să aduc aici ceva.

După un minut, se întoarse cu pisicuța gri.

— Ca să ne poarte noroc?

— Nu. Cred că are să ne ajute la cercetări...

Locotenentul trase adânc aer în piept.

— Permiteți o întrebare, să zicem pripită? În clipa asta, înainte de a-i fi interogat, pe cine îl socotiți cel mai suspect?

Beke mîngîie îngîndurat pisicuța.

— Cînd am organizat din „culise” întîlnirea colegială nu credeam în fantastica posibilitate să găsesc un străin printre colegii mei. Pînă în momentul crimei am fost din ce în ce mai convins că nu există. Dar uitate că acum... nu mai putem exclude nimic.

— Considerați suspecti pe toți cei opt?

— Pe toți cei nouă.

23

În camera unde zăcea moarta ceasul de pe scrin suna ora nouă. Sunetele străbătură toată locuința și pătrunseră în sufragerie.

Toți ședeau încordați, pînă și coatele și le lipiseră de trup, pentru a nu se atinge unii de alții. Numai în satele de demult, apăsate de vreo molimă, înghețau oamenii cînd auzeau ultimele dangăte ale clopotelor trase de îngropăciune. Și, aidoma acelor, și cei de față se întrebau: cine va fi următorul?

Pînă cînd cătușele nu aveau să se închidă pe încheieturile criminalului nu erau în siguranță. Dar pe încheieturile cui se vor închide?

Criminalul ședea acolo la masă, poate chiar pe scaunul

învecinat. Mîinile care au sugrumat-o pe Bea se odihneau într-o poală sau pe fața de masă, degetele care se încleștaseră pe gîtul fetei și-i rupseseră beregata, frămîntă acum un șervețel sau rup nervoase o scobitoare. Dar stăpînul lor poate că l-a și ochit pe următorul!

Conștiința acestui fapt îi îngrozea pe cei de acolo, chiar dacă majoritatea lor erau în afară de orice suspiciune. Dar în primele minute toți mințiseră și acum fiecare se simțea cu lațul pe gît, care, în urma unui singur cuvînt nesăbuit, poate să fie strîns.

Apariția lui Pintér trezi și teamă și speranțe. Locotenentul bineînțeles îi trecu pe toți în revistă, apoi se opri asupra amfitrionului:

— Vă cheamă tovarășul colonel!

Pentru a ocoli moarta, Pintér îl conduse pe medic prin baie și bucătărie pînă la cabinet.

Haller știa că ceilalți sînt supărați pe el. Crima se petrecuse în casa lui, dacă nu i-ar fi chemat, niciodată nu s-ar fi amestecat în treaba asta îngrozitoare. Dar nu ei doriseră să se întîlnească? Cu siguranță că Beke o să recunoască asta!

Colonelul ședea la birou și îl pofti să șadă pe scaunul de vizavi. Medicul avu acum ocazia să cunoască emoția bolnavului ce așteaptă diagnosticul.

Gravitatea situației o viola numai pisicuța ce se plimba printre calendare și rețetare. Văzînd minunăția asta, Haller se lumineă, ba o mai și mîngîie pe pisicuță. Mica vietate torcea recunoscătoare și se freca de mîna lui.

— Aș dori să-mi dai o mînă de ajutor, începu Beke pe un ton amical.

— E o problemă grea, doar știi că e vorba de prietenii noștri. Dar mă voi strădui să răspund sincer.

Haller primi țigara oferită și îi oferî foc colonelului.

— Cred că ai observat și tu comportarea lui Decsi.

Strădania lui ciudată de a-și aminti de orice lucru din trecut cu o minuțiozitate nefirească. Știi, când am rămas singuri câteva minute în cabinet, i-am zgîndărit anume câteva întâmplări de pe vremuri... Pur și simplu nu cupla... Ce crezi, de ce?

— Din punct de vedere medical pare aproape un caz de schizofrenie. Nu-mi dau seama ce poate fi.

Haller aștepta ca Beke să se intereseze în amănunt. Dar colonelul tăcea ca și cum nu s-ar fi bizuit pe pista asta.

— Bineînțeles – continuă Haller – nu e singurul care astăseară s-a comportat suspect. În felul lui, și Schwabik m-a surprins. Nu l-am văzut niciodată atît de agitat. Ca și cum Bea și el... Iartă-mă; dar mă gîndesc că pare-se au avut ceva legături...

— Știi ceva concret?

— Doar atît, că în timpul celui de al doilea rund Bea m-a strîns întîmplător de mînă. „Tu ești?” a șoptit. Apoi și-a dat seama că a greșit și s-a strecurat repede mai departe. Dar n-aș crede că-l căuta pe Ali sau pe Vértes. Mai degrabă se ferea de ei...

— Foarte interesant. Continuă!

— Crima asta e atît de dementîală și lipsită de noimă, încît fără să vrei te duce gîndul la un act patologic. La o gelozie bolnăvicioasă sau la perversiune...

— Poate și la o crimă pasională?

— Printre altele.

Beke se încruntă, își lăsă îngîndurat capul în jos, apoi îl întrebă brusc:

— Pe Vértes nu-l suspectezi?

— Da, Vértes ar fi al treilea. Sînt convinși că s-a strecurat afară, ieșind din joc, dintr-un motiv suspect. Dacă nu e o crimă pasională și e vorba de un mobil material, atunci trebuie pus la socoteală Vértes.

— Îl consideri de-ajuns de curajos ca să poată ucide?

— N-aș vrea să mă înțelegi greșit. Cu excepția unuia singur, noi rămânem în continuare prieteni. Dar pînă nu-l depistăm pe acela, sîntem datori să fim necruțători unul cu altul. Cu Vértes, Decsi sau cu mine, indiferent cu care. Ei vor trebui la rîndul lor să-și spună părerea despre mine.

— Tu n-ai o părere?

— Doar atît că, în calitate de gazdă, mă apasă o răspundere directă pentru întîmplarea asta îngrozitoare. Dacă nu vă chemam...

— Chiar așa, cum ți-a venit ideea asta să ne revedem?

— Mi-a comunicat Ali că ar fi de actualitate. Doar ne-am făgăduit să ne revedem din cinci în cinci ani. Am sărit peste două întîlniri. Acum am fi sărit a treia oară... și ar fi fost mai înțelept. Dar cine s-ar fi așteptat la una ca asta?!

— Mulțumesc, deocamdată ajunge atîta. Întoarce-te în sufragerie. Dacă mai am nevoie de tine, te chem.

Haller văzu că Beke e la fel de prietenos cu el ca și înainte de a începe interogatoriul și că nici vorbă să-l suspecteze pe el de crimă.

Ieși ușurat din cabinetul medical.

La douăsprezece ore după prima lor întîlnire, Beke se afla iar față în față cu femeia care-l deranjase la „Princiar” în timp ce lua micul dejun.

Femeia își scosese și acum o țigară și Beke îi oferi ca și atunci foc cu bricheta. Dar soția lui Schwabik îl refuză.

— Mulțumesc, mi-o aprind eu!

Colonelul își compuse o față răbdătoare.

— Probabil ai fi mai liniștită dacă înainte de masă nu mi-ai fi destăinuit ce simți față de Bea. Că o urăști de moarte...

— Nici vorbă de așa ceva! explodă soția lui Schwabik. Sînt foarte liniștită.

— Te rog să fii sinceră cu mine și acum. Aș dori să știu pe cine bănuiești de crimă.

— Pe cine-l bănuiești dumneata! Dumneata știi exact cine-i făptașul.

— Mă supraestimezi.

— Nu te speria de asta. Pur și simplu dumneata abuzezi de faptul că, pînă nu e arestat criminalul, sîntem la cheremul dumitale. Ei bine, poftește! Nu am chef de ceartă...

Soția lui Schwabik se așează picior peste picior; fața ei exprima renunțarea femeii aflată la discreția altuia; răbdă chiar ca rochia să i se ridice deasupra genunchilor. Dar Beke înțelese starea sufletească a femeii și-i trecu cu vederea poza aceasta necontrolată.

— Nu am dreptul să abuzez de situația mea, zise cu o nuanță pedagogică. Pe cine consideri suspect?

— Suspect? exclamă cu ironie nevasta lui Schwabik. Mă crezi, chiar oarbă? Prietenul vostru Vértess n-are încă destulă experiență! Pesemne asta o fi prima lui crimă...

— Vértess?

— Cine altul? Cine a fost în Anglia în același timp cu Bea? I-au cumpărat și organizat acolo pe amîndoi! Femeia dădu din mîină cu siguranța unui detectiv: E o simplă istorie de spionaj!

— Așadar nu-i vorba de o crimă pasională?

— Cele două nu se exclud. Dar mobilul principal e spionajul. Îmi pun gîtul dacă nu-i așa!

— Ipoteza e foarte interesantă...

— Crima m-a deprimat, dar, sincer vorbind, mă simt mai ușurată. Dacă femeia aceea ar mai fi trăit, poate că-l ambala și pe soțul meu. Acum are și el ocazia să vadă la ce se ajunge cînd o fișneață de douăzeci de ani îl prinde în mreje pe un bărbat matur...

— Ai dreptate. Numai că un spion nu e nevoie să facă împrumuturi de două mii de forinți!

— De ce nu?! Pînă nu-și face datoria, nu vede un sfânt! Și pare-se că ea n-a vrut s-o facă. Poate că a vrut chiar să-și trădeze complicele. Poate chiar pe ea... Și uite că a fost împiedicată. Însă oricum pe Vértes îl așteaptă spînzurătoarea!

— Dumneata spuneai că te temi că l-ar fi amestecat și pe Sica. Așadar, legătura dintre Sica și Bea a început atunci...

— Cînd balerina s-a întors din Anglia! Pînă atunci nici nu s-a uitat la soțul meu.

— A existat între dumneata și Sica vreo altă ceartă în ultima vreme? Vreuna care să fi izbucnit nu din pricina lui Nicky Bea?

— Aparent da. Dar după părerea mea și atunci tot ea se afla în spatele certei. Am hotărît mai demult că transformăm locuința, facem o baie nouă și lărgim bucătăria. Dar după ce s-a cunoscut cu Bea, Sica m-a anunțat că e bine să așteptăm pînă cînd se fac reparații pe toată strada, că va trebui să facem economii. Și știi de ce? Zicea că în caz că ar muri, să avem un mic capital! El, care nu s-ar fi gîndit niciodată la moarte! Aș avea curajul să jur că se gîndea la fata asta. Puțin îi păsa de casă, au venit zidarii și el le-a făcut vînt. Nici măcar nu i-a lăsat să se atingă de pereți.

— Asta într-adevăr e ciudat. Beke schimbă repede tema. Crima s-a întîmplat în jurul orei opt. Cînd s-a stins lumina încă nu era opt, iar cînd am intrat în urma țipătului, era trecut cu șapte minute... Ce-ai făcut în acest răstimp?

— M-am împiedicat de secretară.

— De unde știi că era ea?

— După păr. Era singura femeie de aici, care poartă păr scurt.

— Mulțumesc. Merită să reflectăm la asta.

Colonelul se gîndi la „greșeala” lui Pintér și anume că în mașină i se păruse că fata e brunetă.

Se sculă, în semn că a încheiat interogatoriul. Soția lui Schwabik însă nu se mișcă.

— Îl arestezi?

— Pe Vértes?

— Bineînțeles.

— Mai aștept...

— Atunci cer să fiu mutată pe alt scaun. Nu cred că dorești să petrec noaptea lîngă un criminal!

— Lîngă cine dorești să șezi?

Femeia ezită, apoi exclamă tulburată:

— Să zicem... lîngă Baksay.

— E-n regulă, tovarășul locotenent te va muta. Mai ai vreo dorință?

— Da, aș vrea să mă spăl pe mîini.

Beke crezu că femeia se gîndește la o treabă mai intimă.

— Vei fi însoțită din sufragerie pînă la baie...

Dar femeia îi tăie vorba:

— De ce? E și aici o chiuvetă. Mi-am uns un pic mîinile cu cremă. Mă enervează că-s lipicioase...

Și, fără a mai aștepta un răspuns, deschise robinetul.

25

Baksay intră în cabinet palid. Arăta ca pe vremea cînd era elev în clasele inferioare și mergea la dentist numai dacă-l însoțea Beke. Și dealtfel reieși îndată că are motive să fie îngrijorat.

Pisicuța, care tronînd pe birou o privise liniștită pe soția lui Schwabik, la intrarea lui Ali sări speriată în poala lui Beke. Colonelul o puse înapoi pe birou, dar o luă iar din loc. Sări jos pe podea și dispăru sub dulap.

— Ține supărarea, rosti Ali cu vinovăție.

— Da, zise Beke dînd din cap. Dar de ce a trebuit s-o ascunzi în buzunarul meu?

Baksay clipea vinovat:

— Vroiam să rămîi mai mult timp afară. Știam că dacă auzi mieunatul ei, te apuci s-o cauți. Iar eu între timp m-aș fi ocupat de Bea... Bănuiești ce vreau să spun...

— Dar de ce tocmai în trencicotul meu?

— Pentru că e mare și încăpător. Întîi am vrut să-l ascund în fulgarinul Beei... Dar într-un buzunar erau mănușile, iar în celălalt șalul.

Beke ridică de pe birou ceasul de mîină.

— Țsta nu era în buzunarul fulgarinului?

— Nu cred. Dacă era acolo, l-aș fi observat.

Vasăzică, după spusele lui, gîndi Beke, ceasul a ajuns în buzunarul victimei după crimă. Atunci cînd el, Beke, intrase pe locul crimei și numai Vértes se afla afară.

Colonelul se uită la Pintér.

Teoria că adesea delincvenții mărunți îi bagă în apă pe cei mai mari se dovedea încă o dată adevărată. Dar „faptele culpabile” ale lui Ali, atacurile lui împotriva pudorii îl enervau cel puțin tot în aceeași măsură pe Beke. Schimbă în grabă tema:

— Înainte de a începe jocul, Vértes, Stefi și tu ați ieșit împreună în curte. Ce s-a întîmplat atunci?

— Stefi a dispărut din fața noastră.

— Cum adică?

— Habar n-am. Era întuneric și turna cu găleata...

— Dar mai tîrziu v-ați întors împreună!

— Da, a apărut totuși.

— Între timp voi ce-ați făcut?

— Am alergat după ea în jurul casei. Gyözö a ocolit clădirea pe partea stîngă, eu pe dreapta. Dar ne-am ciocnit

nas în nas. Femeia parcă s-a prefăcut în ceață. În sfârșit când ne-am plictisit de alergătură, deodată am zărit-o stînd pe alee.

— Deci, nu voia să flirteze cu voi?

— Cu noi nu...

Fața lui Baksay trăda că știe mai mult, dar ezită să spună sau nu. Beke socoti că e mai bine să-și scoată revolverul și să-l pună pe birou. Gestul îl făcu pe Ali să se decidă.

— După al doilea rund, când nevasta lui Schwabik a aprins lumina, Haller tocmai voia s-o îmbrățișeze pe Stefi. Am văzut clar! Dacă Márta n-ar fi intrat chiar atunci... Deci, s-ar părea că Haller și secretara sînt în relații mai apropiate... Mă rog, e ușor pentru medici!

— Ia ascultă, când i-ai scris tu lui Haller?

— Scrisoare?

— Da.

Baksay se prefăcu de parcă n-ar fi auzit nimic. Repetă cu un aer tîmp:

— Scrisoare?

Beke tăcea amenințător.

— Înțeleg, dădu din cap Ali. De fapt, niciodată. Nu i-am scris, ci propriu-zis i-am telefonat. Tocmai înainte de a mă chema tu telefonic...

Beke își aducea bine aminte de după-amiaza când s-a întîlnit cu Ali la localul preferat al acestuia, în cafeneaua Hungaria, și stabiliseră că Ali va scrie la Csalogány. La zece septembrie, dată pînă la care răspunsul ar fi trebuit să sosească, Beke telefonase la redacție și Ali îl înștiințase că a sosit scrisoarea de invitație.

— Mi-am zis că e important să aranjez întîlnirea, așa că o pot rezolva și telefonic...

— Normal. Și acum spune-mi pe cine bănuiești de crimă?

Ali se aștepta vizibil la întrebare. Ochii lui mari, castanii

...
luciră sumbru, fața i se încinse de emoție. În sfârșit, putea rosti ce-l apăsa pe suflet!

— Eu – începu foarte convins – bănuiesc un străin. O bănuiesc pe bucătăreasă. Putea intra fără teamă, doar era așteptată în casă! Dacă aprindea cineva lumina și o găseam acolo trecînd printre noi, nimeni n-ar fi bănuît-o. Bineînțeles, înainte de atentat... Apoi a dispărut... Asta-i părerea mea.

— Cred că e puțin cam hazardată. Am să mă mai gîndesc la ea.

— Mă rog... Dar vezi să nu te gîndești prea mult.

Baksay Ali se ridică.

— Aș mai avea ceva de spus: dacă e voie să mîncăm ceva. Măcar cîteva înghițituri... E prea mult pînă dimineață. Poate că și tu ai avea poftă de o felioară de friptură. Nu? Mă rog... Atunci...

Pintér se răsti aspru:

— Bine că nu aveți pretenția ca tovarășul colonel să vă ia la „Princiar” la un grătar delicios! Retrăgeți-vă imediat! Pofțiți după mine!

26

În cabinet ceasul deșteptător bătu ora zece. Beke lăsă în seama lui Pintér interogatoriul lui Decsi și pretextînd că-l doare tot mai rău capul, îl lăsă singur. Ieși să se plimbe puțin în noapte.

Spera că neluînd parte la interogatoriu, află mai mult decît dacă ar fi acolo. Presupunînd că în cabinet toate vor rămîne așa cum le lăsase.

Pășind pe alee îl izbi un vînt calduț. Ploaia se opri, în liniște nu se auzea decît vuietul pîraielor ce coborau spre vale și foșnetul iederei ce îmbrăca zidurile casei. Beke inspiră adînc aerul tare, cu mireasmă de frunze moarte, mirosul

cunoscut al nopților de toamnă. Îl învălui acea noapte curată și pașnică de la țară, despre care s-au scris atâtea poezii și care îi amintea de trecutul îndepărtat. De copilăria sa de la țară, când pînă și un timbru din străinătate însemna pentru el o minune, când învățase primele cuvinte englezești din dicționar și ai lui îl mustrau zi de zi că ține aprinsă lampa de petrol pînă la miezul nopții.

În aceste momente nu-i venea să creadă că acum vorbește cinci limbi și își cultivă acea chemare tainică pe ai cărui eroi imaginația îi trimite în hoteluri de lux și în aglomerațiile unor aeroporturi. I se părea ciudat și neverosimil că se află aici oficial, în acest sătuc cu nume frumos, unde nimic nu pare mai îndepărtat decît politica mondială, unde în locul bombelor atomice ale unor generali smintiți cresc visele unor țărani inteligenți. Ce caută aici un colonel de contraspionaj, care trebuie să descopere în loc de proprietari clandestini de cazane de rachiu agenți dușmănoși? La întrebarea asta, care azi-dimineață încă părea justificată, neașteptata crimă dăduse un răspuns surprinzător.

Beke luptase timp de zece ani împotriva unor agenți deosebit de inteligenți și temerari, înarmați cu teribilele cuceriri tehnice ale informațiilor moderne, instruiți cu atenție, le cunoștea tehnica și pregătirea și era convins de superioritatea propriei școli. Cum convins era și acum, când stătea rezemat de burlanul ce vuia tot mai slab în noaptea satului, lipsit de orice sprijin tehnic, de instrumente, întocmai ca un astrolog de odinioară care cerceta tainele cerului. Minte, talent combinatoriu și originalitate – era tot ce avea la dispoziție.

Turla albă a bisericii, pe care o văzuse azi-dimineață din avion, se înălța cu tihna unui păstor spre stelele ce luceau, satul moșăia sub bolta întunecată a cerului, ca în imaginația unui student care scrie poeme despre cătunul natal în odăița

...
lui sărăcăcioasă închiriată la oraș. În această liniște lui Beke i se părea de necrezut că în casa din care ieșise zace o fată sugrumată.

Tot cîntărind primele declarații, Beke dădu ocol casei. Privind spre sat, zări ceasul luminat de pe turla bisericii, iar pe coasta de deasupra pădurii lampa albăstrie a turnului de foraj al exploatarei de uraniu. Lumina albastră simboliza secolul XX, era atomică și, chiar dacă mijlocit, politica mondială. Și toate acestea, iată, nu sînt totuși atît de departe nici de Csalogány!

Cît privește declarația lui Haller, era reală, însă lipsită de imaginație. Povestise ceea ce știa și Beke, așa că nu realizase decît o simplă formalitate scriptologică. În schimb, Ali își dăduse cu atît mai mult frîu liber fanteziei. Dar imaginația sa despre bucătăreasa strecurată ca o fantomă, pe lîngă tot romantismul ei, oferea un tampon pentru cercetări. Cea mai interesantă însă era declarația soției lui Schwabik. Conștient sau inconștient, femeia făcuse totul să-l amestece pe soțul ei între inculpați. Dacă ea e criminala, atunci face parte din cea mai rafinată categorie. Și atunci nu e exclusă nici ipoteza că înainte de masă, cînd l-au căutat pe el la „Princiar”, își întinsese dinadins o cursă ei însăși. La urma urmelor cine ar presupune că ucigașul își dezvăluie intenția încă înainte de faptă și declară în gura mare cît de mult o urăște pe viitoarea ei victimă? Numai că aparențele întunecate pot adormi la fel de puțin bănuiala, pe cît o adoarme nevinovăția pe o scenă de teatru, în luminile rampei...

Înainte de a ieși din cabinet, Beke observase că printre șipicile jaluzelelor lăsate în jos rămăseseră crăpături prin care putea urmări fiecare gest al celui interogată. De asta îi și lăsase singuri pe Pintér și Decsi.

Dar pînă să ajungă sub fereastră, crăpăturile dispăruseră:

Pintér lăsase în jos strâns jaluzelele. Din cabinet nu se mai strecura niciun firicel de lumină.

Neputincios, colonelul dădu iar ocol casei. Ar fi avut o singură șansă: dacă intra în sălița de așteptare, dar pe aceasta desigur Haller o încuiase. Însă, spre cea mai mare uimire a lui Beke, ușa era descuiată! Trebuie s-o fi deschis vreunul dintre ai casei...

Beke se gândi fără să vrea la Filipp Stefi. La faptul că secretara s-o fi strecurat aici din fața lui Ali și Vértes, care alergau după ea.

Abia păși în sălița de așteptare, în beznă luci îndată o crăpătură, spărtura ușii stricate, prin care putea să tragă cu ochiul în cabinet.

Asta o putuse face și Stefi...

Colonelul își făcu o socoteală rapidă. În acele clipe Haller și Decsi se aflau înăuntru. Așadar secretara îi putea vedea și auzi în voie.

Acum pîndi și el.

Biroul stătea în toată lungimea sa drept în fața crăpăturii, iar în capătul de dincolo Beke îi putea vedea pe Pintér și Decsi, care ședeau față în față. Îi vedea chiar mai bine decît cum se vedeau ei unul pe altul.

Petrecu vreo zece minute la crăpătura ușii fără să fie atent la cuvinte. Cunoștea, oricum, esența declarațiilor celor interogați. Dar ceea ce vedea era într-adevăr important. Degetul lui Decsi se mișca întreg, sănătos, în spatele biroului.

Beke ieși mulțumit din sălița de așteptare. Ocoli iar casa, în antreu își dezbracă trencicotul și intră în cabinetul ticsit de fum de țigară.

— Ai terminat, tovarășe locotenent?

— Da, să trăiți!

Beke deschise ușa dinspre sălița de așteptare și îl pofti pe Decsi să treacă dincolo.

— Te chem imediat.

Rămînînd în doi, se întoarse spre Pintér:

— Ei?

Locotenentul vorbi în șoaptă.

— Susține că în timpul rundului fatal a fost cu domnișoara Filipp. Cînd ceasul a bătut opt, tocmai se sărutau.

— Unde stăteau? L-ai întrebat?

— În fața scrinului. Unde s-a întîmplat crima.

Beke privi dezorientat la locotenent. Dar se reculese repede.

— Interogatul poate să greșească!

Cu acestea, merse la ușă și-l chemă pe Decsi înăuntru.

27

Soția lui Haller ședea cu spinarea dreaptă pe scaun, cu picioarele lipite, ca o studentă la examenul oral. Nu trăda însă cu nimic emoția examenului. Cocul greu, roșu-arămiu, parcă îi trăgea capul spre spate: bărbia delicată o ținea în sus, voluntar, ochii verzi îl fixau plini de siguranță pe colonel.

Lui Beke nu-i făcuse niciodată plăcere să jumulească încrederea în sine a femeilor dar de data asta se văzu silit s-o facă.

— De cînd ai început să încărunțești?

Soția lui Haller își netezi părul.

— Vezi vreun fir alb?

— Nu. Doar atît, că e vopsit.

— Te înșeli. Asta-i culoarea lui naturală.

— În liceu erai blondă, un galben ca inul.

— Atunci mi-l vopseam.

— Pe vremea cînd erai elevă?

— Da...

Femeia știa că e greu să crezi una ca asta despre o fetișcană cu guler marinăresc. Adăugă repede:

— Acum, la vârsta de treizeci și șase de ani, recunosc că ar fi mai ușor de crezut tocmai invers: că-l vopsesc. Dar deocamdată nu am nevoie.

— Te felicit...

— Karcsi e de altă părere.

— Zău? I-ar place dacă ai încărungi?

— I-ar place dacă aș fi acum blondă. El s-a îndrăgostit de Schweller Emmi și în adîncul inimii pe ea a luat-o de soție...

Beke se așteptase la o opoziție dîrză. O bănuia că e o ființă care știe să se apere inteligent și convingător. Acum însă era surprins.

— Te-aș ruga să-mi vorbești mai limpede.

— Pînă la sfîrșitul războiului am fost nevoită să semăn cu fata de la care am căpătat acte ca să pot trăi neobservată. Iar ea era blondă ca paiul.

— Înțeleg. Numai că noi am dat bacalaureatul după război!

Soția lui Haller nu intră în derută.

— Crezi că era cazul să-mi dezvălui imediat adevărata identitate? Cine știe?! Dar pe-atunci mi-ar fi fost oarecum greu să mă pun față în față cu adevărul. Eram mult prea distrusă. Am petrecut numai cîteva luni la Pécs și am rămas tot Schweller Emmi. Dealtfel și ea era de prin părțile mele, fată de sași. Acum, dacă nu mă înșel, trăiește undeva în Australia...

Era o poveste convingătoare, dar colonelul – în spate cu cadavrul Beei – n-o crezu decît pe jumătate. Se gîndea la criminalii de război ce se ascundeau și care după victoria aliaților se dădeau drept evrei, făcînd rost de acte doveditoare, și astfel izbutiseră să se strecoare și să scape de justiție. Ce dovadă are că soția lui Haller spune adevărul, că

...
nu Hevesi Magda murise într-un lagăr al morții și că nu Schweller Emmi îi folosește actele? În orînduirea nouă putea avea tot atît de bine nevoie de un nume fals cum avusese nevoie Magda sub ocupația germana. Poate că Schwellerii nu urmăriseră decît să evite evacuarea și se temeau pentru averea salvată prin falsul acesta, însă e posibil și să se ascundă în spatele numelui fals din pricina unei culpe grave...

— Pe atunci voi mă considerați o aiurită, zise femeia. O fată cu care nu poți vorbi serios, care nu leagă cu nimeni o prietenie adevărată, spune baliverne, face pe misterioasă și pe nebuna. Poate că acum, în sfîrșit, mă înțelegeți.

— Nouă, ne plăceau așa cum erai, cochetă, misterioasă și de necucerit.

Beke simțea că lauda sună fals și femeia își dă seama că nu l-a putut convinge.

Și avea dreptate. Toate cîte se dezvăluiseră în timpul cercetării, puneau declarația ei sub semnul îndoielii.

— Bea a pus piciorul pe-aici pentru prima dată azi. Te-aș întreba totuși: nu a existat vreun conflict sau ceva neplăcut între voi?

— Doar un fleac. Dimineața m-am plimbat cu cineva în Mecsek și Bea ne-a văzut. Cînd a intrat aici, mă temeam că va scăpa vreo vorbă și mi-am dat seama că m-am făcut palidă. Am impresia că ați observat și voi...

Făcu o pauză, apoi continuă:

— Dealtfel respectivul e polonez.

Grija cu care dăduse socoteală și despre paloarea ei trecătoare mărturisea o minuție exagerată: Lui Beke i-ar fi plăcut dacă ar fi fost în toate la fel de exactă.

— Tu și Stefi folosiți aceeași colonie. Ți-e prietenă?

— Din contră.

— Sînteți certate?

— E exagerat. Pur și simplu nu avem de împărțit nimic.

Nici supărare, nici simpatie. Cît privește colonia, Karcsi a glumit doar. Stefi folosește întotdeauna ceva aparte iar eu numai lavandă, și foarte rar.

Beke schimbă neobservat tema.

— După cîte știu, cîndva Stefi a avut un curtezan care a fugit din țară. Nu-ți amintești de el?

— Nu l-am văzut decît în fotografie.

— Arăta bine?

— Da, așa cred. Un bărbat voinic, cu privire îndrăzneată. Ca un căpitan de corabie cu pînze dintr-un roman de aventuri. Altfel, tipul omului nesperios, pe care nu te poți baza... — Soția lui Haller rămase o clipă pe gînduri, apoi zise șovăitor: Am impresia că semăna cu Decsi. Nu numai la ochi, ci și la trăsături. Bineînțeles, o fotografie poate fi înșelătoare...

Beke ar fi vrut să încheie aici interogatoriul.

— Mulțumesc – zise curtenitor – cu ce mi-ai spus, știu un pic mai mult.

— Poate că te-aș mai putea ajuta...

Colonelul rămase surprins.

— Cu ce?

— Acum cîteva zile m-am întîlnit întîmplător la Pécs cu o fostă colegă de clasă care a devenit specialistă în istoria artelor. Venea de la Budapesta, așa că am întrebat-o dacă a văzut expoziția Csontváry. Cînd a auzit asta, mi-a povestit că acolo la Pécs i s-a vorbit nu demult despre un tablou de Csontváry, „Portocalele roșii”, care era de vînzare, dar respectiva, că era femeie, nu s-a mai prezentat a doua oară. Firește, prietenei mele i-a părut rău. Mi-a zis că tabloul e de dimensiuni mici, dar valoros, și că își aduce aminte de el de pe vremea cînd era încă studentă. L-a văzut în casa Hampel și știa că farmacistul îl luase cu el în străinătate. Era surprinsă că reapăruse acum.

Beke o privea pe femeie zîbind cu un aer neîncrezător.

— În schimb oferta a dispărut?...

Ca și cînd ar fi vrut să-i plătească pentru neîncredere, soția lui Haller îl fixă pe colonel cu un zîmbet de superioritate:

— Greșești! Prietena mea a recunoscut-o pe scena din Pécs, la un spectacol de balet. A și așteptat-o și a vorbit cu ea. Dar balerina a negat că ar fi vrut să-l vîndă.

Se ridică și rosti cu mîndria unui martor:

— Se numea Nicky Bea!

28

Vértes intră în cabinet cu o față îngrijorată.

— Ești desigur extenuat... – îi spuse colonelului.

— Nu contează. Ia loc.

Vértes se așează speriat. Arăta ca un invitat care se teme să nu deranjeze. Capul îi căzu într-o parte, exprimînd o adîncă milă:

— Nu fumezi exagerat de mult, ia spune-mi?

— Nu-ți face probleme din asta.

— Dar bineînțeles nu mă miră. În împrejurările astea? Te-apucă groaza, dom'le! Ieși să aprinzi lumina și primul lucru... dai de un cadavru! Sînt convins că-ți vor acorda o primă pentru povestea asta. Nu știi cum se obișnuiește, dar zău că ar merita. Privit cu ochi profani, cazul ăsta e mai mult decît o enigmă! Dacă ai izbuti să-i dai de fir...

Beke îi făcu semn să tacă și întinse mîna după teancul de bani.

— Putem începe imediat. Fii atent la mine. Ăștia de aici sînt o mie cinci sute de forinți și tu ai avut asupra ta două mii. Unde-i restul de cinci sute?

Vértes privea speriat.

— Nu sînt toți? Doar ți-am înmînat tot teancul de bani! rosti și glasul îi suna sincer.

— Ești sigur că tot teancul?

— N-a rămas la mine nimic.

— În cazul ăsta m-am lămurit asupra multor lucruri, Beke luă cartea de vizită. Înțeleg de ce ai ieșit afară și cum a ajuns cartea asta de vizită la tine...

Vértes începu să tremure.

— Dar n-am fost decît la closet! De ce nu mă crezi?

— Pentru că din cei două mii de forinți ai tăi am găsit cinci sute în poșeta lui Bea. Fata i-a pus separat, așa că-i ai la ea. Pînă aici te înțeleg. În fond, trebuia să te grăbești...

— Nu știu la ce faci aluzie.

— Ai să te lămurești îndată! Bani n-au zburat singuri în poșeta fetei și nici ea nu ți i-a furat. Tu i-ai dat banii. Faptul că te-a surprins că au rămas la ea cinci sute și nu sînt la tine, are o singură explicație. Credeai, amice, că i i-ai luat înapoi! Interesant, nu-i așa?

Vértes era palid ca varul.

— Într-adevăr... așa e... însă...

Beke deveni amenințător.

— Știi ce-ai luat înapoi? Acești o mie cinci sute de forinți! Cinci sute ai lăsat la ea, din grabă...

Făcu o pauză scurtă, apoi continuă de la o distanță glacială:

— Firește, poți declara și că Bea ți i-a furat. Dacă socotești că ar fi bine. Atunci ne spunem adio și te iau în primire alții...

— Dar, dragă prietene! Ce rost are asta între noi? Să te mint tocmai pe tine, de la care aștept un sprijin? Bani i i-am dat într-adevăr eu.

Cu o față pocăită, arătă spre ceasul de mîna găsit în fulgarin:

— Pentru vechitura asta.

Beke deveni iar blînd.

— Cam mult pentru el! Două mii! Zău dacă pricep ce te-a îndemnat?!

— Un fair play exagerat. Ceasul l-am găsit la Londra, pe terenul de tenis al lui Robi. L-a pierdut cineva. Tocmai atunci se afla acolo ansamblul de balet și Bea s-a milogit să i-l dau. L-a cumpărat ieftin de la mine. A doua zi însă stăpînul și-a căutat ceasul și eu le-am spus cinstit și curat ce s-a întîmplat. Mi-am dat pe loc cuvîntul de onoare că aici acasă am să-l recuperez. Sînt convins că la fel ai fi procedat și tu.

— Fără îndoială! îi dădu dreptate Beke.

— Din păcate Bea știa asta și mi-a cerut un preț de speculă. Două mii de forinți. „E o chestiune de onoare”, i-am spus azi la Pécs. Mai bine nu-i spuneam! Pesemne m-a citit că nu e vorba de glumă...

— În schimb n-a apucat să se cotrobaie în geantă... Nici n-avea cum, căci între timp au sugrumat-o...

— Dă-mi voie! Cine s-ar fi gîndit? Cine-ar fi bănuir că între timp?... Nu sînt jefuitor de cadavre! I-am dat înapoi ceasul și mi-am luat banii. Treaba asta n-ar fi mers pe față, pentru că n-ar fi acceptat. Oricum am privi-o, zău, a fost o afacere care nici după tine nu e fair.

— Știi ce? Hai să lăsăm baltă ce și cum e fair!

Vértes se îmbătoșă. Dar îndată se cocoșă iar.

— E-n regulă. Dar să știi că și eu sînt în pericol! Bestia care se ascunde pe-aici m-a luat și pe mine astă-seară la ochi.

— Nu zău! Și ce ți-a făcut?

— Mi-a trîntit o prăjitură cu frișcă în față!

— În timpul jocului?

— Atunci. La al treilea rund. Bine că nu m-a înhățat de gît, deși se pare că mă urăște. Bineînțeles, se mai poate întîmpla...

- Nu se mai poate. Vom sta de veghe.
- Îți mulțumesc, asta mă mai liniștește.
- Dar, ia spune, cum s-a întâmplat?
- Ceva m-a izbit în piept și eu am dus mâna repede acolo.

Am dat de o pastă moale, ca și cum aș fi vîrît mîna într-un platou. Din păcate era propriul meu sacou... Un costum nou-nouț!... Aș fi ieșit îndată, și din pricina frișcăi. Dar ușa de la bucătărie...

- Știu, era încuiată cu cheia.
- Nu cheia m-a împiedicat. Se răsucea foarte ușor.
- Atunci ce?
- N-am nimerit ușa. M-am tot învîrtit de colo-colo minute în șir, nici eu nu știu încotro. Parcă e forță magică nu mă lăsa să ies. Simțeam cum sînt silit să mă învîrt, de parcă eram beat...

Beke își aprinse repede o țigară.

- Foarte interesant. Doar tu nu bei niciodată și după cîte știu, n-ai băut nici azi.

— Recunosc că era ceva ciudat...

- Ciudat? Ba ceva mai mult decît ciudat! Dacă n-ar fi fost această „forță magică” Bea ar mai trăi și acum!

— Adică, vrei să spui că ai și găsit o urmă?

Beke nu răspunse nimic. Făcu semn că a încheiat și se ridică în picioare cu o față rece. Dar Vértes încă nu terminase.

- Cum văd, acolo e niște benzină, zise arătînd spre etajeră, Dacă ai fi atît de amabil și m-ai lăsa să scot pata...

Pintér se răsti la el:

- Cum vă închipuiți? Asta-i corp delict!
- Da, dar se usucă și pătrunde în stofă.
- Și ce? Tocmai de asta avem nevoie! Păcat că nu avem un fixativ!

Vértes se întristă.

— Aș mai avea o singură rugămintă... Dacă nu te superi, am la mine un mic text. O traducere brută din turcă. Aș putea între timp s-o mai șlefuiesc. E o treabă urgentă...

— Bine, e-n regulă – zise Beke – dar vezi să fi exigent. Nicio neglijență, nicio rimă forțată! Lucrează cu măiestrie, ca și cum ți-ai scrie cântecul de lebadă!

Vértes se înnegri.

— Cum? Ai zis cântec de lebadă?

— De ce nu?! E un sfat bun.

— Asta-i altceva, dădu din cap Vértes.

Și ieși cu fața destinsă.

29

Schwabik era distrus, ca un deținut scos sub escortă din celulă. Făptura sa înaltă, de sportiv, se prăbuși neputincioasă pe scaun, umerii îi căzură înainte, ca și cum ar fi zăcut săptămîni întregi neputincios pe un pat tare de închisoare.

Beke știa că speranța de a înșela pe anchetator poate fi ascunsă la fel de bine sub aparența recunoașterii vinovăției, ca și în spatele nevinovăției ostentative. Delincvenții își ascund foarte greu frica și adesea nici n-o maschează. E mai simplu să nege numai cauza emoției. Li-e frică, zic ei, dar nu pentru că sînt bănuți, ci din cauza aparențelor înșelătoare. Recunosc că au greșit, că au omis ceva care i-ar fi putut salva...

Totuși îl privea compătimator pe farmacist.

— Dacă pot, te ajut. Numai să declari totul sincer.

Schwabik ridică din umeri apatic.

— După ce am fost chemat telefonic de la Pécs am vrut să vorbesc cu tine. Atunci încă ar fi folosit.

— Și Bea voia să-mi mărturisească ceva, dar și ea a amînat. Ea nu mai poate îndrepta nimic, dar tu poți s-o faci.

— N-are niciun rost. E prea tîrziu.

Colonelul deveni glacial.

— De fapt, orice mi-ai spune, realitatea nu se schimbă. Și realitatea e că tu aveai interesul s-o ucizi pe Bea. Bea știa nu numai de tabloul Csontváry...

Schwabik se holbă surprins.

— Cum? Ți-a vorbit despre el?

— I-a vorbit altcuiva. Era evident curioasă să știe cât ar primi pe el. Sau, ca să fiu mai exact: cât ați putea primi voi doi! Căci nu e vorba numai de tablou, ci de toate bunurile lăsate de familia Hampel în Ungaria. Ce le-a rămas în casă. Și în pereți. Dar cum Bea n-a putut ajunge la acestea, te-a amestecat și pe tine în afacere. De asta n-ai dat voie să fie renovată casa. De asta i-ai respins pe zidari. Ați devenit complici, iar complicitățile adesea își devin o povară unul altuia. Mai ales când unul oscilează, se teme că celălalt vinde secretul. După toate semnele Bea era pe pragul de a o face. Din păcate a întârziat. Ne-am întâlnit înainte de masă și avea timp până seara. Dacă ar fi trăit în Apus și și-ar fi putut angaja un detectiv particular, tot nu i-ar fi mers mai bine. I-am fost la îndemână, soarta i-a oferit ocazia să mărturisească și să ceară ocrotire... Criminalul își dădea seama de asta și a lichidat repede cu ea...

Beke se opri, apoi adăugă pe un ton mai blând:

— Toate astea sînt numai teorie, pe care mai poți s-o infirmi...

Schwabik făcu un gest de deznădejde.

— Cum?

— Dacă îți poți demonstra un alibi. Spune-mi ce-ai făcut în timpul jocului. Dar pas cu pas, minut cu minut!

— Nimic. Am șezut într-un fotoliu. Știam că Ali nu mă va „ucide”, doar umbla după Bea, și de altfel treaba nu mă interesa. Nici jocul, nici toată revederea asta. Cred că uitasem

...
chiar că mă aflu aici la Csalogány. Eram singur și nu vedeam nimic.

— Nici ceasul de pe scrin?

— O dată m-am uitat la el. Era în urmă.

— Din ce deduci asta?

— Pentru că ceasul meu de mînă merge exact. De asta știu și că ai stins lumina cu cîteva minute înainte de opt. Însă ceasul de pe scrin era binișor în urmă.

— Cu cît?

— Arăta exact opt fără douăzeci.

— Curios. Ceilalți au auzit că a bătut ora opt. Cîteva minute după ce am ieșit eu din odaie.

Schwabik dădu din umeri.

— Poate. Poate că și eu am auzit bătaia ceasului, însă nu mi amintesc. Dar cadranul l-am văzut clar.

Beke își potrivi ceasul de mînă la opt fără douăzeci. Se uită la el, apoi răsuci la loc arătătorul.

— Mă bucur că-mi ușurezi munca. Dacă recunoști că ai vrut să vorbești cu mine, evident nu negi nici ce ți-am spus despre averea Hampel. Pentru că despre asta ai vrut să-mi vorbești! Despre secretul care te lega de Bea...

Schwabik privi recunoscător la colonel.

— Așa e! Mă hotărîsem încă la prînz: dacă primesc o veste bună la telefon, îți povestesc tot.

— Ce veste bună sperai să primești?

— Că nu am cancer la laringe.

— Pentru asta ai fost chemat azi-noapte la telefon?

— Da, m-a chemat medicul. Mi-a transmis rezultatul analizei histologice. După opinia lui, e negativă...

— Și l-ai crezut?

— Nu. Mai exact l-am crezut numai cîteva clipe. Apoi mi-am dat seama că e datoria lui să mintă... — Tăcu, apoi adăugă disperat: Din clipa cînd sînt suspectat de crimă, am început

să cred că nu am cancer. Adică de cînd sînt amenințat de un pericol de moarte adevărat.

— Treaba asta-i foarte instructivă, dar nu schimbă realitățile. Nici faptul că ai neglijat datoria de a mă informa, nici bănuiala că ai ucis pe cineva premeditat, din motive materiale. Pe singurul om, în afară de tine, care știa de avere!

Beke așteaptă ca Schwabik să realizeze în ce mocirlă s-a băgat. Apoi îi aruncă un colac de salvare:

— Asta presupunînd că într-adevăr n-ați știut decît voi doi de avere. Că nu există altcineva în calea căruia vă aflați amîndoi! Gîndește-te, cine ar putea fi? Cine putea să afle de secret?

Schwabik se frămîntă îndelung.

— Bea... Poate doar dacă a amestecat-o în treaba asta pe vreo prietenă de-a ei...

— Poate. Însă Bea e moartă și respectiva e în siguranță. Iar tu te afli aici!...

Pînă la urmă farmacistul se decise:

— S-ar putea ca să fi descoperit nevastă-mea. Dacă da, atunci s-ar fi putut să-i și spună cuiva. Sînt aproape sigur că a spus! Iar respectivul a transmis mai departe... Pînă cînd criminalul a aflat de treaba asta.

— Să presupunem... Și Márta cum putea ști?

— Poate că ne-a auzit. Într-o după-amiază, cînd Bea s-a întîlnit în secret cu mine într-o cofetărie, ne-a urmărit și a fost și ea acolo. Am observat atunci un bărbat, ședea cu spatele la noi și citea un ziar. Chiar la masa învecinată...

— Începe să devină interesant.

— Întîmplător m-am uitat la pantofii lui și mi s-a oprit respirația. Purta pantofii mei. M-am uitat mai atent și atunci am observat și pantalonii mei. Firește, poate că m-a furat imaginației, doar mulți poartă haine ca ale mele... Peste cîteva minute a plătit fără să scoată o vorbă și s-a ridicat. Și atunci,

cum se îndrepta spre ieșire, am avut impresia că recunosc în oglindă fața Mărtei! Dar repet: putea fi și o iluzie.

Întotdeauna mă temeam să nu ne surprindă împreună și am ajuns să suspectez pînă și pe bărbați că ar fi ea! Totuși, croiala și cusătura...

Beke nu mai știa dacă trebuie să admire uimit istorioara subtilă a lui Schwabik sau rafinamentul bolnăvicios al femeii. Se sculă cu o expresie rezervată pe față.

— E ceva neverosimil. Deși Márta știe să se poarte destul de extravagant...

— Ce speranțe pot avea? Spune-mi!

— De cancer în niciun caz. Iar cercetarea continuă!

Schwabik se și afla în antreu cînd colonelul strigă după el:

— O clipă! Cum se numea farmacia Hampelilor?

— Îi spunea „Arhanghelul”. Farmacia „Arhanghelul”.

— Aha! Așa e! Îmi amintesc. Și eu țin minte tot așa...

30

— Care-i părerea dumatilă? îi întrebă Beke pe locotenent. Pintér era gata cu răspunsul.

— Eu unul văd trei posibilități. Prima: farmacistul e cel care a ucis și nevastă-sa a trîncănit dînd de gol ca o naivă motivul inițial. În cazul acesta se pare că madam Schwabik nici nu știa de valorile ascunse. Pur și simplu era numai geloasă pe balerină. A doua posibilitate: a ucis nevastă-sa. Din gelozie sau pentru a-și păstra împreună cu averea și soțul.

— Numai că – îl întrerupse Beke – cei doi se acuză reciproc! Rafinat și ascuns, aproape lăsînd în seama noastră să tragem concluziile culpei. Femeia l-a vîrît la apă pe bărbatu-său, iar bărbatul pe femeie. Ai avea siguranța că vreunul a făcut-o nevinovat și de bună credință? Pentru a ușura

cercetările? Poate se tem unul de altul? Fiecare îl socotește pe celălalt dușman?

— A treia presupunere se leagă tocmai de asta, zise locotenentul. Și în acest caz făptașul este femeia, dar fiind geloasă nu pe bărbat, ci pe femeie. A sugrumat-o nu pe rivala ei, ci pe partenera ei. Pe partenera care s-a despărțit de ea, a intrat în relații cu bărbatul ei și era pe cale să se adreseze poliției pentru a scăpa de pisălogeala unei femei bolnăvicioase. Căci madam Schwabik spera să moară bărbatul ei, aștepta ca în curînd cancerul să le scape pe ele de povara celui de al treilea și averea lui Hampel să le rămînă lor două! Așadar Schwabik și Bea se pregăteau să anunțe într-adevăr autoritățile despre bunurile tănuite, iar femeia ar fi pierdut tot. Așa s-a decis să ucidă. Însă înainte de asta a jucat rolul de femeie geloasă, care tremură că soțul o părăsește și care habar n-are de lucrurile ascunse în perete. Farmacistul pare-se că nici nu i-a vorbit de secretul ăsta, dar madam Schwabik a aflat ușor. E de ajuns să ne gîndim la chestia cu sutele însemnate, ca să ne dăm seama că omul era spionat. În orice caz soția farmacistului consideră că ignoranța e un bun alibi. Acum face tot ce poate ca bănuiala să cadă asupra soțului ei. Așa, răzbunarea ar fi deplină! A ucis-o pe fată, iar pe seducător îl pune-n ștreang. Cît privește averea ascunsă, o parte se pare că a și fituit-o. Chiar dacă Schwabik ar da o informație exactă, o listă amănunțită, cine l-ar mai crede pe un criminal?

— E un tablou interesant. Păcat că lipsesc din el multe culori care s-au prezentat foarte stridente în declarații. De pildă declarația soției lui Schwabik că în timpul rundului fatal s-a împiedicat pe întuneric de Filipp Stefi...

— Asta poate fi o minciună. Dacă e adevărat că în același timp secretara flirta cu Decsi, madam Schwabik nu se putea întîlni în niciun chip cu Stefi! S-a întîlnit cu Bea și a sugrumat-o. Domnișoara Filipp, pe care desigur nu

întîmplător ați lăsat-o la urmă, tovarășe colonel, va limpezi chestiunea asta...

— Să sperăm. Atunci adu-o aici.

Stefi era singura femeie care și-a luat și poșeta la interogatoriu.

— Poate sînteți curios dacă ascund ceva. Pofțiți, cercetați-o!

— Nu-i nevoie. Ceea ce sînt curios să văd îmi vei putea da chiar dumneata, fără să cercetez.

— Și ce anume ar fi?

— O fotografie a curtezanului dumitale de demult.

Stefi cotrobăi prin poșetă după fotografie.

— Poftim.

Fotografia era tăiată în două. Jumătatea care ar fi înfățișat persoana ce stătea lîngă tînăr era tăiată. Tînărul însă semăna într-adevăr cu Decsi.

— Nu știi cine lipsește din fotografie?

Stefi făcu o mutră acră.

— Predecesoarea mea. În timpul evacuării nu prea se fotografiau oamenii. Pur și simplu a tăiat-o pe vechea lui iubită. Mi-a spus doar că era o fată frumoasă, cu păr lung, roșcat, și cu ochi violacei. Trebuie să fi fost o păpușică delicată, sensibilă, elegantă.

Beke se gîndea la șușoteala din întuneric: „În fotografie erați doi. El și dumneata” Dar în toată societatea nu era nicio femeie căreia i s-ar fi putut adresa familiar cu „dumneata”!

Îi restitui fotografia.

— Trebuie să te fi simțit ciudat cînd l-ai văzut pe doctorul Decsi! Seamănă într-adevăr foarte mult cu tînărul dumitale de pe vremuri.

— A fost, ce-i drept, o senzație stranie. Într-atît, încît m-am și ambalat puțin după prietenul dumneavoastră...

— Aș dori să fii sinceră față de mine. Ce-ai făcut în timpul celui de-al treilea rund al jocului?

— M-am sărutat cu doctorul Decsi.

— Unde?

— În salon. În apropierea sobei.

— Deci nu lângă scrin?

— Unde?!

Stefi se uită la colonel de parcă ar fi întrebat-o o prostie.

Beke clătină din cap amical.

— E-n regulă. Dar de ce v-ați căutat unul pe altul numai în cel de al treilea rund?

— Ce găsiți ciudat în asta?

— Pentru că în rundul al doilea Haller a fost cel care a vrut să te sărute pe dumneata...

— Șeful meu a glumit! Dacă ar fi vrut într-adevăr să se dea la mine, ar fi avut sute de ocazii pînă acum. Asta o știți și dumneavoastră.

— Ai dreptate.

— Beke își aprinse o țigară prefăcîndu-se că e indiferent. Dar zadarnic scutura bățul aprins, flăcăriua nu voia să se stingă.

— În timpul primului rund nu te-ai împiedicat de cineva?

— De cine?

— Nu știu și poate că nu știi nici dumneata. Dar respectivul își putea da seama pe cine a apucat!

— După ce?

— După frizură. Dumneata ești singura femeie de aici care poartă părul tuns scurt. Dealtfel, dacă nu mă înșel, azi-dimineață ai fost la coafor...

— Nu vă înșelați.

— Stefi zîmbi.

— Deși ți-ai pieptănat binișor părul.

— Da, pentru că se lipise.

— L-a udat ploaia?

— Da. Și pe deasupra din pricina dumneavoastră. Șeful meu s-a apucat să culeagă ciuperci pe o ploaie torențială pentru ospățul dumneavoastră. Mi-am zis să nu-l las să se facă ciuciulete. I-am dus fișul în pădure.

— Adevărat, dumneata nu ești sclifosită. Haller zicea că ai fost o sportivă de vîrf.

— A! Îmi ziceau în bătaie de joc atleta de cîlți!

Beke se uită la inelul cu turcoază de pe degetul fetei.

— Îl ai de la curtezan?

— Da de unde! Din familie...

Stefi ridică mîna în dreptul colonelului.

— Priviți-l mai atent.

În inel era o piatră mare, strălucitoare.

— Ați vrea să-l scoateți puțin?

— Nu iese. E prea strîmt. Îl port de cînd eram mică. Dacă vreți, puteți să-l tăiați...

— Mulțumesc, nu-i nevoie. Am încheiat.

Beke îi făcu semn lui Pintér s-o conducă pe Stefi în sufragerie.

Trecuse de zece și jumătate.

31

În afară de opt pahare cu apă, pe care Beke le dusesese personal în sufragerie, cei opt suspectați nu primiră nici măcar ceva băutură. Ședeau de cîteva ceasuri la masă, în spatele ușilor încuiate. Tăcerea, așteptarea interogatoriului, încordarea, întrebarea cine va fi cel ce nu se mai întoarce din cabinet, deveniseră din ce în ce mai apăsătoare. În schimb, speranța că în cele din urmă vor fi puși în libertate, sporea cu fiecare nou reîntors.

Cînd Stefi, pe care Beke o lăsase ultima, se așeză iar

printre ei, cînd își dădură seama că sînt în continuare sub presiune și criminalul continuă să fie printre ei, atmosfera deveni insuportabilă. Nevasta lui Schwabik izbucni:

— Porcărie! strigă. Da-ți-mi drumul imediat de aici! Nu vreau să fiu omorîtă!

— Tăcere! se răsti omul din garda muncitorească îndreptînd spre ea automatul.

Însă femeia continuă să țipe ca o isterică:

— Poftim! Împușcă-mă! Tot e mai bine decît să fiu sugrumată! Criminalul e aici și abia așteaptă să-l lichideze pe următorul!...

Minerul își potrivi arma.

— Ați înnebunit? Cum vă imaginați că v-ar putea ataca? Schwabik îi aruncă muncitorului o privire încruntată.

— Ajunge un scurtcircuit...

În clipa aceea intră Pintér.

— Vă cheamă tovarășul colonel, i se adresă amfitrionului.

— Iar? șopti surprins Ali.

Vértes dădu din mîna descurajat.

— Eram sigur. Iar o luăm de la cap...

Pe medic îl surprinse că locotenentul îl conduce nu spre cabinet, ci spre locuință.

Beke ședea în salon și îi oferi un scaun lui Haller.

Moarta nu se mai afla în casă.

Medicul se ptăbuși apatic în fotoliu.

— Nu știu ce ți-aș mai putea spune.

— Doar un mărunțiș. Dacă ești în stare să-ți reamintești...

— Poftim!

— Ați făcut curățenie mare la voi de curînd?

— Da, s-a făcut. Toată casa a fost întoarsă pe dos! Toată mobila scoasă afară – cum se obișnuiește. Nu aveam nici unde să șed! Și toate astea din pricina voastră, de dragul oaspeților... Știi obiceiul meu: cînd vine un bolnav în

particular, pe cei ce-l însoțesc îi invit în salon și le ofer un pic de băutură. Ce mai, zilele trecute, n-am avut nici unde să-i poftesc...

— Când s-a sfârșit curățenia casei?

— Ieri la prînz era iar ordine. Îmi amintesc, pentru că o pacientă a sosit cu copilul ei. Știi cum e la țară: țăranii așteaptă ca medicul să fie în toane bune! L-am luat deci pe mititel și l-am adus aici. Timp de zece minute cît am consultat-o pe mamă, s-a jucat aici pe covor.

— Cu ce? Nu-ți amintești?

Haller se ridică zîbind și luă o cutie de carton dintre rafturile cu cărți.

— Poftim. O amintire din copilărie. Dominouri, cuburi, bile.

— Mulțumesc. Le poți pune la loc.

În timpul acesta în sufragerie învățătoarea se apucă să aprindă lumînările colorate înșirate pe masă. Poate că detenția va fi totuși scurtă.

Tocmai ajunsese la lumînarea din dreptul lui Decsi, cînd fața acestuia luminată de flacăra aprinsă se învineți.

Bărbatul se crispă, își duse mîna la stomac și se prăbuși moale de pe scaun. Înainte de a-i putea sări cineva în ajutor, căzu pe jos, se îndreptă și se întinse.

Pe masă, pe o farfurie neatinsă, stătea paharul de apă golit.

În salon se auziră strigătele și alergătura oamenilor înspăimîntați. Beke sări în picioare și se repezi în sufragerie.

Haller rămase cu locotenentul.

— Ce s-a întîmplat? întrebă.

— Nimic în legătură cu dumneavoastră.

Însă medicul observă că ofițerul abia se poate stăpîni.

Pintér devenise la fel de palid și de nervos ca și el.

Șezură cîteva minute ca muți.

Colonelul se întoarse cu o față întunecată, dar flegmatică.

— Decsi s-a otrăvit.

Haller sări în picioare.

— Unde e?

— În cabinet. Dar nu mai e nevoie de tine.

— A murit?

— A înghițit cianură. Singura otravă căreia îi cunosc manifestările. E limpede că a ținut capsula în gură...

Beke se așază obosit.

— Îmi pare rău, nu-mi vine să cred nici acum, dar el e făptașul. Se pare că s-a întâmplat ceea ce se numește o criză psihică. Se temea, și i-au cedat nervii. Treaba o s-o lămurească mai încolo oamenii de la secția de cercetări din Pécs. Sper ca pînă-n zori să sosească.

Se întoarse spre Pintér:

— Casa însă rămîne încuiată pînă atunci, iar cei reținuți nu vor scoate piciorul din sufragerie. Îi ținem în continuare sub o supraveghere strictă.

— Am înțeles.

— Condu-l înapoi pe domnul doctor și comunică-le ce am spus.

Pintér dădu să pornească, dar Beke îl opri.

— Încă ceva! Dacă vreunul vrea să-mi vorbească, să se prezinte.

Locotenentul se întoarse cu secretara. Stefi era palidă, dar hotărîtă.

— Adineauri v-am mințit. Nu m-am sărutat cu Decsi.

Cînd s-a petrecut crima nu eram cu el.

— Înțeleg. Și de ce ai vrut să mă înșeli?

— Pentru că Decsi îmi era simpatic. L-am văzut că era în încurcătură. Am vrut să-l salvez.

Beke se uită cu reproș la față.

— Crezi că n-am ghicit?

Stefi ridică din umeri.

— Dacă era mai deștept, l-aș fi putut salva. Iar în privința celeilalte întrebări, în timpul primului rund m-a apucat într-adevăr cineva... Firește, doar în fugă. Dar tot atît de posibil e să mă fi înșelat.

— Natural. Chestiunile astea nu sînt niciodată certe, în orice caz ai făcut bine că ai recunoscut. Cu atît mai mult cu cît mai atenuază minciuna de adineauri. Mai precis răspunderea pe care ți-o iei pentru ea.

— Sper că aveți un suflet generos. Femeile sînt sensibile și Decsi semăna într-adevăr cu băiatul care-mi făcea curte pe vremuri. Acum am senzația ca și cum pentru mine ar fi murit a doua oară. Dar asta-i o chestiune personală.

Stefi se întoarce și ieși cu pași liniștiți.

Beke își răsfoi însemnările, așteptînd dacă se mai prezintă careva.

Însă locotenentul se întoarce singur din sufragerie.

32

Pintér făcea pentru prima oară cercetări împreună cu colonelul, pe care secția operativă îl considera drept unul dintre cei mai capabili ofițeri ai săi. Era așadar împins de o curiozitate explicabilă: voia să știe tot ce trecea prin capul superiorului său. Beke îl informa serviabil despre raționamentele sale și îl interesa și părerea locotenentului. Cei doi ofițeri discutau rezultatul după fiecare interogatoriu. Însă Pintér avea senzația că Beke îi ascunde anumite amănunte.

— Mai e o jumătate de ceas și ai să vezi și dumneata limpede, zise colonelul. Pînă atunci îți cer răbdare. Trebuie să rezolvăm două experiențe interesante...

Pintér dădu din cap gata să-i stea la dispoziție.

— Prima o și începem. Ieși în antreu, stingi lumina și aștepti pînă te chem înăuntru.

Locotenentului i se păru stranie dispoziția, dar se supuse fără să scoată un cuvînt.

Pintér știa că în încăperile învecinate cu antreul nu se afla nimeni. Cu excepția moartei și a lui Decsi, care zăceau în cabinet, pe masa de operație și pe canapea. Locotenentul nu era fricos din fire, totuși acum nu se simțea în apele lui pe întuneric și își duse mîna la revolver.

În sfîrșit auzi glasul colonelului:

— Poți veni!

Pintér pipăi clanța și deschise ușa.

În salon era întuneric beznă.

— Vino mai aproape! auzi ordinul lui Beke.

Pintér făcu cîțiva pași în întuneric, apoi iar se opri.

— Vezi cadranul ceasului?

— Da...

— Întoarce-te cu fața spre el. Te-ai întors?

— Da.

— Citește cît e ceasul!

— Arată miezul nopții.

— Mulțumesc.

Beke se duse la comutator și aprinse lumina.

Ceasul de pe scrin arăta fix unsprezece.

Văzînd asta, se lumineă brusc și Pintér:

— Cred că înțeleg. Dacă un arătător e acoperit, omul se gîndește fără să vrea la timpul cînd cele două tocmai se suprapun. E posibil ca și în clipa crimei să se fi întîmplat așa? De asta să fi văzut Schwabik opt fără douăzeci în loc de opt?

Beke îi confirmă cu un zîmbet.

— Dacă s-a întîmplat într-adevăr așa, sîntem aproape de țintă. Dar acum să ne ocupăm un pic de doamna Schwabik. Te rog s-o conduci aici.

...

Pintér o aduse pe farmacistă, apoi, la un semn al colonelului, ieși în antreu, unde-și aprinse o țigară.

După părerea lui, superiorul său juca un joc periculos. I-ar fi plăcut să se vadă cât mai repede peste următorul sfert de ceas.

Beke o privi amical pe femeie.

— Sper să mă ajuți. Trebuie să aflu cu cine te-ai întâlnit pe întuneric în timpul celui de al treilea rund, când ceasornicul a bătut ora opt.

— Am mai spus. Cu Filipp Stefi.

— Nouă, detectivilor, ne place să reconstituim cele întâmplate. Trebuie să reconstituim cazul.

— Ce?! Doar nu-ți imaginezi că m-am apucat pe mine însămi! Dumneata dorești să fiu iar cu criminalul pe întuneric? Dacă-i chemi pe toți șase aici și stingi lumina, va fi și criminalul printre ei! Că Vértes...

— Nu fac întuneric și nu are să te atace nimeni. Reconstituirea o facem pe lumină. Cu o singură excepție: numai dumneata nu ai să vezi.

— Cum adică?

— Nu avem nevoie decît de o eșarfă. Iar asta e aici!...

Soția lui Schwabik se cutremură.

— Nu accept! Nu îngădui să fiu legată la ochi!

— Dumneata însăși ai declarat, că îmi stai la dispoziție.

Dacă te opui, nu poți conta pe apărarea mea.

Femeia se prăbuși într-un fotoliu, cu o disperare exagerată.

— Poftește, fă ce vrei!

— N-ai niciun motiv să-ți fie frică. Nu le chem înăuntru decît pe Stefi, pe Magda și pe învățătoare. Lumina o lăsăm aprinsă și-i țin pe toți sub ochi. Dealtfel am și o armă la mine...

Beke o legă cu grijă pe femeie la ochi, fiind atent ca eșarfa

să-i acopere perfect ochii. Apoi se duse la ușa dinspre fumoa-
ra și anunță:

— Pot veni cele trei!

Deși eșarfa îi acoperea și urechile, soția lui Schwabik auzi
zgomotul metalic al broaștei.

— De ce mă încui?

— Pentru ca să fim în siguranță.

Glasul ridicat al lui Beke se auzea limpede și din partea
cealaltă a odăii:

— Scoală-te, întinde mâinile în față și pornește!

Femeia porni înainte bîjbîind ca orbii. Dădu ocol prin
cameră. În apropierea ei parchetul scîrțîia iar și iar și în astfel
de clipe mâinile ei apucau în gol. Fața i se îmbrobonise de
sudoare sub eșarfă, picioarele începură să-i amortească de
încordare și emoție. În sfîrșit țipă ascutit:

— Ea a fost! Am simțit!

— Ești sigură?

În clipa aceea femeia atinse a doua oară acel ceva mătăsos
peste care alunecase mîna ei în timpul rundului fatal.

— Ea e!

— Bine, poți să scoți eșarfa!

Nevasta lui Schwabik își smulse eșarfa și se făcu albă ca
varul.

În salon erau numai doi. Ea și Beke.

Femeia țipă, apoi sări la ușa încuiată, s-o spargă.

— Criminalul! Dumneata ești criminalul! strigă.

Beke deschise ușa dinspre antreu și-l lăsa pe locotenent să
intre.

— Te rog s-o conduci pe dumneaei înapoi în sufragerie.

Rămas singur, colonelul se duse în fața oglinzii. Vîrî mîna
în buzunar și-și puse capișonul brun al lui Nicky Bea.

Capișonul din fire sintetice, imitînd o perucă, foarte la modă.

Pintér, întorcîndu-se, se holbă la el ca năuc.

— De unde a mai apărut asta?

— Era agățată afară în cuier.

33

La țipătul soției lui Schwabik, în sufragerie aproape să izbucnească panică. Dar Beke apărură repede printre ei și-i liniști.

— După comunicarea radiofonică de la centru trebuie să așteptăm grupul de anchetă de la Pécs. Dar vă pot înștiința de pe acum că de fapt cazul e rezolvat. Avem dovezi că Decsi era agent străin.

Lăsă o pauză de efect, apoi continuă:

— Motivul faptei criminale e, firește, secret de stat.

Pentru voi important e că nu rămâneți în detenție preventivă. În zori sînteți liberi.

Se întoarse către amfitrion:

— Cînd pornește primul autobuz spre Pécs?

— La cinci și zece.

— La cinci și zece puteți călători toți.

Beke vorbea cu o ușurare vizibilă, mai degrabă amicală decît oficial. Pe un ton, ca și cum nu s-ar mai gîndi nici în ruptul capului să mai caute pe făptaș printre ei.

— Dumneavoastră, tovarăși – se întoarse spre cei doi din gărzile patriotice – puteți pleca acasă. Vă mulțumesc pentru ajutor, acum ne descurcăm și singuri. N-are rost să stați de pază, dimineața trebuie să lucrați.

Societatea răsuflă ușurată. Comportarea colonelului dovedea că sinuciderea lui Decsi rezolvase într-adevăr cazul.

— Din partea mea – zise bătrînul miner – pot rămîne cu dragă inimă aici.

Beke clătină din cap.

— Du-te liniștit acasă.

Cum nu se mișcară din loc, ridică glasul.

— Tovarăși, cercetarea o conduc eu. Nu mai puteți rămîne în casă nici măcar din curiozitate. Cazul revine în exclusivitate autorităților.

Pintér le făcu semn oamenilor să se grăbească, drept care se urniră din loc. Beke dădu mîna cu ei și le mulțumi încă o dată pentru ajutor. Dar numai învățătoarea era zîmbitoare, cei doi bărbați se arătau jigniți. Ar fi vrut să fie de față la deznodămînt. Iar acum erau pur și simplu expediați acasă!

Societatea era cu atît mai bucuroasă că pleacă. Erau sătui de atîta pază, de vederea armelor automate.

— Porcărie! exclamă Ali. Dar eu știu un singur lucru: mi-e o foame de lup!

— Adică ce crezi tu, că nouă nu ne-o fi?! zise Vértés aprinzîndu-și ultima țigară „Mátra”

Soția lui Haller se întoarse spre Beke:

— Să aduc ceva? Poate cîteva sandviciuri...

— Mai degrabă aș avea poftă de ceva cald. — Baksay aruncă o privire sfredelitoare spre colonel: — Dacă ne-ai permite...

— Pentru friptură – zise amfitrioana – e nevoie cel puțin un ceas!

— Atunci fă omletă. Niște ouă s-or găsi! Și cîteva felii de șuncă...

— Șuncă nu am. Dar vă pot da cîrnați sau ciuperci.

— Fie. Însă din amîndouă. Ali luă scrumiera, pescui cel mai lung chiștoc și îl aprinse satisfăcut.

Nevasta lui Schwabik, pe lîngă urechea căreia cuvîntul „ciuperci” trecu aproape neobservat, țipă pe neașteptate:

— Ești nebun! Vrei să fi otrăvit?

— Dacă e vorba de starea nervilor, ai face mai bine să taci dumneata! Vértés încă nu uitase că soția lui Schwabik se mutase ostentativ de lîngă el.

Soția lui Haller se uită la Beke neștiind ce să facă și cum.

Colonelul, care stătea în spatele farmacistei, își duse mâna la frunte și făcu un semn abia sesizabil. Amfitrioana îl înțelese.

— Dacă ți-e frică – îi zise cu glas blînd farmacistei – atunci moaie întîi un pic de pîine în sos. Dealtfel îți promit că eu am să mănînc prima. Dacă asta te poate liniști...

— În orice caz, zise jignită soția lui Schwabik, după cele întîmplate, chiar așteptăm!

Amfitrioana vru să pornească, dar Beke o opri.

— O clipă!

Dinspre poartă parcă se auzi sunînd. Într-adevăr, după cîteva clipe intră Pintér. Era emoționat și dezorientat.

— Doctorul e chemat la un bolnav.

— Cine-i? întrebă Haller.

— O țarancă. Bărbatul ei are diabet. Îi e rău. Locuiesc foarte aproape.

Medicul dădu din cap.

— Știu. E nea Kovácsovics. Trebuie să-i fac imediat o injecție.

Se făcu liniște. Toți se uitau la Beke.

Colonelul știa că și pînă acum comisese o iregularitate: îngăduise ca pentru încercarea lipsită de speranțe să fie mișcat cadavrul. De data asta nu mai vroia să cedeze.

— Nimeni nu părăsește încăperea!

Haller se enervă.

— Dacă n-ai încredere în mine, trimite pe Stefi sau pe Sica. Indiferent, numai să-i poată face o injecție.

Baksay interveni:

— Și eu mă pricep la atîta!

Vértés ridică ochii din hîrtoagele sale cu traduceri din turcă.

— Te rog, dacă e nevoie, poți conta oricum pe mine. Eu îi făceam bieteii maică-mii injecțiile cu insulină!

Schwabik se oferi la rîndul său:

— Dacă-mi permiteți, am să merg eu împreună cu tovarășul locotenent. Cît timp am lucrat la țară, am fost solicitat de multe ori. Satul nu avea medic...

— Orice cuvînt e de prisos! rosti sec Beke.

— Adică să se prăpădească? strigă farmacistă.

Se enervă și Ali.

— E inuman!

— N-ai decît să depui o plîngere cînd ajungi la Pécs!

Beke simți că glasul său sună suspect de nepăsător.

Încercă s-o dreagă:

— Și pe mine mă supără treaba asta...

Însă fraza venea prea tîrziu. Beke se aplecă la urechea lui Pintér și-i șopti ceva.

Locotenentul ieși.

Beke își scoase portțigaretul.

— Poftim, aprindeți-vă cîte-o țigară.

Toți rămaseră rigizi. Reci și dușmănoși. Colonelul ridică din umeri și se așează în capul mesei.

— Nu vreți nici să cinați? Zău?! Ieși puțințel afară, Magda, zise zîmbindu-i amfitrioanei.

Pintér se și afla în bucătărie, așezat lîngă cuptor.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă.

— Sparge te rog ouăle astea.

Femeia aprinse reșoul electric și își scoase la îndemîină cele necesare. Nu peste mult untura începu să sfîrîie și ceapa să se rumenească. Pintér sparse ouăle. Apoi deodată se uita la femeie.

— E ceva în neregulă? o întrebă.

— Nu găsesc ciupercile. Deși erau aici pe policioară. Poate știe bărbatu-meu...

— Îl întreb îndată.

— Nu ți-e frică să mă lași singură?

Pintér doar cît întrebă în sufragerie, că se și întoarse repede:

— Domnul doctor zise că sînt în spatele compotului de pere.

Sacoșa era într-adevăr acolo. Cît ai bate din palme omleta era gata, amfitrioana o gustă, apoi o deșertă cu grijă în platou. Între timp Pintér tăie pîine.

Intrară în sufragerie.

Amfitrioana puse platoul pe masă și făcu semn să ia loc și ofițerul...

Locotenentul se uită la Beke să vadă dacă se poate așeza.

— Întîi du-te și încuie ușa cabinetului. Ia cu dumneata cheia.

Pintér ieși fără să scoată o vorbă

— Atunci – zise amfitrioana – pot începe...

Întinse mîna după lingură și se servi prima din omletă.

Beke o privea atent, apoi i se adresă brusc:

— Așteaptă! Întîi o mică întrebare... Unde ai cumpărat ciupercile?

— La Pécs. M-a rugat bărbatul meu să aduc de la piață.

Colonelul dădu din cap.

— Mulțumesc. Atunci nu mai mănîncă nimeni. Criminalul nu a înghițit cianură. Criminalul trăiește și a vrut să ne omoare pe toți.

Beke cunoștea această liniște care se așternuse acum în sufragerie. Era o liniște sufocantă, gîtuitoare, ca înainte de pronunțarea unei condamnări la moarte.

Începu pe un ton grav, calm:

— Nicky Bea a vrut să stea de vorbă cu mine încă la Pécs, la cafenea. Știa că se află în pericol. Dar mai târziu s-a răzgîndit. Pare-se pentru că mai vroia să lămurească o discuție secretă cu tine.

Beke îl aținti pe Schwabik:

— Nu despre articole cosmetice! Mi-am dat seama de asta încă atunci cînd am găsit-o la tine la farmacie și ai schimbat imediat vorba cu destulă stîngăcie. Se vedea după amîndoi că Bea nu e o clientă oarecare! Firește, n-aveam cum să cunosc natura relației voastre. Materială? Sexuală? Puteam presupune orice. Apoi încet-încet mi-am dat seama ce se ascunde în spatele ei. O avere importantă, ascunsă în zidurile casei Hampel. Acolo, unde locuiești tu acum. V-ați aliat cu scopul să vă însușiți averea asta. E un lucru pe care ție ți l-am mai spus, dar acum am considerat necesar să vi-l înfățișez tuturor.

— Dar nu ne-am atins de nimic! Nici cu un deget! Desfaceți pereții! Dărîmați casa! strigă farmacistul pierzîndu-și stăpînirea de sine.

Soția lui Schwabik interveni:

— Dar pe cheltuiala statului!

Colonelul continuă:

— Cum am mai spus, victima voia să stea de vorbă cu mine. Dar în cafenea n-a avut decît o clipă scurtă. A izbutit doar să semnaleze că se teme de ceva. Asta s-a întîmplat cînd Baksay s-a dus la tejgheaua barului. Să fi fost întîmplător că fata a apelat la mine în acea clipă cînd am rămas între patru ochi? Posibil. Dar cine a invitat-o aici, la Csalogány? Cine a creat ocazia să fie ucisă? Cine a propus jocul? Baksay! În rundul al treilea hîrtiuța pe care scria „criminal” a ajuns la Baksay. El stăpînea situația! A tras de timp pînă cînd i-a convenit! Ba, mai mult, a născocit și un truc aparte, pentru a mă distra pe mine de la joc acolo afară. De asta mi-a ascuns pisica în buzunarul trencicotului...

Ziaristul deveni alb ca varul.

— Aparențe! Toate-s numai aparențe!... Eu n-aș fi în stare... n-aș putea să sugrum nici măcar un pui de pisică... Nu? — exclamă întorcându-se spre ceilalți.

Dar fețele celorlalți nu exprimau decît indiferență glacială. Numai Vértesszõ opti:

— Niciun pui de pisică! Asta-i bună... Deci, așa stăm?!... Veșnicul milog! Și eu, dobitocul, habar n-aveam! S-a fofilat de două ori cu un pol luat împrumut de la mine!

Colonelul continuă:

— Criminalul, firește, are nevoie și de alibi. De cineva care e din capul locului suspect și-i poate azvîrli în cîrcă crima. Decși îi picase tocmai la fix. Se întorsese nu demult din Suedia, unde a avut o misiune secretă. Poate că a fost cumpărat și instruit acolo în străinătate de alții, și-a zis criminalul. Însă chiar dacă ar fi nevinovat, tot se comportă suspect. Greșește la numeroase întrebări, nu-și aduce aminte de trecut. Ca și cum n-ar fi el!... Apoi, poftim mîna! Mîna boantă, care poate fi imitată. Urmele degetelor se învinețesc mai tîrziu și vor fi o dovadă a vinovăției lui!...

Pe neașteptate, Beke se întoarse spre Haller:

— Ali era suspect, tu însă erai neprihănit. Ce motiv ai fi avut s-o ucizi pe Bea? Doar n-o cunoșteai, nu știai nici măcar că vine aici cu noi. Niciun mobil, niciun motiv! În afară de unul. Acela că atunci cînd a sosit Bea, nevastă-ta s-a uitat speriată la ea. Deci nevastă-ta o cunoștea. Poate numai superficial. Dar tot atît de bine putea s-o cunoască și în așa fel încît pentru ea să însemne un pericol mortal!... Iar aici trebuie să mă întorc undeva în trecut. Eu nu te consideram un simpatizant al naziștilor. Pentru două-trei denunțuri antisemite? Însă un singur lucru nu l-am putut pricepe nici în ruptul capului.

— Care? întrebă medicul cu un calm filosofic.

— Păi, că te-ai însurat tocmai cu o evreică.

— Oamenii mai și greșesc uneori...

— Nu eram însă sigur. S-a petrecut aici un schimb de nume. Și întrebarea e: cînd? În timpul războiului, sau mai târziu? În anii persecuției rasiale sau pe vremea verificărilor? A doua întrebare e: oare fata ce se ascundea și-a luat un nume străin? sau e odrasla înfricoșată a unui criminal de război? Avem de-a face cu Hevesi Magda sau cu Schweller Emmi? În cazul al doilea e de înțeles dacă se înspăimîntă. Nimerește aici o fată, care o recunoaște, înainte de a da-o de gol, voi trebuie s-o lichidați. Iar tu îți și asumi asta...

Haller zîmbea amărît.

— Romantică poveste! E exact ca noaptea asta ploioasă și tristă.

— Poate. O s-o mai analizăm. Fapt e că am continuat cercetările. L-am luat sub observație pe Vértess...

Nevasta lui Schwabik țipă:

— Am spus eu! Am cerut să fiu mutată de lîngă el!

— Da! Lîngă Baksay! Pînă aici ai ales bine. Numai că vecinul dumitale din cealaltă parte...

— Ce-i cu el?

— Din păcate e criminalul, îl cheamă Haller Károly.

Medicul sări în picioare:

— Ce-o tot chinui pe femeia asta? Nu vezi ce palidă e? Îi ajunge cît a tremurat de frică toată noaptea! Știi ce faci tu aici? Te joci de-a șoarecele și pisica. Încetează, pînă nu-i prea târziu!

Haller vorbea răgușit, cu gesticulații iuți. Nu se opri nici cînd privirea îi rătăci întîmplător pe ivărul de aramă al ușii ce dădea în baie.

Clanța se mișca foarte încet în jos.

— Tot tu răspunzi și pentru bolnav! Dacă intră în comă? Dacă moare?...

...
În acest timp în spatele lui Beke se deschise ușa capitonată. Încet și fără zgomot.

— Doamne! Trăiește? strigă îngrozită nevasta lui Schwabik. În ușă stătea Decsi. Cu cravata desfăcută, cu părul puțin răvășit, dar viu și întreg. În mână ținea un revolver îndreptat spre Beke:

— Marele agent de contraspionaj! rosti amenințător printre dinți. Hai, cară-te la perete și ridică mâinile! Cu fața la perete, mîrlane, n-auzi?

Beke se supuse.

În mână cu Browningul locotenentului, Decsi privea cu superioritate batjocoritoare la cei din odaie.

— La colț cu voi!

Vértes se și lipise de perete, Baksay azvîrli scaunul de sub el cu o grabă neînchipuită pentru trupul său mătăhălos. Buzele nevastei lui Schwabik se mișcau fără voce, de parcă femeia s-ar fi rugat. Farmacistul se lipi de perete cu încordarea omului învățat cu teama.

— Și dumneata! porunci „mortul”.

Nevasta lui Haller încercă să se ridice, dar se prăbuși la loc pe scaunul de lângă masă.

— Mi-e rău, șopti.

Medicul o privea glacial pe nevastă-sa.

— Pesemne ai gustat din ciuperci în bucătărie...

Decsi scoase din buzunar cătușele luate de la Pintér și le întinse medicului.

— Pune-i-le! zise arătînd cu revolverul spre colonel.

— Unde-i celălalt sticlete?

— L-am lichidat afară...

Fața lui Haller radia.

— M-ai salvat! Strașnic truc ai născocit!

Se duse repede la Beke, dar nici prin minte nu-i trecea să-i pună cătușele. Cu o mișcare neașteptată își vîrî mîna în

buzunarul colonelului, îi scoase revolverul și lipi țeava de ceafa bărbatului ce stătea cu mâinile ridicate.

Beke privea cu ochii holbați peretele.

— Așteaptă! strigă Decsi.

— De ce? Dracu mai așteaptă!

Apăsă pe trăgaci.

Se auzi un țăcănit slab. Medicul nu se impacientă. Încercă iar să tragă. Dar Zbrojovka dădu iar chix. Un țăcănit slab – și nimic.

De data asta Haller strigă nervos spre Decsi:

— Ce aștepți? Hai, împușcă-l odată!

Celălalt ridica revolverul și ținți încet, meticulos. Dar brusc își schimbă gîndul.

— Nu, spuse ezitînd. Mai putem avea nevoie de el...

Sări la Decsi și-i smulse furios revolverul din mînă.

Colonelul se întoarse și privi drept spre țeavă.

— Poftește, zise calm. Sînt o țință excelentă!

Haller nu apăsă, ci smulse pur și simplu trăgaciul! O dată, de două, de trei ori. Dar Browningul nu se declanșă.

Se făcu tăcere, o tăcere foarte grăitoare.

În cele din urmă se auzi glasul lui Decsi:

— Nu mai face eforturi. Dacă vrei, te informez că magazia revolverului e goală. Păcat să tot apeși: se uzează! Am golit amîndouă magaziile. Adevărat, nu aveai de unde să știi. În schimb toți opt am văzut că ai vrut să ucizi! Va fi greu să negi!

Beke suflă în fluierul său.

Ușa fumoarului se trînti de perete – în prag stăteau cei trei oameni din gărzile muncitorești, cu armele automate pregătite de tras. Dar nu cu fețe dezamăgite, ci încordați și încruntați.

Pintér intră în sufragerie pe ușa dinspre baie. Străbătu mut încăperea, ridică de jos cătușele aruncate și le puse pe

încheieturile mâinilor lui Haller. Apoi își scoase centironul și se duse la cel de al doilea făptaș.

— Deocamdată pentru dumneata am numai așa ceva...

În liniștea profundă, ceasul empire începu să bată.

35

La Pécs era iarăși o dimineață minunată. Lumina soarelui scînteia pe geamurile hotelului „Princiar” și făcea să strălucească fețele mototolite ale foștilor „colegi” strînși în jurul unei mese din cafenea. Toți își comandaseră cîte o cafea triplă, numai Ali avu curajul să ceară o bere lîngă micul dejun. Dar el era vestit ca mare noctambul.

— Vedeți – zise cu un gest larg – așa-i viața! Uite, de pildă, afurisitul ăsta de Beke. Ar merita tot respectul, în patru ceasuri a dezlegat o crimă misterioasă. Dar între timp a lăsat în voia sorții un om grav bolnav!

— Greșești! interveni Decsi. După ce m-a trimis pe mine cu tot instrumentarul medical și în coastă cu un însoțitor cu armă automată, vezi bine că i-a dat mîna să facă pe neînduplecatul!

— Nu mai spune?! dădu din cap Ali. Și făcea impresia că e chinuit de un conflict sufletesc adînc!

Înfulecă cremvurștii cu hrean, își numără grijuliu restul de bani, după care, cu decizia unui jucător al hazardului, își comandă piftie. Apoi se întoarse spre Decsi:

— Cît privește moartea ta, jur că a fost perfectă. Te-ai învinețit rău de tot. Deși mă mir că Beke a avut încredere în tine. Eu, dac-aș fi detectiv, te-aș mirosi imediat...

— Tu!... Vértes puse în acest „tu” tot disprețul său. Cu toate că și el era de aceeași părere. Însă se temea că va trebui să plătească el piftia, așa că vroia să-l descalifice din capul locului pe Ali. Tu și detectiv!

— De ce? Oare nu Decsi s-a purtat cel mai dubios? Credeam că a pățit ceva cu nervii...

— Am și pățit...

Decsi se gîdea: oare să le povestească sau nu aventura care-i zdruncinase într-atîta nervii. Pînă acum fusese nevoit să tacă. Dar, după noaptea care-a trecut?

— S-a întîmplat cînd călătoream înapoi spre țară. În vagonul de dormit, unde nu sînt culoare cu oglinzi, nici măcar în Suedia, m-am întîlnit cu mine însumi. Statură, față, îmbrăcăminte: toate-toate de parcă aș fi fost eu...

— Mersi! zise Vértes. Nu mai e nevoie să-mi spui mai departe! Și eu stau rău cu nervii... Ei, ce s-a întîmplat? Nu mă fierbe!

— Cred că era o acțiune întîrziată. Agentul, care voia să mă lichideze, a scăpat ocazia plănuită cu grijă. S-a întîmplat vreo eroare de calcul. O inexactitate întîmplătoare. Așa că s-a văzut silit să riște. Dacă ne-ar fi văzut cineva cum ne luptam încheștați unul de altul la ușa deschisă a platformei vagonului, zău dacă știa pe cine să ajute. Pe agresor sau pe mine. Doar eram perfect asemănători. Însă nu ne-a văzut nimeni... Ne luptam mutește, temîndu-ne și unul și altul să nu dea cineva peste noi. Mă temeam de oamenii sau complicitii lui. Pînă la urmă el a căzut afară pe ușa vagonului... Eu am luat la rînd cușetele, să cer ajutor, că sîngeram. Dar vagonul era aproape gol. Controlorul dormea buștean, cine știe din ce pricină?! L-am scuturat. Mi-a zis că un grup de turiști reținuse tot vagonul de dormit, dar nu venise nimeni...

— E limpede că nici nu existau! interveni Ali palid.

— Aici acasă m-am prezentat imediat la Ministerul de interne, dar mă temeam că n-au să mă creadă. După moartea maică-mii, teama mi-a sporit și mai mult. Ea era singura ființă care l-ar fi putut demasca cel mai ușor pe un alter ego al meu. Ca urmare poliția putea intra și la idei, văzînd că biata de ea a

...
murit atît de neașteptat. Deci, eram foarte deprimat. Mă obseda gîndul că trebuie să-mi aduc aminte pînă și cele mai mici amănunte din trecut, altfel încep să mă suspecteze. Între timp, poate din cauză șocului, poate al stării încordate a nervilor, memoria mă părăsea cînd și cînd. Era o stare insuportabilă și nu știam cum are să se sfîrșească...

— Eu – interveni Schwabik – aș fi curios de universul sufletesc al lui Haller. Ce-o fi zăcînd în el?

Decsi medită.

— Poate că e vorba de contrastul existent. Ați auzit, cred, că între Magda... respectiv Emmi... vreau să zic, ce prăpastie era între idealurile și alegerea făcută de Haller! Și-a dat seama de asta abia mai tîrziu. Un om aflat într-o astfel de situație caută o compensație, caută să se „transforme”. Pentru că „greșise” astfel în căsnicie, a căutat să-și demonstreze sie-însuși în altă parte că e fidel idealurilor sale, că are curaj să riște pentru ele. Mai țineți minte ce a zis înainte de a fi luat și dus? „Fidelitatea e punctul meu de onoare! Nu sînt ucigaș, ci un opozant războinic! Ca ostașii, sau oamenii altor organizații secrete!” Nu-i exclus ca să fi fost și el omul vreunei astfel de organizații...

— Ba eu aș zice mai degrabă – spuse Vértes adînc încremenit – că nu s-a chivernisit bine. Pare-se că era cheltuitor. A făcut datorii și pînă la urmă a ajuns în mocirlă... Eh, cine nu știe să gospodărească banul! De pildă Ali...

Sosirea lui Andrzej puse capăt temei. Tînărul savant venea de la Magda, care fusese internată în zori la spital. Îi înștiință că bolnava se simte mai bine și elevii ei, care o căutaseră, nu se bucuraseră deloc că li s-a amînat ora de engleză. Pentru că Magda era profesoară de engleză...

Foștii colegi luaseră hotărîrea să plece la Budapesta cu acceleratul de amiază. Decsi îi invită pe toți: în vagonul-

restaurant, ceea ce rezolvă și abținerea lui Vértess... Plătiră și se ridicară, pentru a da o raită prin oraș în semn de adio.

— Ar mai fi de zis doar atât – spuse Ali cînd ajunseră în stradă – că de fapt despre adevăratul mobil nu știm nimic.

Vértess, care își pusese iar mănușile albe din piele de căprioară, și se benocla după o fetișcană nostimă, întrebă distrat:

— Despre ce?

— De pildă despre arestarea celuiilalt. Ce legătură are cu crima?

Dar nu mai răspunse nimeni. Se bucurau de soare, de ziua ce strălucea atât de senină după noaptea lor de groază. Se bucurau de înfățișarea pașnică a zilei, de mulțimea care forfotea ca și pe vremuri, vioaie, prin piața Széchenyi.

36

Beke plecă la Budapesta cu avionul de după-amiază. Zbura iar pe deasupra Mecsekului, vedea pădurile întomnate și turla bisericii din Csalogány, satul în care fusese trimis în misiune secretă de serviciul de contraspionaj.

Era o misiune unică în felul ei. Îl readusesse în anii de liceu, printre vechii prieteni. Ca persoană particulară. Își dorise atât de mult revederea asta! Dar ca ofițer de securitate?

Mecsekul e mare, și emițătorul secret, căruia nu-i puteau detecta decît cîte un semnal indescifrabil, se mișca pe o zonă largă. Putea să fie ascuns în mii și mii de automobile, printre care și mașini sosite de la Budapesta. Însă cel mult în vis i-ar fi putut da cuiva prin cap să-l caute tocmai în Wartburgul doctorului din Csalogány.

În privința lui Decsi, nu mai încăpea îndoială că el și nu altul se întorsese acasă. Ca vechi coleg de școală, Beke ar fi

...
putut lămuri treaba asta și la Budapesta. Comandantul hotărîse totuși să pună la cale revederea.

„Agentul pe care chipurile Decsi l-a îmbrîncit afară pe ușa vagonului, și-ar fi trăit propria viață, îi spusese șeful lui Beke. Iar această viață ne interesează în orice caz. Ca și cum ar continua-o un spion. Poate există în ea o porțiță despre care Decsi nici nu știe încotro se deschide. Să încerce s-o caute”

Colonelul își aprinse o țigară, privea ghemotoacele de nori de sub aripile avionului și între timp medita la cele întîmplate.

În odaie era întuneric și criminalul trebuia totuși să-și vadă victima. Pe unul dintre cei opt care jucau.

Dar Bea nu purta nimic după care să poată fi recunoscută pe întuneric. Nici vreun obiect lucitor, nici vreun parfum mai aparte. Și nici nu fluierase vreun crîmpei de melodie pentru recunoaștere... Pe de altă parte criminalul nu putea merge la întîmplare. Trebuia să știe pe unde se află victima.

Beke încercase să dezlege secretul orientării făptașului din declarațiile celorlalți. Dar acestea se băteau cap în cap.

Ce știa de fapt?

În salon ceasul empire sunase ora opt. Mergea exact, și totuși Schwabik văzuse opt fără douăzeci. Lîngă perete, între scrinul franțuzesc și ușa dinspre fumoar se și petrecuse, sau chiar atunci se petrecea crima. Acolo unde Decsi – după declarația sa – se săruta chiar atunci cu Filipp Stefi. Cu Stefi, despre care soția lui Schwabik susținea că se ciocnise de ea în același minut, dar în altă parte. Între timp Vértes vorbea de o „forță misterioasă” care îl ținea parcă pentru a nu izbuti să iasă din salon...

Tabloul astfel încheiat era absurd. Declarațiile păreau una mai mincinoasă decît alta. Dar de ce mințeau tocmai în chestiunea asta? Doar ceea ce declaraseră nu i-ar fi putut feri

mai mult de acuzație. Beke avea deci dreptate să presupună că puteau să și greșească.

Da, însă cine și în ce anume?

Schwabik în privința unei imagini vizuale („Ceasul arăta opt fără douăzeci”). Nevastă-sa în privința unei persoane („M-am ciocnit de Stefi”). Vértess a terenului („Nu găseam ușa”), Decsi tot a terenului („M-am sărutat lângă scrin”...), dar și în privința persoanei („...cu Stefi”).

Cum se lipsesc aceste erori?

Singura sursă luminoasă după care se puteau orienta pe întuneric cei ce jucau era ceasul empire.

Dar oare s-a aflat tot timpul în același loc?

De transportat prin cameră era greu de presupus. Nu numai pentru că era prea greu pentru a fi mutat și readus fără să se observe. În primul rînd pentru că, oriunde ar fi fost așezat, ajungea vizibil mai sus sau mai jos decît în locul său inițial.

Beke își dăduse seama de asta încă de atunci cînd studiasse aranjamentul odăii, dimensiunile mobilelor, orientarea lor în funcție de punctul fix din întuneric aflat la înălțimea scrinului... Ținea bine minte: atunci băuse prima cafea, în sfertul de ceas de cercetări efectuate după crimă...

Da, ceasul rămăsese pe scrin. Și totuși, Decsi nu putuse să stabilească unde se află, iar Vértess unde e ușa. Amîndoi ajunseseră într-o derivă de orientare.

De ce? Oare cine premeditase asta? Și pe cine vroia să deruteze? Beke nu putea presupune decît un singur lucru. Și anume că ceasul nu fusese mutat, ci răsucit în altă direcție. Dar faptul nu dezlega niciun mister: nici pe făptaș, nici cum a putut fi recunoscută victima pe întuneric.

Ceasul însă mai provocase o confuzie. Nu de orientare, ci de timp. Mergea exact, dar Schwabik văzuse totuși că e opt fără douăzeci. Oare de ce, din ce cauză?

...
Beke făcu pur și simplu apel la o probă de experimentare. Își fixase ceasul de mînă la opt fără douăzeci. Și bănuiala se adeverise. Cele două arătătoare se acopereau exact. Ca la zece fără zece, la unsprezece fără cinci, sau ca la miezul nopții, la douăsprezece fix. Dar Schwabik ar fi trebuit să vadă ambele arătătoare, doar era ora opt și nu opt fără douăzeci, căci ceasul mergea fără greș! De ce reținuse această oră ce poate crea confuzie? Pentru că arătătoarele tocmai atunci s-ar fi suprapus, și cînd Schwabik s-a uitat la ceas, unul dintre arătătoare evident nu se mai vedea. Cadranul se vedea: cifrele, secundarul. Numai minutarul dispăruse. Dar și acesta numai foarte scurt timp. Cît timp a fost acoperit de cineva...

La întrebarea cum a fost răsucit ceasul, răspunsul l-a dat dominoul. Acel domino cu cifrele 0—6.

Cu o zi înainte, în salonul în care fusese ucisă Bea se jucase un băiețel și între timp rătăcise o piatră de domino. Apoi copilul plecase, iar dominoul rămăsese sub scrin. Neobservat și fără importanță. Pînă a doua zi, cînd s-a petrecut crima. Pentru că după crimă se afla jos în fața sobei. Dar cum a ajuns acolo? Datorită faptului că locul unde zăcuse pînă atunci a devenit liber. Dominoul dispăruse, întocmai ca nasturii pierduți sau, ca bănuții, cînd se face curat și se mută mobilele din loc. Mici obiecte care abia atunci sînt observate. Da, numai că acum era întuneric. Și fiind întuneric, respectivul care stătea pe spațiul scrinului împins din loc, nu observase că a lovit dominoul, care alunecase pînă în fața sobei.

Era o supoziție interesantă, însă trebuia dovedită.

Societatea sosise la dispensar pe o ploaie torențială. Nu e de mirare că Bea, înainte de a coborî din Volgă și-a ridicat capișonul fulgarinului. Îl purtase desigur și la Pécs, cînd urcase în mașină, și îl scosese numai în mașină. Astfel, Pintér nu putuse vedea capul fetei decît fugitiv, în oglinda

retrovizoare, undeva în fundul mașinii. Dar oricât de superficial ar fi văzut-o, nu putea să i se pară negru părul blond-auriu al fetei! Beke nu se îndoia de asta. Și cuvintele: „Pe drum parcă era brunetă...” căpătaseră mai târziu un sens mai precis.

Decși, și soția lui Schwabik declaraseră că la ora opt, când bătuse ceasul empire, se aflau și unul, și altul în preajma lui Filipp Stefi. Însă două Stefi, două femei cu frizură asemănătoare nu puteau fi în salon! Cealaltă persoană era sau Bea, sau nevasta lui Haller. Dar de ce și cum ar fi putut avea păr scurt? Ce scop ar fi avut acest truc? Ce rol a jucat în crimă?

Dacă nu s-ar fi ivit întrebarea asta, colonelul n-ar fi dat nicio atenție perucii-capișon ce atârna pe cuier. Dăduse peste un articol vestimentar la modă, de care poartă mii de femei și care nu elucida nimic din cele întîmplate. Cu atît mai mult cu cît descoperise capișonul în antreu. Dar acum aflase răspuns nu numai la întrebarea cum de putuse fi fata „brunetă” în mașină, ci și la cealaltă: cum puteau fi în casă două femei cu părul tuns scurt. În timpul jocului Bea purtase peruca și, desigur, nu fără motiv. Și-a pus-o pentru a deruta pe cineva. Sau poate pe criminal? Nu, criminalul o lichidase și așa. În ciuda perucii, tot o sugrumase.

În ciuda perucii?

Beke făcu o cotitură bruscă în acest raționament.

Dar dacă tocmai din pricina perucii?

Iar în acest caz criminalul fusese împins pe alt făgaș, greșise ținta.

Dar cine l-a derutat?

Cine avea interesul să-l deruteze pe făptaș? Cine, dacă nu victima țintită dinainte? Firește că ea avea!

— Căci, oare Bea fusese de fapt ținta? Nu putea fi

altcineva? Adică acel altcineva care „montase” derutarea, apoi făcuse să dispară dovada acestui plan?

Pentru că după crimă peruca dispăruse de la fața locului.

Moarta n-o mai purta. Nici măcar prin apropierea ei nu se găsisese. Cineva avusese grijă să devină un accesoriu vestimentar, fără importanță, cu totul străin de crimă. Doar în timpul jocului atîrnase în antreu.

Motivul abia aici devenise serios.

Cineva știa că Bea purtase în timpul celui de al treilea rund perucă dar nu vroia să știe și alții. De ce anume se temea? Desigur de ceva pentru care ar fi putut fi bănuț. Anume, că una dintre cauzele morții lui Bea era „frizura ei”, că această „frizură” și-o reprodusesese ea, pentru a fi asemănătoare cu a adevăratei victime dinainte vizate. Stefi întărise această prezumție încă de la prima interogare. Nu mai avea ce pierde...

Firește, dacă ucigașul vrea să recunoască victima vizată numai după părul scurt, nu-i poate scăpa atît de ușor dacă părul e natural sau fals, cum îi scăpase soției lui Schwabik. Așadar supoziția că peruca provocase moartea lui Bea, ar fi fost în sine foarte hazardată.

Cineva se temea totuși. Și mai degrabă acceptase riscul să fure peruca de pe capul moartei, s-o ascundă și s-o scoată afară.

Aici, colonelul își pusese iar întrebarea: cine avea interesul ca ucigașul s-o confunde pe Bea cu Filipp Stefi? Oare, tot cel ce făcuse să dispară peruca vroia asta? Aparent nu. Doar respectivul se străduia tocmai să se meargă pe o singură pistă. Să elimine confuzia. Dar oare cînd? Înainte de crimă, sau după? Evident după...

După, însă atunci cu orice chip! Pentru ca în niciun fel să nu se poată ivi bănuiala că s-ar fi întîmplat o confuzie capitală, că Bea ar fi fost ucisă în locul altei persoane. Dar

cine avea interesul ca asta să rămână o taină? Un interes hotărîtor. Decisiv pentru el. Numai cel ce a pus la cale confuzia!

Acest regizor diabolic a acționat logic cînd a scos pe ascuns din salon peruca ce derutase pe ucigaș. Pentru că acest accesoriu teatral trebuia să dispară după crimă. Iar pentru asta unui singur ins i se putea oferi ocazia: aceleuia care putea părăsi salonul. Adică lui Stefi, care alergase după seringă...

Beke știa așadar că victima nu oferise niciun fel de semn care să conducă spre ea pe ucigaș. Acest semn îl oferise Stefi. Atunci cînd acoperise minutarul cu degetul în care purta inelul cu topaz.

Zadarnic s-ar fi înțeles ca Stefi să stea în fața scrinului, trebuiau să stabilească și un anume indiciu că ea se află într-adevăr acolo. Evident, Haller nu avea niciun chef să pipăie vreun oaspete nimerit întîmplător acolo, să-l pipăie pe față ca să-și dea seama cine e respectivul. Pentru că, în linii mari, toate gîturile sînt la fel... mai ales pentru un ucigaș care se grăbește, hăituit de teamă! Trebuia să stabilească cu Stefi un semn pe care nimeni să nu-l poată produce întîmplător. „Puneți degetul pe minutar! Acopere-l!” Și, evident, adăugase: „Cel cu inel!” Doar Haller știa că inelul acesta nu putea fi scos din deget.

În momentul crimei Stefi se afla într-adevăr acolo, în locul stabilit cu Haller. La scrin, însă nu în fața scrinului, ci în spatele lui. Pentru asta, firește, îi trebuie multă abilitate. Dar aparatul de radio cînta și mișcarea iute cu care întorsese mobila ușoară nu stîrnise zgomot. Trucul prinsese. În terenul schimbat, orientarea dădea greș. Criminalul știa doar atîta că mîna care se va odihni pe ceas nu poate ieși din perete. Așadar fata cu frizură scurtă care stă în fața scrinului nu poate fi decît Stefi. Degetul ei acoperea minutarul și strălucea abia vizibil pe el inelul!...

...
Beke își imaginează tabloul invizibil și datorită acestui fapt cu atât mai înfrorător: Stefi îmbrățișând cu un braț pe întuneric pe neștiutorul Decsi – cel ce semăna cu vechea ei dragoste – bazele li se lipesc, fata sărută cu foc, pasional, și între timp brațul liber se întinde, mîna caută ceasul, își așază degetul pe minutar... Bea, fata îmbrobodită, s-a și înființat în fața scrinului. Haller a receptat semnul: minutarul a dispărut... dintr-un fotoliu ridică ochii farmacistul îngrijorat de cancerul său și vede că ceasul arată opt fără douăzeci... secretara, ținînd degetul pe ceas, îl sărută tot mai însetată, mai dăruită, pe Decsi, și între timp trage cu urechea dacă lîngă ea, în fața scrinului mutat din loc – la distanță de nicio jumătate de metru de ea – gîtul trosnește sau încă nu... poate că și aude, dincolo de ticăitul fin al ceasului, acest mic trosnet surd, înfrorător, doar ascultă cu încordare... în orice caz știe că în imediata ei apropiere se petrece acum crima și poate că și trupul ei se încordează în timpul acestei duble emoții: a faptei îngrozitoare și a îmbrățișării, și o străbate un fior: a reușit!... Da, a reușit... Chiar dacă în ultima clipă Bea ar fi vrut să scape, tot n-ar fi putut. Beke retrăi panica balerinei, uluirea că nu-i în stare să se salveze din acest loc, că se lovește de perete pe partea unde știa că e liber... Da, va fi trăit ultima spaimă a derutei înainte de a muri, apoi cele două mîini s-au încleștat pe gîtul ei... Acum Stefi îl putea îmbrățișa pe Decsi cu ambele brațe... Încă nu răsunase țipătul de groază, încă urmau abia acele clipe cînd Baksay a atins-o pe victimă și s-a strecurat speriat mai departe... iar el, Beke, afară în antreu salvase pisicuța, o scosese din trencicot, o lăsase să intre în bucătărie, unde se afla familia pisicească, și abia atunci, da, abia atunci a țîșnit țipătul demential la auzul căruia sărise la ușă, o trîntise de perete și aprinsese lumina.

Atît Stefi, cît și Decsi declaraseră că în cel de al treilea rund, în momentul crimei, se sărutau! În realitate așa a fost și

asta însemna pentru secretară un alibi. Dar de îndată ce Decsi a devenit „sinucigaș” și s-a găsit „făptașul”, acest alibi a început s-o apese pe Stefi și și-a retras declarația anterioară. Considera că îi dă mîna s-o facă, Decsi nu mai poate să susțină contrariul, n-o poate da de gol, nu mai poate spune nimic: e mort! Sărutul ar fi putut deveni acum un alibi pentru Decsi, ori Stefi nu voia asta; voia să se apere pe ea însăși și să-l acopere pe adevăratul făptaș, pe Haller, de la care evident spera bani grei, pe care să-l escrocheze pînă la sfîrșitul vieții! Beke își imagina cum dimineața, după reușita crimei, dacă n-ar fi dat chix, aceste două bestii se așază la masă să se sfătuiască, să cadă la învoială, își imagina viața care ar fi decurs în casa asta: veșnica veghe încordată a lui Stefi, ca medicul escrocat să n-o poată lichida, iar ea să stoarcă tot mai mulți bani, mai multe secrete, eventual o căsnicie, poate chiar cu prețul vieții nevestei lui Haller... Însă acum, acest cuplu îngrozitor nu va mai avea decît șansa unei duble condamnări capitale!

Dar ce declanșase însăși fapta criminală?

Colonelul își dăduse seama treptat-treptat cu cine a sușotit Stefi în timpul primului rund al jocului.

Întîi eliminase pe femeii dintre partenerii posibili. Pe ele oricum fata le tutuia. „În fotografie erați doi. El și dumneata!” După acest „dumneata”. Beke presupunea pe drept cuvînt că sușoteala abia auzită i se adresa unui bărbat. Dar cine era acela? Colonelul își rememora propria bîjbîială prin locuința scufundată în întuneric. Trecuse pe lîngă masa de carne cît un urs a lui Ali în prima odaie, în schimb sușoteala îi ajunsese la ureche în a doua odaie. Iar cînd mersese mai departe, îndepărtîndu-se de Stefi, văzuse în colțul opus sclipind inelul de logodnă al lui Schwabik. Așadar pe Ali și pe farmacist putea să-i elimine cu îndeajuns de mare probabilitate dintre partenerii care puteau fi puși la socoteală. Ca atare nu

...
rămîneau decît trei: Decsi, Vértés și Haller... Apoi Beke își reaminti de tabloul pe care-l văzuse după al doilea rund, în casa inundată de lumină. El – „criminalul”, Schwabik – victima, și Bea formau un grup. Iar ceilalți șase jucători două alte grupuri de cîte trei: Vértés, Stefi și Haller unul, Decsi, soția lui Haller și Ali al doilea. Dar important pentru Beke era acum primul! „Credeam că lîngă mine e nevastă-mea”, răspunsese Haller la întrebarea „detectivului”. „După colonie. Dar dintr-o întâmplare fatală și asistenta mea folosește aceeași marcă...” Însă iată că din declarația soției lui Haller a reieșit că Haller a „gafat”, că de fapt nu a confundat-o pe Stefi cu nevastă-sa. Și totuși, ce a declarat Baksay Ali despre clipa imediat următoare aprinderii luminii? „Cînd nevasta lui Schwabik a aprins lumina, Haller tocmai voia s-o îmbrățișeze pe Stefi... Am văzut clar!” Tot asta trebuie să fi văzut și soția lui Haller; Beke își aminti de paloarea ei, de privirea ei uluită.

Mai tîrziu apoi apăruse într-adevăr din poșeta lui Stefi o fotografie pe care cîndva erau doi... „El și dumneata!” Acel „el” era curtezanul de pe vremuri al lui Stefi. Dar cine era acel „dumneata”? Pe baza raționamentelor anterioare ipoteza se îngusta spre trei persoane, spre trei bărbați: Decsi, Vértés și Haller. Tabloul „îmbrățișării” nereușite de după cel de al doilea rund îi îndreptase lui Beke atenția asupra rolului medicului. Haller lucra de ani de zile împreună cu Stefi. Oare de ce devenise atît de urgentă pentru el „îmbrățișarea”? Nu din pricina celor discutate cu ea în șoaptă în timpul primului rund? Nu acum aduseseră vorba despre acel ceva în urma căruia Haller voia zor-nevoie s-o „îmbrățișeze”? Despre secretul dezvăluit, care o făcuse periculoasă pentru el pe fata care cîndva se oferise la poliție să fie informatoare.

Dar cînd ieșise la iveală acest secret?

Beke își reaminti de clipa cînd descoperise cu surprindere că poate pătrunde fără cheie în sălița de așteptare, cînd lucise

în fața sa crăpătura ușii prin care putea privi înăuntru în cabinet. „Asta putea s-o facă și Stefi!” se gândise atunci.

Da, acolo în sălița de așteptare trebuie să se fi ascuns Stefi de Vértes și Baksay! Și din moment ce era acolo, putea urmări, putea asculta discuția dintre Haller și Decsi, care tocmai se nimeriseră numai ei în cabinet.

Medicul voise să reia relația cu agentul, care s-ar fi întors în locul prietenului său. Pentru asta îi scrisese lui Decsi – o scrisoare de felicitare aparent nevinovată – încă de când serviciul de spionaj nu inițiasse din umbră întâlnirea colegială de la țară.

Rămînînd numai ei doi în cabinet, Haller încercase încă o dată să se lămurească dacă are de a face cu un agent. Decsi bineînțeles nu putea să înghită nada „nu înțelegea întrebările încuietoare, nu-și amintea de fotografiile din „studentie” pe care i le arătase amfitrionul. În schimb, secretara da. Doar șeful ei îi arătase lui Decsi jumătatea din stînga a fotografiei: „Mai ții minte excursia aceea?” Iar în această jumătate a fotografiei era doctorul, lîngă fostul iubit al lui Stefi, transfugul, agentul zis o—6.

În timpul primului rund secretara, în întunericul intim, îi dezvăluise șefului ei că și-a dat seama de secretul lui. Atunci Haller voise să scape imediat de față. Se baza pe faptul că bănuiala va cădea asupra lui Decsi; pe mîna cu deget strîmb, pe care el, ca medic, o imitase cu o precizie aproape anatomică.

În rundul al doilea făcuse o încercare pripită s-o ucidă pe Stefi. Credea că fata nu observase intenția sa și că în rundul al treilea o poate lichida. Iată de ce îi dăduse întâlnire în fața scrinului, Stefi însă realizase că o pîndește moartea. În același timp și-a dat seama și că Bea vrea să stea de vorbă ca Schwabik. Cu pretextul ăsta, o trimisese pe ea în fața scrinului. Atrăgîndu-i atenția, că soția lui Schwabik poate să-i

...
facă festa, să-și bată joc de ea, de pildă să-i mînjească rochia cu frișcă... Bea primise sfatul de a-și pune peruca și în realitate soția lui Schwabik nici nu-i făcuse nimic...

Apoi, cînd s-a aprins lumina, Haller își dăduse seama de îngrozitoarea eroare. Dar își ascunsese repede uluiala. În timp ce el, ucigașul, făcea pe medicul plin de dăruire, avusese timp să-și vină în fire. Știa că nu are de ce să se ferească de Stefi: fata era complicea lui la crimă, și că nu numai Decsi va fi suspectat. Haller observase și nervozitatea lui Schwabik. Bănuia că are o legătură cu Bea. Încordarea care se simțea dintre soții Schwabik și Bea, triumphiul vinovat, dealtfel se și dezvăluise ulterior. În ce-l privește pe el, pe Haller, nu avea de împărțit nimic cu balerina. Spera pe drept că cercetările vor demonstra asta. Și oare nu făcuse totul pentru a o readuce la viață? Niciun medic nu ar fi putut face mai mult!

„Moartea” lui Decsi era un excelent alibi pentru el. Numai că Haller zadarnic voise să-l vadă pe „mort”: Beke îl împiedicase. În acest timp începuseră să-l roadă îndoielile. Începuse să-i fie frică. Apoi fusese chemat la un grav bolnav, un muribund, dar Beke tot nu-l lăsase din mînă! Îl încuiase. Cu sînge rece, cu cinismul copoiului, care chiar și pe spinarea unui muribund nu-și lăsa prada! Atunci a înțeles că e pierdut și a făcut apel la ultimul mijloc!

Avusese, grijă din timp de asta. Acolo în pădure, cînd a cules ciuperci pentru cină, Stefi îl surprinsese, dar ciupercile erau deja în coș. În spatele idilei din pădure se ascundea ideea, ultima garanție, că printr-o „întîmplătoare” otrăvire cu ciuperci va putea trimite pe cealaltă lume pe oaspeții deveniți periculoși.

Ciupercile pe care Magda le cumpărase în piață la Pécs, soțul ei le ascunsese, la fel cum ascunsese, și ciupercile otrăvitoare culese de el în pădure. Știa că nevastă-sa le va căuta și că le va găsi acolo unde îi va spune el. Adică pe cele

comestibile sau pe cele otrăvitoare. Doar pregătise două pungi asemănătoare...

Cine erau acești răufăcători?

Stefi, victima dinainte fixată, care nu apelase la ajutor, ci împinsese la moarte pe altcineva în locul ei, era tipul aventuriei în stare de orice. Goliciunea ei o făcuse să-și simtă ea însăși ieftină propria viață. Acum i se ivise ocazia să participe la un joc neverosimil de palpitant. Dacă apelează la Beke și-i mărturisește ce anume știe, cel mult capătă un buchet de flori de la Consiliul femeilor. Iar așa ceva n-o interesa. Ea vroia bani, bani, cu prețul oricărui risc. Să reușească, fie și printr-o crimă.

Cît despre Haller, cheia a oferit-o declarația nevastei sale. „I-ar plăcea dacă aș fi și acum blondă. El s-a îndrăgostit de Schweller Emmi și poate că în adîncul inimii tot pe ea a luat-o de nevastă”. Pe fata de burghezi distinși, care întrupa idealurile sale, și care – poate că și-a dat seama numai în ultima clipă – de fapt era copilul unui tarabagiu.

Drama, care se declanșase în Haller după această descoperire, nu putea duce decît la Katharsis sau la un dezechilibru. Iar cu el se petrecuse aceasta din urmă.

Dar devenise un prost agent, care încălcase regulile meseriei, și de teamă că Stefi îl poate denunța, se pripise. Dacă ar fi fost în stare să cîntărească la rece situația, și-ar fi dat seama că putea face din Stefi o complice. Haller însă n-a cugetat. În pericol fiind, izbucnise din el psihopatul latent și alesese rezolvarea cea mai primitivă. Moartea balerinei era urmarea unei acțiuni necugetate, dementiale, împotriva căreia Beke n-o putuse apăra pe Bea. Doar se petrecuse într-o dublă întunecime: în bezna locuinței și în cea a unei minți tulburi. Acolo unde nici cu un transformator optic electronic n-ar fi putut vedea ce se pune la cale. Și totuși Beke se simțea răspunzător pentru moartea asta. Dincolo de cercetarea

...

rapidă, încheiată cu succes, ardea în el autoacuzarea, durerea pricinuită de moartea tinerei fete.

Ca întotdeauna cînd gîndurile îl oboseau prea tare, Beke simțea nevoia să citească poezii. Și, pentru a spune adevărul, poezii pe care le cunoștea și le îndrăgea. Zîmbi pe neașteptate: avea în buzunar micul volum negru, Hamlet-ul pe care i-l restituise Decsi. Îl răsfoi și avu senzația plăcută a primei lecturi din vremea cînd era elev. Se gîndi la Decsi, care subliniasse ușor cuvintele adresate lui Horatio:

Tu ești întocmai omul îndrăgit
de care-am fost legat atît de mult cîndva...

Beke uitase că se află în avion: Elsinorul îi reînviase în minte imaginea din vîrful cetății Siklósului, pe unde într-o vară de demult hoinărise cu colegii săi. Zbura așa, cu sufletul plin de căldura prietenilor regăsite, spre noi primejdii și aventuri, spre noi misiuni.

SFÎRȘIT

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2024

